

**OBCHODNÍ AKADEMIE T. G. MASARYKA,
KOSTELEČ NAD ORLICÍ, KOMENSKÉHO 522**

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

**Ekonomické lyceum
78-42-M/02**

OBSAH:

1. IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE	3
2. PROFIL ABSOLVENTA.....	4
2.1. UPLATNĚNÍ ABSOLVENTA V PRAXI	4
2.2. OČEKÁVANÉ KOMPETENCE ABSOLVENTA	5
2.3. ZPŮSOB UKONČENÍ VZDĚLÁVÁNÍ A POTVRZENÍ DOSAŽENÉHO VZDĚLÁNÍ, STUPEŇ DOSAŽENÉHO VZDĚLÁNÍ	10
3. CHARAKTERISTIKA ŠKOLNÍHO VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU	11
3.1. CELKOVÉ POJETÍ VZDĚLÁVÁNÍ.....	11
3.2. ORGANIZACE VÝUKY	13
3.3. REALIZACE PRAKTICKÉHO VYUČOVÁNÍ	14
3.4. REALIZACE KLÍČOVÝCH KOMPETENCÍ A PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT	14
3.5. DALŠÍ VZDĚLÁVACÍ A MIMOVYUČOVACÍ AKTIVITY	16
3.6. ZPŮSOB A KRITÉRIA HODNOCENÍ ŽÁKŮ	16
3.7. PODMÍNKY PŘIJÍMÁNÍ KE STUDIU	16
3.8. PODMÍNKY UKONČOVÁNÍ STUDIA	17
3.9. PŘÍSTUPY KE VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ SE SPECIÁLNÍMI VZDĚLÁVACÍMI POTŘEBAMI	17
4. UČEBNÍ PLÁN	21
4.1. POZNÁMKY K UČEBNÍMU PLÁNU	22
4.2. PŘEHLED VYUŽITÍ TÝDNŮ V OBDOBÍ ZÁŘÍ – ČERVEN	22
4.3. PŘEHLED ROZPRACOVÁNÍ OBSAHU VZDĚLÁVÁNÍ RVP DO ŠVP	23
5. UČEBNÍ OSNOVY	25
5.1. ČESKÝ JAZYK A LITERATURA.....	25
5.2. 1. CIZÍ JAZYK	33
5.3. 2. CIZÍ JAZYK	40
5.4. DĚJEPIS.....	47
5.5. OBČANSKÁ NAUKA	52
5.6. PSYCHOLOGIE.....	58
5.7. FYZIKA	62
5.8. CHEMIE	69
5.9. BIOLOGIE.....	76
5.10. ZEMĚPIS	80
5.11. MATEMATIKA.....	85
5.12. TĚLESNÁ VÝCHOVA.....	96
5.13. INFORMAČNÍ A KOMUNIKAČNÍ TECHNOLOGIE	102
5.14. PÍSEMNÁ A ELEKTRONICKÁ KOMUNIKACE	110
5.15. EKONOMIKA.....	116
5.16. ÚČETNICTVÍ	126
5.17. PRÁVO	133
5.18. EKONOMICKÉ TEORIE.....	142
5.19. EKONOMICKÁ ANGLIČTINA	146
5.20. VOLITELNÝ PŘEDMĚT – EKONOMICKÝ SEMINÁŘ.....	150
5.21. VOLITELNÝ PŘEDMĚT - SPOLEČENSKOVĚDNÍ SEMINÁŘ	156
5.22. VOLITELNÝ PŘEDMĚT – KONVERZACE Z ANGL. JAZYKA	162
5.23. VOLITELNÝ PŘEDMĚT – MATEMATICKÁ CVIČENÍ	168
6. ZÁKLADNÍ MATERIÁLNÍ PODMÍNKY REALIZACE ŠVP.....	172
7. PERSONÁLNÍ PODMÍNKY REALIZACE ŠVP	173
8. ORGANIZAČNÍ PODMÍNKY REALIZACE ŠVP	174
9. PODMÍNKY BEZPEČNOSTI PRÁCE A OCHRANY ZDRAVÍ PŘI VZDĚLÁVACÍCH ČINNOSTECH	175
10. SPOLUPRÁCE SE SOCIÁLNÍMI PARTNERY	176

1. IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE

Název a adresa školy	Obchodní akademie T. G. Masaryka, Kostelec nad Orlicí, Komenského 522, 517 41
Telefon, fax	494 942 400
Ředitel školy	Mgr. Renata Čermáková
Zřizovatel	Královéhradecký kraj
Sídlo	Pivovarské náměstí 2145 500 03 Hradec Králové
Identifikační číslo	70 889 546
Název ŠVP	Ekonomické lyceum
Kód a název oboru	<u>78-42-M/02 Ekonomické lyceum</u> kvalifikační úroveň EQF 4
Stupeň poskytovaného vzdělání	úplné střední odborné vzdělání
Délka a forma vzdělání	čtyřleté denní studium zakončené maturitní zkouškou

ŠVP je platný od 1. září 2022.

Mgr. Renata Čermáková
ředitelka školy

2. PROFIL ABSOLVENTA

Název a adresa školy	Obchodní akademie T. G. Masaryka, Kostelec nad Orlicí, Komenského 522, 517 41
Zřizovatel	Královéhradecký kraj
Sídlo	Pivovarské náměstí 2145 500 03 Hradec Králové
Kód a název oboru vzdělávání:	78-42-M/02 Ekonomické lyceum
Název ŠVP:	Ekonomické lyceum Kostelec nad Orlicí
Stupeň vzdělání:	střední vzdělání s maturitní zkouškou kvalifikační úroveň EQF 4
Délka a forma studia:	4 roky v denní formě vzdělávání

2.1. Uplatnění absolventa v praxi

Absolvent ekonomického lycea získá složením maturitní zkoušky obecně odborné vzdělání, které mu umožní pokračovat ve studiu, zejména na ekonomických a právnických fakultách vysokých škol a vyšších odborných školách zaměřených např. na ekonomiku, podnikání, finančníctví, veřejnou správu, služby.

Při přímém nástupu do praxe je absolvent ekonomického lycea schopen rychle se orientovat a zapracovat. Získané vědomosti, dovednosti a návyky z oblasti všeobecného vzdělání a základů obecně odborného ekonomického vzdělání k tomu vytvářejí vhodné předpoklady. Absolvent může vykonávat dílčí analytické, organizační, administrativní, sekretářské, poradenské a další činnosti ve firmách, ve službách, v cestovním ruchu, v organizacích veřejné správy, a to zejména tam, kde je třeba uplatnit znalosti cizích jazyků apod. Jde např. o následující činnosti: zpracování podkladů k provádění účetních uzávěrek, statistickou a rozborovou činnost, vedení evidence zaměstnanců a majetku, vedení daňové evidence, zajišťování informačního a poradenského servisu v obchodu a cestovním ruchu, zajišťování odborných administrativně technických činností, příprava a organizace společenských setkání, konferencí a významných shromáždění, zajišťování vzdělávání zaměstnanců, příprava podkladů a účast na obchodních jednáních, komplexní zpracování marketingového průzkumu a další.

2.2. Očekávané kompetence absolventa

2.2.1. Klíčové kompetence

a) Kompetence k učení

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi byli schopni efektivně se učit, vyhodnocovat dosažené výsledky a pokrok a reálně si stanovovat potřeby a cíle svého dalšího vzdělávání,⁶ tzn. že absolventi by měli:

- mít pozitivní vztah k učení a vzdělávání;
- ovládat různé techniky učení, umět si vytvořit vhodný studijní režim a podmínky;
- uplatňovat různé způsoby práce s textem (zvláště studijní a analytické čtení), umět efektivně vyhledávat a zpracovávat informace; být čtenářsky gramotný;
- s porozuměním poslouchat mluvené projevy (např. výklad, přednášku, proslov), pořizovat si poznámky;
- využívat ke svému učení různé informační zdroje, včetně svých zkušeností i zkušeností jiných lidí;
- sledovat a hodnotit pokrok při dosahování cílů svého učení, přijímat hodnocení výsledků svého učení od jiných lidí;
- znát možnosti svého dalšího vzdělávání, zejména v oboru a povolání.

b) Kompetence k řešení problémů

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi byli schopni samostatně řešit běžné pracovní i mimopracovní problémy, tzn. že absolventi by měli:

- porozumět zadání úkolu nebo určit jádro problému, získat informace potřebné k řešení problému, navrhnout způsob řešení, popř. varianty řešení, a zdůvodnit jej, vyhodnotit a ověřit správnost zvoleného postupu a dosažené výsledky;
- uplatňovat při řešení problémů různé metody myšlení (logické, matematické, empirické) a myšlenkové operace;
- volit prostředky a způsoby (pomůcky, studijní literaturu, metody a techniky) vhodné pro splnění jednotlivých aktivit, využívat zkušenosti a vědomosti nabyté dříve;
- spolupracovat při řešení problémů s jinými lidmi (týmové řešení).

c) Komunikativní kompetence

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi byli schopni vyjadřovat se v písemné i ústní formě v různých učebních, životních i pracovních situacích, tzn. že absolventi by měli:

- vyjadřovat se přiměřeně účelu jednání a komunikační situaci v projevech mluvených i psaných a vhodně se prezentovat;

- formulovat své myšlenky srozumitelně a souvisle, v písemné podobě přehledně a jazykově správně;
- účastnit se aktivně diskusí, formulovat a obhajovat své názory a postoje;
- zpracovávat administrativní písemnosti, pracovní dokumenty i souvislé texty na běžná i odborná témata;
- dodržovat jazykové a stylistické normy i odbornou terminologii;
- zaznamenávat písemně podstatné myšlenky a údaje z textů a projevů jiných lidí (přednášek, diskusí, porad apod.);
- vyjadřovat se a vystupovat v souladu se zásadami kultury projevu a chování;
- dosáhnout jazykové způsobilosti potřebné pro komunikaci v cizojazyčném prostředí nejméně v jednom cizím jazyce;
- dosáhnout jazykové způsobilosti potřebné pro pracovní uplatnění podle potřeb a charakteru příslušné odborné kvalifikace (např. porozumět běžné odborné terminologii a pracovním pokynům v písemné i ústní formě);
- chápat výhody znalosti cizích jazyků pro životní i pracovní uplatnění, být motivováni k prohlubování svých jazykových dovedností v celoživotním učení.

d) Personální a sociální kompetence

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi byli připraveni stanovovat si na základě poznání své osobnosti přiměřené cíle osobního rozvoje v oblasti zájmové i pracovní, pečovat o své zdraví, spolupracovat s ostatními a přispívat k utváření vhodných mezilidských vztahů, tzn. že absolventi by měli:

- posuzovat reálně své fyzické a duševní možnosti, odhadovat důsledky svého jednání a chování v různých situacích;
- stanovovat si cíle a priority podle svých osobních schopností, zájmové a pracovní orientace a životních podmínek;
- reagovat adekvátně na hodnocení svého vystupování a způsobu jednání ze strany jiných lidí, přijímat radu i kritiku;
- ověřovat si získané poznatky, kriticky zvažovat názory, postoje a jednání jiných lidí;
- mít odpovědný vztah ke svému zdraví, pečovat o svůj fyzický i duševní rozvoj, být si vědomi důsledků nezdravého životního stylu a závislostí;
- adaptovat se na měnící se životní a pracovní podmínky a podle svých schopností a možností je pozitivně ovlivňovat, být připraveni řešit své sociální i ekonomické záležitosti, být finančně gramotní;
- pracovat v týmu a podílet se na realizaci společných pracovních a jiných činností;
- přijímat a odpovědně plnit svěřené úkoly;
- podněcovat práci týmu vlastními návrhy na zlepšení práce a řešení úkolů, nezaujatě zvažovat návrhy druhých;
- přispívat k vytváření vstřícných mezilidských vztahů a k předcházení osobním konfliktům, nepodléhat předsudkům a stereotypům v přístupu k druhým.

e) Občanské kompetence a kulturní povědomí

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi uznávali hodnoty a postoje podstatné pro život v demokratické společnosti a dodržovali je, jednali v souladu s udržitelným rozvojem a podporovali hodnoty národní, evropské i světové kultury, tzn. že absolventi by měli:

- jednat odpovědně, samostatně a iniciativně nejen ve vlastním zájmu, ale i ve veřejném zájmu;
- dodržovat zákony, respektovat práva a osobnost druhých lidí (popř. jejich kulturní specifika), vystupovat proti nesnášenlivosti, xenofobii a diskriminaci;
- jednat v souladu s morálními principy a zásadami společenského chování, přispívat k uplatňování hodnot demokracie;
- uvědomovat si – v rámci plurality a multikulturního soužití – vlastní kulturní, národní a osobnostní identitu, přistupovat s aktivní tolerancí k identitě druhých;
- zajímat se aktivně o politické a společenské dění u nás a ve světě;
- chápat význam životního prostředí pro člověka a jednat v duchu udržitelného rozvoje;
- uznávat hodnotu života, uvědomovat si odpovědnost za vlastní život a spoluodpovědnost při zabezpečování ochrany života a zdraví ostatních;
- uznávat tradice a hodnoty svého národa, chápat jeho minulost i současnost v evropském a světovém kontextu;
- podporovat hodnoty místní, národní, evropské i světové kultury a mít k nim vytvořen pozitivní vztah.

f) Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi byli schopni optimálně využívat své osobnostní a odborné předpoklady pro úspěšné uplatnění ve světě práce, pro budování a rozvoj své profesní kariéry a s tím související potřebu celoživotního učení, tzn. že absolventi by měli:

- mít odpovědný postoj k vlastní profesní budoucnosti, a tedy i vzdělávání; uvědomovat si význam celoživotního učení a být připraveni přizpůsobovat se měnícím se pracovním podmínkám;
- mít přehled o možnostech uplatnění na trhu práce v daném oboru; cílevědomě a zodpovědně rozhodovat o své budoucí profesní a vzdělávací dráze;
- mít reálnou představu o pracovních, platových a jiných podmínkách v oboru a o požadavcích zaměstnavatelů na pracovníky a umět je srovnávat se svými představami a předpoklady;
- umět získávat a vyhodnocovat informace o pracovních i vzdělávacích příležitostech, využívat poradenské a zprostředkovatelské služby jak z oblasti světa práce, tak vzdělávání;
- vhodně komunikovat s potenciálními zaměstnavateli, prezentovat svůj odborný potenciál a své profesní cíle;

- znát obecná práva a povinnosti zaměstnavatelů a pracovníků;
- rozumět podstatě a principům podnikání, mít představu o právních, ekonomických, administrativních, osobnostních a etických aspektech soukromého podnikání; dokázat vyhledávat a posuzovat podnikatelské příležitosti v souladu s realitou tržního prostředí, se svými předpoklady a dalšími možnostmi.

g) Matematické kompetence

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi byli schopni funkčně využívat matematické dovednosti v různých životních situacích, efektivně hospodařit s financemi, tzn. že absolventi by měli:

- správně používat a převádět běžné jednotky;
- používat pojmy kvantifikujícího charakteru;
- provádět reálný odhad výsledku řešení dané úlohy;
- nacházet vztahy mezi jevy a předměty při řešení praktických úkolů, umět je vymezit, popsat a správně využít pro dané řešení;
- číst a vytvářet různé formy grafického znázornění (tabulky, diagramy, grafy, schémata apod.);
- aplikovat znalosti o základních tvarech předmětů a jejich vzájemné poloze v rovině i prostoru;
- efektivně aplikovat matematické postupy při řešení různých praktických úkolů v běžných situacích.

h) Kompetence využívat prostředky informačních a komunikačních technologií a pracovat s informacemi

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi pracovali s osobním počítačem a jeho základním a aplikačním programovým vybavením, ale i s dalšími prostředky ICT a využívali adekvátní zdroje informací a efektivně pracovali s informacemi, tzn. absolventi by měli:

- pracovat s osobním počítačem a dalšími prostředky informačních a komunikačních technologií;
- pracovat s běžným základním a aplikačním programovým vybavením;
- učit se používat nové aplikace;
- komunikovat elektronickou poštou a využívat další prostředky online a offline komunikace;
- získávat informace z otevřených zdrojů, zejména pak s využitím celosvětové sítě Internet;
- pracovat s informacemi z různých zdrojů nesenými na různých médiích (tištěných, elektronických, audiovizuálních), a to i s využitím prostředků informačních a komunikačních technologií;
- uvědomovat si nutnost posuzovat rozdílnou věrohodnost různých informačních zdrojů a kriticky přistupovat k získaným informacím, být mediálně gramotní.

2.2.2. Odborné kompetence

a) Dbát na bezpečnost práce a ochranu zdraví při práci, tzn. aby absolventi:

- chápali bezpečnost práce jako nedílnou součást péče o zdraví své i spolupracovníků (i dalších osob vyskytujících se na pracovištích, např. klientů, zákazníků, návštěvníků) i jako součást řízení jakosti a jednu z podmínek získání či udržení certifikátu jakosti podle příslušných norem;
- znali a dodržovali základní právní předpisy týkající se bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a požární prevence;
- osvojili si zásady a návyky bezpečné a zdraví neohrožující pracovní činnosti včetně zásad ochrany zdraví při práci u zařízení se zobrazovacími jednotkami (monitory, displeje apod.), rozpoznali možnost nebezpečí úrazu nebo ohrožení zdraví a byli schopni zajistit odstranění závad a možných rizik;
- znali systém péče o zdraví pracujících (včetně preventivní péče, uměli uplatňovat nároky na ochranu zdraví v souvislosti s prací, nároky vzniklé úrazem nebo poškozením zdraví v souvislosti s vykonáváním práce);
- byli vybaveni vědomostmi o zásadách poskytování první pomoci při náhlém onemocnění nebo úrazu a dokázali první pomoc sami poskytnout.

b) Usilovat o nejvyšší kvalitu své práce, výrobků nebo služeb, tzn. aby absolventi:

- chápali kvalitu jako významný nástroj konkurenceschopnosti a dobrého jména organizace;
- dodržovali stanovené normy (standardy) a předpisy související se systémem řízení jakosti zavedeným na pracovišti;
- dbali na zabezpečování parametrů (standardů) kvality procesů, výrobků nebo služeb, zohledňovali požadavky klienta (zákazníka, občana).

c) Jednat ekonomicky a v souladu se strategií udržitelného rozvoje, tzn. aby absolventi:

- znali význam, účel a užitečnost vykonávané práce, její finanční, popř. společenské ohodnocení;
- zvažovali při plánování a posuzování určité činnosti (v pracovním procesu i v běžném životě) možné náklady, výnosy a zisk, vliv na životní prostředí, sociální dopady;
- efektivně hospodařili s finančními prostředky;
- nakládali s materiály, energiemi, odpady, vodou a jinými látkami ekonomicky a s ohledem na životní prostředí.

d) Pracovat a myslet v ekonomických souvislostech, tzn. aby absolventi:

- mysleli v ekonomických souvislostech, při řešení problémů uplatňovali hledisko ekonomické efektivnosti a chovali se racionálně v osobním i profesním životě;

- při řešení ekonomických problémů prakticky aplikovali poznatky z ekonomiky, marketingu, práva a účetnictví a prováděli potřebné ekonomické propočty;
- pracovali se zdroji ekonomických a právních informací, samostatně vyhledávali potřebné informace, pracovali s nimi, správně je interpretovali a využívali;
- samostatně zpracovávali odborné práce a projekty, efektivně prezentovali výsledky své práce;
- sledovali průběžně aktuální dění v národní, evropské a světové ekonomice a dokázali se k němu vyjádřit na základě samostatného vyhodnocení ekonomických souvislostí;
- prováděli činnosti související se zajištěním hlavní činnosti, zejména zajištění oběžného majetku, dlouhodobého majetku a zaměstnanců a prodej;
- dokázali vybírat z nabídky produktů na finančním trhu, pracovali s autentickými údaji a doklady v oblasti finančního trhu a prováděli výpočty potřebné pro posouzení nabídky finančních produktů;
- účtovali běžné účetní operace a orientovali se v daňové soustavě;
- efektivně ovládali klávesnici počítače a vyhotovovali základní druhy písemností;
- uměli jednat s klienty a obchodními partnery, při jednání uplatňovali vhodné komunikační prostředky.

2.3. Způsob ukončení vzdělávání a potvrzení dosaženého vzdělání, stupeň dosaženého vzdělání

Maturitní zkouška; dokladem o získání středního vzdělání s maturitní zkouškou je vysvědčení o maturitní zkoušce. Konání maturitní zkoušky se řídí školským zákonem a příslušným prováděcím právním předpisem. Stupeň dosaženého vzdělání je střední odborné vzdělání s maturitní zkouškou.

3. CHARAKTERISTIKA ŠKOLNÍHO VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU

Název ŠVP:	Ekonomické lyceum Kostelec nad Orlicí
Kód a název oboru vzdělání:	78-42-M/02 Ekonomické lyceum
Délka studia:	4 roky
Forma studia:	denní studium
Stupeň vzdělání:	střední vzdělání s maturitní zkouškou
Datum platnosti od:	1. 9. 2022 počínaje prvním ročníkem

3.1. Celkové pojetí vzdělávání

Záměrem vzdělávání v oboru ekonomické lyceum je připravit žáka na úspěšný, smysluplný a odpovědný osobní, občanský i pracovní život v podmínkách měnícího se světa. Vzdělávání směřuje k tomu, aby žák v přiměřené míře naplnil čtyři základní cíle vzdělávání, tj. učit se poznávat, učit se pracovat a jednat, učit se být a učit se žít společně. Metody výuky, které naplňují základní cíle, jsou různorodé. Převažují metody aktivizující, kterými je žák nucen při získávání vědomostí a dovedností vyvinout vlastní úsilí. Metody pasivní, kdy žák pouze přejímá hotové poznatky, jsou chápány jako doplňkové.

Velký důraz je v průběhu celého studia věnován jazykovému vzdělávání. Po celé čtyři roky žáci rozvíjejí své kompetence v oblasti mateřského jazyka a dvou jazyků cizích. Výuka je koncipována tak, že první cizí jazyk je angličtina, druhý cizí jazyk si volí z nabídky – němčina, francouzština, ruština nebo španělština.

V rámci výběru volitelných předmětů získají široké vědomosti a dovednosti, které jim umožní úspěšně se uplatnit na trhu práce. Volí například mezi předměty konverzace z anglického jazyka a matematická cvičení. Nabídka volitelných předmětů se může měnit podle vývoje legislativy vztahující se k maturitním zkouškám. V průběhu studia se žáci mohou připravovat na složení mezinárodní jazykové zkoušky Cambridge English Qualifications.

Vzdělávání je v průběhu studia masivně podporováno prostředky informačních a komunikačních technologií. Kromě výuky předmětů informační technologie a písemná a elektronická komunikace, jejichž náplň s počítači bezprostředně souvisí, je řada dalších předmětů s prací na počítačích spojena, např. praxe a účetnictví. Dále je řada předmětů podporována různými multimediálními programy nebo prací na internetu. Zde jde především o výuku cizích jazyků, zeměpisu, ekonomiky a dalších.

Cílem výuky v těchto předmětech je mimo jiné prohloubit dovednost pracovat s počítači, vyhledávat, třídit, zpracovávat a kriticky hodnotit informace z moderních zdrojů. Velký význam

pro rozvoj žáků mají předměty, ve kterých se prakticky procvičují teoretické poznatky získané v průběhu studia včetně praxe v reálném prostředí.

Praktická výuka je systematicky doplňována účastí žáků na nejrůznějších marketingových, společenských a prezentačních akcích na veřejnosti, což žákům umožňuje bezprostřední kontakt s realitou.

Výuka je přiměřeně doplňována samostatnými pracemi žáků formou referátů, ve vyšších ročnících formou individuálních nebo týmových projektů. V průběhu studia jsou sestavovány žákovské týmy pro zajištění konkrétních akcí, jako je např. prezentace školy na veřejnosti, den otevřených dveří, účast v soutěžích, komplexní zajištění statistických průzkumů pro sociální partnery, charitativní akce apod.

Výchova k občanským a klíčovým kompetencím je realizována ve výuce jednotlivých předmětů tak, aby byla v souladu s obsahem vzdělávání a na žáky působila přirozeně, odstupňovaně podle jejich věku a navazovala na předchozí stupeň rozvoje.

Podobným způsobem jsou začleněna i průřezová témata. Jsou navázána na obsah jednotlivých předmětů a přirozeným způsobem ho rozvíjejí.

Metody a postupy výuky se vyvíjejí v závislosti na úrovni žáků, zkušenostech pedagogů, v souvislosti s novými poznatky pedagogické vědy a reakcí sociálních partnerů.

Vzdělávání žáků se specifickými vzdělávacími potřebami zajišťují ve spolupráci s pedagogicko-psychologickou poradnou a výchovným poradcem pedagogové v rámci svého odborného vzdělání. Jde převážně o žáky se specifickými vývojovými poruchami učení, pro které jsou upraveny vyučovací metody a metody prověřování. Žáci s tělesným postižením nebo znevýhodněním jsou vzděláváni stejně jako ostatní žáci, jen v oblasti tělesné výchovy se přihlíží ke stanovisku odborného lékaře.

V každém případě je k žákům uplatňován individuální přístup, který respektuje jejich specifické vlohy a potřeby a snaží se o jejich rozvoj.

K motivačním formám výuky ve 4. ročníku v odborných předmětech patří využívání brainstormingu, pomocí něhož se žáci připravují na teoretické soutěže. Tyto formy výuky připravují žáky na prezentace prací, které budou využívat při dalším studiu na vysokých školách a vyšších odborných školách.

Při využívání různých forem metod výuky ze strany vyučujících je kladen důraz na vytváření pozitivního klima třídy a na rozvíjení dobré komunikace mezi žáky a učiteli.

V průběhu studia mají žáci možnost realizovat v 1. ročníku lyžařský výchovně vzdělávací kurz a ve 2. ročníku letní sportovní soustředění. V průběhu školního roku se sportovně nadaní žáci účastní různých olympiád a sportovních soutěží. V rámci volnočasových aktivit na škole se mohou žáci zapojit do pravidelných sportovních her.

V oblasti sociálně patologických jevů ve škole pracuje výchovná poradkyně a preventista sociálně-patologických jevů. Věnuje se možnému výskytu šikanování, užívání návykových látek a prevenci. Součástí programu je úzká spolupráce se specializovanými pracovišti a využívání odborníků zabývajících se danou problematikou.

Žáci mají možnost zapojit se do různých projektů EU, výměnných pobytů s partnerskými školami v zahraničí a zahraničních praxí.

3.2. Organizace výuky

Organizace výuky oboru vzdělání Ekonomické lyceum vychází z přípravy žáků pro další studium na vysoké škole a pro uplatnění na trhu práce především v ekonomické sféře jako ekonom, účetní, finanční referent, referent marketingu, asistent, referent ve státní správě, bankovní a pojišťovací pracovník a v dalších ekonomicko-administrativních funkcích a pozicích.

Každý žák povinně studuje dva světové jazyky (minimálně 7 hodin týdně). Angličtina je povinný předmět a dále si studenti vybírají z nabídky: němčina, francouzština, ruština a španělština. Žáci, kteří dosahují výborných jazykových dovedností, se mohou účastnit jazykových soutěží a olympiád. Na škole probíhá v rámci výuky příprava na složení mezinárodní jazykové zkoušky Cambridge English Qualifications. Výuka cizích jazyků je na škole podporována zapojením žáků do mezinárodních projektů a aktivit v rámci EU formou praxí a výměnných pobytů.

Ve čtvrtém ročníku si žáci volí semináře – společensko-vědní nebo ekonomický seminář.

U odborných předmětů je kladen důraz na mezipředmětové vztahy využíváním informačních a komunikačních technologií. Informační a komunikační technologie jsou prakticky využívány ve většině odborných předmětů při vyhledávání a zpracování informací zejména v písemné a elektronické komunikaci, účetnictví, ekonomice, ekonomických výpočtech a dalších předmětech.

V průběhu školního roku jsou do výuky zařazovány exkurze, přednášky odborníků z praxe a odborné praxe žáků v reálných pracovních podmínkách v rozsahu dva týdny v průběhu 3. ročníku ve firmách našeho regionu. Cílem zařazení praxí je seznámení žáků s reálnými provozy a pracovišti a získání informací pro jejich rozhodování o budoucím uplatnění a studiu.

V rámci rozvoje komunikačních dovedností žáci sami jednají se zástupci firem o uzavření dohody pro výkon odborné praxe. Náplní praxe je seznámení žáků s reálnými pracovišti. Na základě Dohody o zabezpečení odborné praxe vykonávají různě náročné práce.

Na závěr praxe žák vypracuje zprávu, jejíž minimální obsah (předmět činnosti organizace, organizační schéma organizace, činnosti žáka, vlastní zhodnocení žáka) i rozsah je žákům předán před nástupem na odbornou praxi. Součástí zprávy je rovněž hodnocení odpovědným pracovníkem organizace, kde žák vykonával praxi. Zpráva bude také hodnocena z hlediska formálního zpracování.

Po vykonání praxe proběhne obhajoba před komisí složenou z vyučujících ekonomických předmětů a vyučujících jazyků. Žák si připraví prezentaci dle předem daných podmínek. Bude hodnocena jak prezentace, tak způsob vystupování.

Žákovská zpráva a obhajoba bude hodnocena na konci 3. ročníku v samostatném předmětu. Za zajištění odborné praxe zodpovídají učitelé odborných předmětů, kteří žákům předají seznam firem v regionu a blízkém okolí, které se školou trvale spolupracují nebo mají zájem o spolupráci se školou. V průběhu praxe jsou žáci kontrolováni na pracovištích. O provedení kontroly se pořizuje Záznam o kontrole odborné praxe.

Na Obchodní akademii Kostelec nad Orlicí rovněž probíhají zahraniční praxe v rámci mezinárodních projektů na podporu odborného vzdělávání žáků. Firmy pro uskutečnění zahraničních praxí zajišťujeme s partnerskými organizacemi příslušných zemí. Pracovní náplní žáků je hlavně administrativní činnost a komunikace s klientem.

3.3. Realizace praktického vyučování

Praktické vyučování je zajištěnou formou povinné dvoutýdenní provozní praxe ve třetím ročníku. Nadaní žáci se mohou zúčastnit třítydenní praxe v zahraničí.

3.4. Realizace klíčových kompetencí a průřezových témat

Realizace klíčových kompetencí a průřezových témat považujeme za nejdůležitější oblast vzdělávání. Nad touto problematikou se zamýšlejí učitelé jednotlivých vyučovacích předmětů, projednávají v předmětových komisích a začleňují do tematických plánů.

3.4.1. Průřezová témata

a) Občan v demokratické společnosti

Výchova k odpovědnému a aktivnímu občanství v demokratické společnosti zahrnuje vědomosti a dovednosti z těchto oblastí:

- osobnost a její rozvoj;
- komunikace, vyjednávání, řešení konfliktů;
- společnost – jednatelce a společenské skupiny, kultura, náboženství;
- stát, politický systém, politika, soudobý svět;
- masová média;
- morálka, svoboda, odpovědnost, tolerance, solidarita;
- potřebné právní minimum pro soukromý a občanský život.

b) Člověk a životní prostředí

- biosféra v ekosystémovém pojetí (znalosti o abiotických a biotických podmínkách života o ekologické přizpůsobivosti, o vzájemných vztazích organismů a prostředí, o struktuře a funkci ekosystémů, o významu biodiverzity a ochrany přírody a krajiny);
- současné globální, regionální a lokální problémy rozvoje a vztahy člověka k prostředí (klimatické změny, ohrožování ovzduší, vody, půdy, ekosystémů i biosféry z různých hledisek rozvoje lidské populace, vliv prostředí na lidské zdraví);
- možnosti a způsoby řešení environmentálních problémů a udržitelnosti rozvoje v daném oboru vzdělání a v občanském životě (např. nástroje právní, ekonomické, informační, technické, technologické, organizační, prevence negativních jevů, principy udržitelnosti rozvoje).

c) Člověk a svět práce

Obsah kariérového vzdělávání je možné rozdělit do několika tematických okruhů:

1. Individuální příprava na pracovní trh

- sebereflexe ve vztahu k osobním profesním a vzdělávacím plánům, mimoškolním aktivitám, přístupu k učení a studijním výsledkům, schopnostem, vlastnostem i zdravotním předpokladům, vytvoření osobního portfolio dovedností i se zkušenostmi z informálního učení;
- písemná i verbální prezentace v prostředí trhu práce – formy aktivního hledání práce, zpracování žádosti o zaměstnání, formy životopisů a motivačních dopisů a jejich vytvoření, praktická příprava na jednání s potenciálním zaměstnavatelem, přijímací pohovor a výběrové řízení;
- vyhledávání zaměstnání, informační zdroje a jejich vyhodnocení;
- aktivní plánování a projektování profesní kariéry, dosahování cílů podle stanoveného plánu.

2. Svět vzdělávání

- význam celoživotního učení jako požadavku pro osobní růst a udržení konkurenceschopnosti a profesní restart;
- formální a neformální vzdělávací příležitosti, možnosti vzdělávání v zahraničí, návaznosti vzdělávání po absolvování střední školy, rekvalifikace;
- ověřené kariérové informace jako podmínka při rozhodování o profesních a vzdělávacích záměrech – informační zdroje, posuzování informací o vzdělávání, pracovních nabídkách, trhu práce.

3. Svět práce

- trh práce z hlediska globalizace i regionální ekonomiky, jeho ukazatele, všeobecné vývojové trendy, požadavky zaměstnavatelů;
- nové formy a podmínky práce, pracovní mobilita, možnosti zaměstnání v zahraničí;

- technologický rozvoj v činnostech lidské práce, základní charakteristiky pracovních činností;
- pracovní uplatnění po absolvování příslušného oboru vzdělání včetně alternativních možností;
- zákoník práce, formy pracovního vztahu, práva a povinnosti zaměstnance a zaměstnavatele.

4. Podpora státu ve sféře zaměstnanosti

- služby kariérového poradenství;
- zprostředkovatelské služby při hledání práce, pracovní agentury, služby úřadu práce.

d) Informační a komunikační technologie

Průřezové téma je zpravidla realizováno v samostatném vyučovacím předmětu převážně všeobecně vzdělávacího charakteru, žádoucí je však jeho pronikání i do předmětů ostatních.

Podrobnosti jsou uvedeny v záhlaví učebních osnov vyučovacích předmětů.

3.5. Další vzdělávací a mimovyučovací aktivity

V této oblasti škola nabízí širokou škálu aktivit, které mají pomáhat žákům školy k lepšímu zvládnutí učiva, k získání širšího rozhledu a k celkovému obohacení vzdělávání a výchovy. Jedná se zejména o:

- zahraniční studijní a výměnné pobyty (Itálie, Polsko, Maďarsko, Španělsko),
- zahraniční praxi (Malta, Irsko, Portugalsko, Mallorca),
- příprava na složení mezinárodní jazykové zkoušky Cambridge English Qualifications,
- zapojení do soutěží a přehlídek (jazykových, matematických, odborných, sportovních),
- školní divadelní a filmová představení,
- exkurze a výlety (kulturní, odborné),
- aktivní vystoupení na kulturním a sportovním dnu,
- přednášky odborníků z praxe aj.

3.6. Způsob a kritéria hodnocení žáků

Hodnocení žáků je stanoveno školním řádem, který v této oblasti vychází z § 69 školského zákona a §§ 3 a 4 vyhlášky MŠMT č. 13/2005 Sb. o středním vzdělávání v platném znění. K hodnocení výsledků vzdělávání se využívá tradiční pětistupňové škály, kritéria hodnocení jsou dána klíčovými kompetencemi a školním řádem. Učitelé přistupují k průběžnému hodnocení vzdělávacích činností žáků s vědomím motivační funkce hodnocení a jeho formativního významu. Jako přirozenou součást hodnocení rozvíjejí sebehodnocení a

vzájemné hodnocení žáků. V hodnocení výsledků vzdělávání berou na zřetel úroveň dosažení cílů středního vzdělávání tak, jak jsou uvedeny ve školském zákoně a dalších souvisejících normách. Hodnocení je veřejné a učitel známku vždy zdůvodní, žáci mají právo se ke známce vyjádřit.

Pravidla pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků obsahují i opatření k posílení kázně.

Přesáhne-li žákova absence 20 % z počtu odučených hodin v jednotlivých předmětech za pololetí, bude se k hodnocení přistupovat takto: Při absenci 20 - 24,9 % po návrhu třídních učitelů rozhodne o dodatečném vyzkoušení ředitel. Při absenci 25 % a více se podrobí dodatečnému vyzkoušení všichni žáci bez ohledu na důvod absence, s ohledem na individuální přístup z vážných zdravotních problémů.

Jako přirozenou součást hodnocení rozvíjejí sebehodnocení a vzájemné hodnocení žáků například formou žákovských portfolií.

3.7. Podmínky přijímání ke studiu

Přijímání ke vzdělávání se řídí zákonem č. 561/2004 Sb. ve znění pozdějších předpisů, a prováděcími předpisy. Podmínkou je absolvování základního vzdělání. Konkrétní kritéria jsou zveřejňována v dostatečném předstihu a zohledňují předpoklady uchazečů ke studiu oboru a zaměření. Uchazeči nejsou omezeni žádnými zdravotními předpoklady, potvrzení lékaře na přihlášce se nevyžaduje. Organizace, forma a obsah přijímacího řízení jsou stanovována pro každý školní rok zvlášť podle konkrétních legislativních podmínek.

3.8. Podmínky ukončování studia

Ukončování studia je organizováno v souladu s příslušnými ustanoveními školského zákona a prováděcích předpisů platných v příslušném školním roce.

Od 4. ročníku mohou žáci volit z nabídky volitelných předmětů tak, aby si mohli odpovědně zvolit předměty maturitní zkoušky podle směru své budoucí kariéry.

Podmínky maturitní zkoušky, nabízené předměty a kritéria hodnocení jsou vyvěšeny na www a nástěnce školy dle ustanovení školského zákona.

3.9. Přístupy ke vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných se řídí příslušnými ustanoveními školského zákona. Výchovný poradce v těsné součinnosti s třídními učiteli vyhodnocují stanoviska speciálních pedagogických zařízení a úzce spolupracují s rodiči těchto žáků. Na základě vyhodnocení konkrétních vzdělávacích potřeb konkrétního žáka pak ředitel školy stanoví další postup a podmínky, za kterých se bude tento žák vzdělávat tak, aby splnil podmínky pro ukončování studia.

Mimořádně nadaným žákům věnují učitelé zvláštní pozornost v rámci svých profesionálních kompetencí.

Žáci se speciálními vzdělávacími potřebami jsou ve smyslu školského zákona žáci se zdravotním postižením, zdravotním nebo sociálním znevýhodněním a žáci mimořádně nadaní.

Způsob zajišťování vzdělávání těchto žáků vychází z vyhlášky MŠMT ČR č. 73/2005 Sb., jedná se o žáky se zdravotním postižením, zdravotním nebo sociálním znevýhodněním a žáky mimořádně nadané, kteří na škole studují.

Záměrem školy je zpřístupnit vzdělávání co nejširšímu spektru žáků. Tento záměr je podmíněn především:

- charakterem oboru vzdělání a požadavky na zdravotní způsobilost uchazeče o vzdělání vzhledem ke stupni zdravotního postižení nebo zdravotního znevýhodnění, přínos vzdělávání v daném oboru pro sociální uplatnění absolventa i jeho osobní uspokojení,
- potřebou a způsobem úpravy vzdělávacího programu,
- materiálními a organizačními podmínkami vzdělávání, např. možnosti bezbariérového přístupu do školy, k učebnám, k sociálním zařízením.

Ve škole pracuje výchovný poradce a metodik prevence.

Škola má zkušenosti se vzděláváním žáků se specifickými vývojovými poruchami učení, žáků se zdravotním znevýhodněním, žáků se sociálním znevýhodněním i žáků ohrožených sociálně patologickými jevy. Žáci se specifickými vývojovými poruchami učení jsou integrováni do běžné třídy, podobný přístup je i k žákům s vývojovými poruchami chování, zejména s poruchami pozornosti spojenými s hyperaktivitou. Práce s nimi spočívá především ve volbě vhodných výukových a výchovných prostředků. Tito žáci jsou dlouhodobě sledováni a vedeni třídními učiteli ve spolupráci s výchovným poradcem. V případě potřeby dlouhodobě spolupracují s odbornými pracovníky pedagogicko-psychologických poraden a školských poradenských zařízení.

Ve škole pracuje metodik prevence sociálně patologických jevů. Každoročně je zpracován, realizován a vyhodnocován minimální preventivní program. Do těchto aktivit mimo jiné každoročně patří adaptační kurzy pro žáky 1. ročníku, interaktivní besedy v rámci prevence kriminality a další akce zařazené do plánu činnosti v oblasti školních preventivních a vzdělávacích aktivit.

3.9.1. Vzdělávání žáků se zdravotním postižením a zdravotním znevýhodněním

Do skupiny žáků se zdravotním postižením řadíme žáky s tělesným, zrakovým nebo sluchovým postižením, žáky s vadami řeči, vývojovými poruchami učení nebo chování a žáky se souběžným postižením více vadami.

Speciální vzdělávání žáků se zdravotním postižením je zajišťováno formou individuální integrace.

Žákům se zdravotním postižením či znevýhodněním, zejména v případě častých onemocnění, rehabilitačních nebo ozdravných pobytů v lázních atd., škola připraví individuální studijní plán a zajistí individuální přístup pedagogů v jednotlivých předmětech.

Pozornost je věnována nejen těmto žákům, škola úzce spolupracuje i s jejich rodiči, korigují se jejich požadavky a představy o dalších možnostech studia a vzdělávání, a to ve spolupráci s příslušnými pracovníky pedagogicko-psychologických poraden, školských poradenských zařízení.

Při vzdělávání žáků se zdravotním postižením je možno využívat pomoci asistenta pedagoga, který pomáhá žákovi při přizpůsobení se školnímu prostředí a učitelům při komunikaci s takovým dítětem, pomáhá při komunikaci dítěte s ostatními žáky a také při komunikaci školy s rodiči postiženého žáka. Učitel žáky na přítomnost postiženého spolužáka připraví, stanoví pravidla chování a způsob komunikace ve třídě i mimo vyučování.

3.9.2. Vzdělávání žáků se specifickými vývojovými poruchami učení (SPU)

Zvýšená pozornost je věnována žákům se specifickými vývojovými poruchami učení (dyslexie, dysgrafie, dysortografie aj.). Vhodné metody a formy výuky i hodnocení jsou voleny vzhledem k individuálním potřebám konkrétního žáka. Metody tolerance vycházejí z diagnostikovaných poruch učení ve zprávě z vyšetření pedagogicko-psychologickou poradnou, respektive Centra pro prevenci sociálně patologických jevů.

V případě, že pedagogicko-psychologická poradna diagnostikuje vývojovou poruchu učení a doporučí integraci, je na žádost zákonných zástupců dítěte vypracován individuální vzdělávací plán (IVP), podle kterého se s žákem v průběhu školního roku pracuje a je mu věnována individuální reedukační péče. Je nezbytné vždy vycházet z aktuálního stavu a individuality žáka.

Výchovný poradce se v úzké součinnosti s jednotlivými pedagogy a třídními učiteli věnuje také žákům s horším prospěchem a pomáhá jim překonávat obtíže při jejich vzdělávání. Společně vedou a pravidelně aktualizují evidenci prospěchu v průběhu pololetí, spolupracují s pedagogy a rodiči na řešení vzniklých problémů.

3.9.3. Vzdělávání žáků se sociálním znevýhodněním

Sociálním znevýhodněním se rozumí rodinné prostředí s nízkým sociálně kulturním postavením, ohrožení sociálně patologickými jevy, postavení azylanta apod.

Pedagogičtí pracovníci volí vhodné výchovné prostředky, spolupracují se školskými poradenskými zařízeními, sociálními pracovníky, respektují specifické vzdělávací potřeby žáků

z odlišného sociálně kulturního prostředí. Soustavnou a cílenou pozornost škola věnuje prevenci nežádoucích sociálních projevů v chování žáků.

3.9.4. Vzdělávání mimořádně nadaných žáků

Škola podporuje rozvoj mimořádně nadaných žáků, individuálně s nimi pracuje, a to s ohledem na technické a organizační možnosti školy i charakter daného studijního oboru.

Škola těmto žákům umožní vzdělávání podle individuálního vzdělávacího plánu.

Tato oblast spadá pod vedení výchovného poradce a třídních učitelů. Nadaní žáci jsou vytipováni učiteli jednotlivých předmětů a zúčastňují se různých soutěží, olympiád a projektů, umožňujících srovnání v národním i mezinárodním měřítku. Tato oblast zahrnuje i práci se žáky, kteří mají úpravu organizace studia z důvodu sportovní přípravy.

Pro mimořádně nadané žáky je zapotřebí zvýšené motivace k rozšiřování učiva do hloubky především v těch vyučovacích předmětech, které reprezentují nadání žáka. Těmto žákům škola umožní pracovat na počítači, individuálně pracovat s naučnou literaturou, jsou jim zadávány náročnější samostatné úkoly, jsou pověřováni vedením a řízením skupin.

Nadaní žáci jsou odbornými učiteli připravováni na regionální i celostátní soutěže v oblastech odborného vzdělávání (účetnictví, ekonomických předmětů) i všeobecné ho vzdělávání (jazykové olympiády, matematické soutěže, sportovní soutěže aj.). Ve třetím ročníku je nadaným žákům umožněno absolvovat provozní praxi v zahraničí, a to za finanční podpory z ESF. Žáky vedeme k rovnému přístupu k méně nadaným spolužákům, k toleranci, ochotě pomáhat slabším.

4. UČEBNÍ PLÁN

Kód a název oboru vzdělání:

Název ŠVP:

Stupeň vzdělání:

Délka a forma studia:

Datum platnosti od:

78-42-M/02 Ekonomické lyceum

Ekonomické lyceum Kostelec nad Orlicí

střední vzdělání s maturitní zkouškou

4 roky, denní studium

1. 9. 2022

Předmět	Počet týdenních vyučovacích hodin v ročníku				Celkem hodin
	1.	2.	3.	4.	
A) Povinné vyučovací předměty	32	34	30	32	128
a) Základní	32/11	34/13	30/17	32/20	128/61
Český jazyk a literatura	3	3	3	4	13
1. cizí jazyk	4/4	4/4	4/4	4/4	16/16
2. cizí jazyk	3/3	3/3	3/3	3/3	12/12
Dějepis	2	2	-	-	4
Občanská nauka	2	1	-	-	3
Psychologie	-	-	-	2	2
Fyzika	2	2	-	-	4
Chemie	2	2	-	-	4
Biologie	2	2	-	-	4
Zeměpis	2	2			4
Matematika	4	3	3	3	13
Tělesná výchova	2/2	2/2	2/2	2/2	8/8
Informační a komunikační technologie	2/2	2/2	2/2	2/2	8/8
Písemná a elektronická komunikace	2	2/2		1/1	5/3
Ekonomika	-	2	3	3	8
Právo	-	2	2	-	4
Účetnictví	-	-	4/4	3/3	7/7
Ekonomické teorie	-	-	2	-	2
Příprava na maturitu	-	-	-	1/1	1/1
Ekonomická angličtina	-	-	2/2	2/2	4/4

b) Volitelné	-	-	-	2/2	2/2
B) Nepovinně volitelný seminář	-	-	-	2	2

4.1. Poznámky k učebnímu plánu

- 1. cizí jazyk – anglický jazyk. Tento jazyk je povinný na základních školách od 3. třídy,
- 2. cizí jazyk - německý, ruský, francouzský a španělský jazyk,
- pro dělení předmětů jsou v plánu použity následující symboly:
 - není-li za počtem hodin uveden v závorce další údaj, třída se při vyučování nedělí,
 - je-li za počtem hodin uveden v závorce další údaj, jeho hodnota určuje počet dělených hodin,
- 3. ročník – v průběhu tohoto ročníku žáci absolvují dvoutýdenní praxi ve firmách regionu,
- do 3. a 4. ročníku je zařazen předmět Ekonomická angličtina, ve kterém se žáci připravují na zkoušky Cambridge English Qualifications,
- 4. ročník - povinně volitelné vyučovací předměty jsou určeny k profilaci žáků s ohledem na další studium, popř. na dobré uplatnění na trhu práce. Žák si povinně volí jeden ze dvou seminářů (ekonomický nebo společenskovední) v dotaci 2 hodiny týdně.
- 4. ročník – nepovinně volitelný seminář – cizí jazyk nebo matematika v dotaci 2 hodin týdně. Nabídka volitelných předmětů se může měnit podle vývoje legislativy vztahující se k maturitním zkouškám,
- minimálním počtu žáků ve volitelném předmětu rozhoduje ředitel školy podle hlediska hospodárnosti a podle možností školy. Maximální počet žáků je omezen charakterem předmětu,
- přírodovědné vzdělávání ve ŠVP vychází z varianty A fyzikální složky a z varianty A chemické složky v RVP,
- v průběhu studia si mohou žáci zvolit i nepovinné předměty, které by odpovídaly jejich zájmu o specializaci. O jejich zavedení rozhoduje ředitel školy podle zájmu žáků a možností školy.

4.2. Přehled využití týdnů v období září – červen

Činnost	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník
Vyučování podle rozpisu učiva	34	34	34	27
Sportovní výcvikový kurz (letní, zimní) ¹	1	1	-	-
Odborná praxe ²	-	-	2	-
Maturitní zkouška	-	-	-	3
Projektový týden ³	1			
Časová rezerva (opakování učiva, výchovně vzdělávací akce apod.)	4	5	4	2
Celkem týdnů	40	40	40	32

Poznámky:

- ¹ Škola zařadí podle podmínek 1 – 2 sportovní kurzy (lyžařský a cyklisticko-branný kurz).
- ² Odborná praxe se uskutečňuje ve 3. ročníku na pracovištích fyzických nebo právnických osob, které mají oprávnění k činnosti související s daným oborem.
- ³ Zařazení projektového týdne je v kompetenci ředitele školy.

4.3. Přehled rozpracování obsahu vzdělávání RVP do ŠVP

Škola:		Obchodní akademie Kostelec nad Orlicí			
Kód a název RVP:		78-42-M/02 Ekonomické lyceum			
Název ŠVP:		Ekonomické lyceum Kostelec nad Orlicí			
RVP			ŠVP		
Vzdělávací oblasti a obsahové okruhy	minimální počet		vyučovací předmět	skutečný počet	
	týdenní	celkový		týdenní	z toho disp. hodiny
Jazykové vzdělávání:					
český jazyk	6	192	Český jazyk a literatura	7	1
			Příprava na maturitu	1	1
cizí jazyky	21	672	1. cizí jazyky	16	4
			2. cizí jazyky	12	3
Společenskovědní vzdělávání	10	320	Dějepis	4	
			Český jazyk a literatura	1	
			Občanská nauka	2	
			Psychologie	2	
			Právo	2	1
Přírodovědné vzdělávání	10	320	Fyzika	4	1
			Chemie	4	1
			Biologie	4	1
			Zeměpis	4	3
Matematické vzdělávání	12	384	Matematika	13	1
Estetické vzdělávání	5	160	Český jazyk a literatura	5	
Vzdělávání pro zdraví	8	256	Tělesná výchova	8	
Vzdělávání v ICT	10	320	Informační a komunikační technologie	8	2
			Písemná a elektronická komunikace	5	1

Podnikání, vstupy a výstupy hlavní činnosti, řízení, marketing a prodej	6	192	Ekonomika	5	
			Právo	1	
Finance, daně, finanční trh	9	288	Ekonomika	3	
			Účetnictví	7	1
Tržní ekonomika, národní a světová ekonomika	4	128	Ekonomická teorie	2	
			Právo	1	
			Občanská nauka	1	
Disponibilní hodiny	27	864	Ekonomická angličtina	4	4
			Volitelné předměty	2	2
Celkem	128	4 096		128	27
Kurzy			Kurzy	2 týdny	
Odborná praxe			Odborná praxe	2 týdny	

5. UČEBNÍ OSNOVY

5.1. ČESKÝ JAZYK A LITERATURA

Název vyučovacího předmětu:	ČESKÝ JAZYK A LITERATURA
Obor vzdělání:	78-42-M/002 Ekonomické lyceum
Forma vzdělání:	denní
Celkový počet vyučovacích hodin za studium:	414 + 27
Platnost:	od 1. 9. 2022 počínaje 1. ročníkem

POJETÍ VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

Obecné cíle a didaktické pojetí předmětu

Obecným cílem předmětu je

- poskytnout žákům efektivní metody ke zvládnutí studia
- prostřednictvím rozboru a interpretace vybraných textů z různých funkčních stylů naučit žáky porozumět čtenému textu
- pěstovat u co největšího počtu žáků schopnost vyhledávat informace a pracovat s nimi
- naučit žáky základům hygieny duševní práce
- poskytnout žákům základy literárního vzdělání v oblasti vývoje literatury a uměleckých směrů jednotlivých kulturních epoch
- prostřednictvím rozboru a interpretace vybraných literárních děl podílet se na hodnotové orientaci žáků, utváření jejich morálního profilu a estetického cítění
- pěstovat u co největší části žáků potřebu číst
- pomocí znalosti základních literárněvědných poznatků vést žáky k pochopení struktury, významu a funkce literárního díla
- prohlubovat komunikační dovednosti žáků
- poskytnout žákům základy jazykovědného vzdělání
- prohlubovat v žácích kladný vztah k mateřskému jazyku
- vést žáky k funkční a mediální gramotnosti

Charakteristika učiva

- základní poznatky z literární teorie
- vývoj české i světové literatury v kulturních i historických souvislostech
- gramatika
- stylistika
- základy rétoriky a komunikačních dovedností
- základy informační výchovy

- obecné výklady o jazyce
- vývoj českého jazyka a jeho postavení v systému jazyků
- práce s textem – analýza, reprodukce, interpretace
- vybrané poznatky z obecné psychologie, psychologie osobnosti a psychologie práce

Pojetí výuky

Výuka navazuje na vědomosti a dovednosti žáků ze základní školy a rozvíjí je vzhledem ke společenskému a profesnímu zaměření žáků.

Předmět český jazyk a literatura je v průběhu studia dotován 14 hodinami rozvrženými následujícím způsobem (vždy 1 hodina týdně je věnována mluvnici a stylistice, další 2 hodiny literatuře, ve 4. ročníku jsou věnovány 2 hodiny mluvnici a stylistice, 2 hodiny literatuře a 1 hodina souhrnnému opakování učiva - předmět Příprava k maturitě):

Počet hodin týdně				Celkem
1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	
3	3	3	5	14

Přínos k rozvoji klíčových kompetencí

Komunikativní kompetence

Žák by měl umět:

- rozebrat a interpretovat text
- aktivně se účastnit diskuzí
- formulovat a obhajovat své názory a postoje
- formulovat své myšlenky srozumitelně a souvisle
- písemně zaznamenávat podstatné myšlenky ústního i písemného projevu jiných lidí
- vyjadřovat se v souladu se zásadami kulturního projevu

Personální kompetence

Žák by měl být schopen:

- efektivně se učit a pracovat
- vyhodnocovat dosažené výsledky a pokrok
- přijímat hodnocení svých výsledků a adekvátně na ně reagovat
- přijímat rady i kritiku

Sociální kompetence

Žák bude veden k tomu, aby byl schopen:

- přijímat a odpovědně plnit svěřené úkoly
- nepodléhal předsudkům a stereotypům v přístupu k jiným lidem

Řešení běžných pracovních i mimopracovních problémů a využití IKT

Žák by měl umět:

- řešit běžné pracovní problémy a úkoly samostatně
- volit prostředky a způsoby vhodné ke splnění jednotlivých aktivit
- využívat dříve získaných vědomostí, zkušeností a dovedností
- získávat informace z otevřených zdrojů, především z internetu

Průřezová témata

Občan v demokratické společnosti

- rozvoj funkční gramotnosti
- úcta k materiálním i duchovním hodnotám
- rozvoj schopnosti vyhledávat informace a pracovat s nimi
- dovednost jednat s lidmi
- orientace v masových médiích
- rozvoj komunikativních a personálních kompetencí
- práce s informacemi

Informační a komunikační technologie

- práce s internetem, vyhledávání potřebných informací

Člověk a životní prostředí

- efektivní práce s informacemi a jejich kritické hodnocení

Člověk a svět práce

- vyhledávání a posuzování informací o profesních záležitostech
- verbální a neverbální komunikace při důležitých jednáních
- komunikace s potencionálními zaměstnavateli
- rozvoj schopnosti vyhledávat informace a pracovat s nimi
- spoluutváření obrazu firmy na veřejnosti

Přínos k realizaci mezipředmětových vztahů

Při výuce cizích jazyků jsou využívány znalosti a dovednosti získané v předmětech:

- dějepis
- psychologie
- zeměpis
- občanská nauka
- informační technologie

Popis metod a forem výuky

- výklad učitele a řízený dialog
- samostatná práce individuální i skupinová
- samostatná domácí práce (příprava referátů)
- společná četba literárních textů
- rozbor a interpretace literárních textů
- esteticky tvořivé aktivity (samostatné literární pokusy)
- projektové vyučování
- multimediální metody (podle možností využití počítače, videa, DVD, dataprojektoru)
- exkurze (knihovna, galerie)
- společná návštěva vybraných filmových a divadelních představení
- gramatická a stylistická cvičení
- diktáty a doplňovací cvičení
- řečnická cvičení
- souvislé slohové práce

Způsob hodnocení žáků

V předmětu český jazyk a literatura se hodnotí obsahová správnost a použití gramatických a stylistických prostředků, a to v projevu ústním i písemném. V projevu písemném je hodnocena i pravopisná správnost.

Hodnocení žáků se bude provádět na základě kombinace ústního zkoušení a různých forem písemného testování. Nejčastěji používanými formami zkoušení znalostí, ze kterých vyjdou podklady pro klasifikaci, budou:

- individuální i frontální ústní zkoušení
- písemné testy nestandardizované i standardizované (budou-li k dispozici)
- slohové práce
- přednes referátů
- prezentace individuálních i skupinových prací

Kritéria hodnocení jsou dána klíčovými kompetencemi a vnitřním řádem školy.

PŘEDPOKLÁDANÉ VÝSLEDKY VZDĚLÁVÁNÍ, VZDĚLÁVACÍ OBSAH, ROZVRŽENÍ DO ROČNÍKŮ

Český jazyk a literatura 1. - 4. ročník (estetické vzdělávání)

Výsledky vzdělávání a kompetence	Tematické celky
Žák - zařadí typická díla do jednotlivých uměleckých směrů a příslušných historických období; - zhodnotí význam daného autora i díla pro dobu, v níž tvořil, pro příslušný umělecký směr i pro další generace; - vyjádří vlastní prožitky z recepce daných uměleckých děl; - samostatně vyhledává informace v této oblasti;	1. Literatura a ostatní druhy umění - umění jako specifická výpověď o skutečnosti - aktivní poznávání různých druhů umění našeho i světového, současného i minulého, v tradiční i mediální podobě - vývoj české a světové literatury v kulturních a historických souvislostech: - literatura starověku – orientální a antická - středověká evropská literatura - počátky a rozvoj písemnictví u nás - renesance a humanismus - baroko - klasicismus - osvícenství - preromantismus - národní obrození - romantismus - realismus a naturalismus - literatura na přelomu 19. a 20. století - literatura 1. poloviny 20. století - literatura 2. poloviny 20. století
Žák - rozezná umělecký text od neuměleckého; - vystihne charakteristické znaky různých literárních textů a rozdíly mezi nimi; - text interpretuje a debatuje o něm; - konkrétní literární díla klasifikuje podle základních druhů a žánrů;	2. Práce s literárním textem - základy literární vědy - literární druhy a žánry - četba a interpretace literárního textu - metody interpretace textu - tvořivé činnosti

- při rozboru textu uplatňuje znalosti z literární teorie;	
Žák - orientuje se v nabídce kulturních institucí; - porovná typické znaky kultur hlavních národností na našem území; - popíše vhodné společenské chování v dané situaci.	3. Kultura - kulturní instituce v ČR a v regionu - kultura národností na našem území - společenská kultura – principy a normy kulturního chování, společenská výchova - kultura bydlení, odívání - lidové umění a užitá tvorba - estetické a funkční normy při tvorbě a výrobě předmětů používaných v běžném životě - ochrana a využívání kulturních hodnot - funkce reklamy a propagačních prostředků a její vliv na životní styl

Český jazyk a literatura 1. - 4. ročník (český jazyk)

Výsledky vzdělávání a kompetence	Tematické celky
Žák: - rozlišuje spisovný jazyk, hovorový jazyk, dialekty a stylově příznakové jevy a ve vlastním projevu volí prostředky adekvátní komunikační situaci; - vysvětlí zákonitosti vývoje češtiny; - řídí se zásadami správné výslovnosti; - v písemném projevu uplatňuje znalosti českého pravopisu; - v písemném i mluveném projevu využívá poznatků z tvarosloví; - pracuje s nejnovějšími normativními příručkami českého jazyka; - orientuje se v soustavě jazyků; - odhaluje a opravuje jazykové nedostatky a chyby; - používá adekvátní slovní zásoby včetně příslušné odborné terminologie;	1. Zdokonalování jazykových vědomostí a dovedností - národní jazyk a jeho útvary - jazyková kultura - vývojové tendence spisovné češtiny - postavení češtiny mezi ostatními evropskými jazyky - zvukové prostředky a ortoepické normy jazyka - hlavní principy českého pravopisu - tvoření slov, stylového rozvrstvení a obohacování slovní zásoby - slovní zásoba vzhledem k příslušnému oboru vzdělávání, terminologie - gramatické tvary a konstrukce a jejich sémantické funkce - větná skladba, druhy vět z gramatického a komunikačního hlediska, stavba a tvorba komunikátu

- nahradí běžné cizí slovo českým ekvivalentem a naopak; - orientuje se ve výstavbě textu; - uplatňuje znalosti ze skladby při logickém vyjadřování.	
Žák - vhodně se prezentuje, argumentuje a obhajuje svá stanoviska; - ovládá techniku mluveného slova, umí klást otázky a vhodně formulovat odpovědi; - využívá emocionální a emotivní stránky mluveného slova, vyjadřuje postoje neutrální, pozitivní (pochválit) i negativní (kritizovat, polemizovat); - vyjadřuje se věcně správně, jasně a srozumitelně; - přednese krátký projev; - vystihne charakteristické znaky různých druhů textu a rozdíly mezi nimi; - rozpozná funkční styl, dominantní slohový postup a v typických příkladech slohový útvar; - posoudí kompozici textu, jeho slovní zásobu a skladbu; - rozlišuje typy mediálních sdělení a jejich funkci, identifikuje jejich typické postupy, jazykové a jiné prostředky; - uvede příklady vlivu médií a digitální komunikace na každodenní podobu mezilidské komunikace; - sestaví jednoduché zpravodajské a propagační útvary (zpráva, reportáž, pozvánka, nabídka); - odborně se vyjadřuje o jevech svého oboru v základních útvarech odborného stylu, především popisného a výkladového; - sestaví základní projevy administrativního stylu;	2. Komunikační a slohová výchova - slohotvorní činitelé objektivní a subjektivní - komunikační situace, komunikační strategie - vyjadřování přímé i zprostředkované technickými prostředky, monologické i dialogické, neformální i formální, připravené i nepřipravené - projevy prostě sdělovací, administrativní, prakticky odborné, jejich základní znaky, postupy a prostředky (osobní dopisy, krátké informační útvary, osnova, životopis, zápis z porady, pracovní hodnocení, inzerát a odpověď na něj, jednoduché úřední, popř. podle charakteru oboru odborné dokumenty) - vyprávění, popis osoby, věc, výklad nebo návod k činnosti, úvaha - druhy řečnických projevů - média a mediální sdělení - literatura faktu a umělecká literatura - grafická a formální úprava jednotlivých písemných projevů

- vhodně používá jednotlivé slohové postupy a základní útvary; - správně používá citace a bibliografické údaje, dodržuje autorská práva; - má přehled o slohových postupech uměleckého stylu;	
Žák - na příkladech doloží druhy mediálních produktů; - uvede základní média působící v regionu; - zhodnotí význam médií pro společnost a jejich vliv na jednotlivé skupiny uživatelů; - kriticky přistupuje k informacím z internetových zdrojů a ověřuje si jejich hodnověrnost (např. informace dostupné z Wikipedie, sociálních sítí, komunitních webů apod.); - samostatně vyhledává, porovnává a vyhodnocuje mediální, odborné aj. informace; - rozumí obsahu textu i jeho částí; - pořizuje z odborného textu výpisky a výtah, dělá si poznámky z přednášek a jiných veřejných projevů; - vypracuje anotaci a resumé; - má přehled o knihovnách a jejich službách; - zaznamenává bibliografické údaje podle státní normy.	3. Práce s textem a získávání informací - informatická výchova, knihovny a jejich služby, média, jejich produkty a účinky - techniky a druhy čtení (s důrazem na čtení studijní), orientace v textu, jeho rozbor z hlediska sémantiky, kompozice a stylu - druhy a žánry textu - získávání a zpracovávání informací z textu (též odborného a administrativního) např. ve formě anotace, konspektu, osnovy, resumé, jejich třídění a hodnocení - zpětná reprodukce textu, jeho transformace do jiné podoby - práce s různými příručkami pro školu i veřejnost ve fyzické i elektronické podobě.

5.2. 1. CIZÍ JAZYK

Název vyučovacího předmětu:	1. CIZÍ JAZYK
Kód a název oboru vzdělání:	78–42–M/02 Ekonomické lyceum
Forma vzdělání:	denní
Celkový počet vyučovacích hodin za studium:	516
Platnost:	1. 9. 2022

POJETÍ VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

Obecné cíle a didaktické pojetí předmětu

Výuka cizích jazyků prohlubuje jazykové znalosti získané na základní škole, rozšiřuje je a směřuje k dalšímu jazykovému i profesnímu zdokonalování.

Ve výuce cizích jazyků je třeba klást důraz na motivaci žáka a jeho zájem o studium cizího jazyka a připravit jej na život v multikulturní Evropě. Je proto nezbytné používat metody směřující k propojení izolovaného školního prostředí, v němž je žák většinou pasivní, s reálným prostředím existujícím mimo školu – multimediální programy a internet, navazovat kontakty mezi školami v zahraničí, organizovat výměnné, výukové a poznávací zájezdy, zapojovat žáky do projektů a soutěží, podporovat vedení jazykového portfolia. Dále je nezbytné napomáhat jejich nejlepšímu uplatnění na trhu práce formou odborných praxí v tuzemsku i zahraničí.

Žák si musí osvojit komunikativní jazykové kompetence, aby se dorozuměl v běžných situacích každodenního života. Současně se žák učí toleranci k hodnotám jiných národů, jejich respektování.

Vzdělávání v cizím jazyce směřuje k dosažení úrovně B2 podle Společného evropského referenčního rámce pro jazyky.

Charakteristika učiva

Obsah učiva je rozdělen do čtyř složek

- řečové dovednosti – rozvíjejí se komplexně na základě osvojování jazykových prostředků, slovní zásoby v tematických okruzích a rozšiřováním poznatků o zemích studovaného jazyka,
- jazykové prostředky – zvuková stránka jazyka, pravopis, slovní zásoba a gramatika, tematické okruhy,
- komunikační situace a jazykové funkce: vztahují se k oblastem osobního, společenského a pracovního života, jedná se o vyjadřování řečové etikety v různých životních situacích a stylistických rovinách
- realie: poznatky z kultury, národních zvyků a tradic, historie, politiky, geografie.

Receptivní, produktivní a interaktivní řečové dovednosti

poslech s porozuměním monologických i dialogických textů, čtení textů včetně odborných, ústní a písemné vyjadřování tematicky i situačně zaměřené reprodukce textu, výpisky, překlad, vypracovat jednoduché písemnosti důležité z hlediska budoucího povolání

Přínos k rozvoji klíčových kompetencí

Vzdělávání v cizím jazyce směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí a průřezových témat. U průřezových témat se jedná o využití multimediálních programů a vyhledávání informací na internetu, o verbální komunikaci při důležitých jednáních, o významu vzdělávání pro život, orientaci v globálních problémech lidstva, o rozlišování osobní, občanské a profesní odpovědnosti za stav životního prostředí.

Rozvojem klíčových kompetencí musí být žák schopen:

- formulovat své myšlenky srozumitelně a souvisle, v písemné podobě přehledně a jazykově správně
- vyjadřovat se a vystupovat v souladu se zásadami kultury projevu a chování
- přijímat hodnocení svých výsledků a způsobu jednání i ze strany jiných lidí, adekvátně na ně reagovat, přijímat radu a kritiku
- přijímat a odpovědně plnit svěřené úkoly
- mít přehled o možnostech uplatnění na trhu práce v daném oboru a povolání
- osvojit si základní vědomosti a dovednosti potřebné pro rozvíjení vlastních podnikatelských aktivit
- tvořivé práce nejen s věcným, ale i uměleckým textem, jež vede k porozumění emocionální a etické stránky žákovy osobnosti
- vytváření osobitého, objektivně kritického a celkově pozitivního vztahu ke společenskému dění, kultuře, literatuře a umění a k vytváření návyku individuální četby umělecké a neumělecké literatury, které se později projeví v celoživotní orientaci žáka

Témata uvedená v následující tabulce budou zařazena do výuky v jednotlivých ročnících (i opakovaně) v souladu s aktuálními tematickými plány a používanými studijními materiály. Jejich řazení a počet hodin potřebných k probrání uvedených témat a gramatických oddílů bude specifikován v tematických plánech jednotlivých jazyků a vyučujících.

Přínos k realizaci průřezových témat

Člověk v demokratické společnosti

Žák je veden k tomu, aby

- se dokázal orientovat v masových médiích, využíval je pro své potřeby, ale také je kriticky hodnotil, učil se být odolný vůči myšlenkové a názorové manipulaci;
- dovedl jednat s lidmi, diskutoval o citlivých a kontroverzních otázkách a hledal kompromisní řešení;

- byl tolerantní a respektoval tradice a společenské zvyklosti daného sociokulturního prostředí;
- aktivně vystupoval proti projevům rasové nesnášenlivosti a xenofobie;
- byl ochoten angažovat se nejen ve vlastní prospěch, ale i pro veřejné zájmy a ve prospěch lidí v jiných zemích a na jiných kontinentech.

Informační a komunikační technologie

Žák je veden k tomu, aby

- používal internet pro vyhledávání aktuálních údajů a doplňujících informací z oblasti společensko-politického a kulturního dění v zemích Evropské unie a příslušné jazykové oblasti;
- efektivně ovládal nástroje ICT a používat je k elektronické komunikaci se zahraničními partnery (e-mail, chat, Skype, blogy aj.);
- pracoval s aplikačním software např. při zpracování textů, obrázků, tabulek, digitálních fotografií apod.;
- využíval on-line učebnic, cvičení a testů pro domácí samostudium.

Přínos k realizaci mezipředmětových vztahů

Při výuce cizích jazyků jsou využívány znalosti a dovednosti získané v předmětech:

- český jazyk a literatura (jazyková terminologie, jazykové prostředky, překlad, světová próza, poezie a divadlo, významné literární osobnosti);
- zeměpis (země příslušné jazykové oblasti);
- dějepis (významné historické události a osobnosti);
- občanská nauka (kulturní chování, společenská etiketa, multikulturní soužití, kultura bydlení, kulturní hodnoty a dědictví);
- informační technologie (informační zdroje, práce s on-line nástroji, aplikační software);
- praxe (telefonické rozhovory, úřední a obchodní korespondence)

Popis metod a forem výuky

Při výuce budou využívány následující metody a formy práce:

- výklad učitele a řízený dialog,
- samostatná práce individuální i skupinová,
- samostatná domácí práce (příprava referátů),
- rozbor a interpretace různých druhů textů,
- memorování uměleckých textů,
- projektové vyučování,
- multimediální metody (využití počítače, videa, DVD, dataprojektoru, interaktivní tabule),

- gramatická, stylistická a řečnická cvičení,
- diktáty a doplňovací cvičení,
- kooperativní učení,
- společná návštěva kulturních
- institucí (knihovna, divadlo, výstava, muzeum aj.),
- společná návštěva vybraných filmových a divadelních představení,
- souvislé slohové práce,
- esteticky tvořivé aktivity (samostatné literární pokusy).

Způsob hodnocení žáků

- Důraz bude kladen na řečové dovednosti, porozumění rodilému mluvčímu, porozumění textu, dovednosti interpretovat text, vyměňovat si informace v rozhovorech schopnost aplikovat osvojené společenské fráze v rozhovoru, slovní zásobu, správnost osvojených gramatických struktur uplatněných v písemném projevu.
- Zohledňovat žáky se specifickými poruchami učení a volbou vhodné strategie je vést k úspěšným výsledkům v učení.
- Klasifikace je vyjádřena známkami 1 – 5 dle klasifikačního řádu.

Hlavní kritéria hodnocení:

- kultura mluveného a písemného projevu
- lexikálně – gramatická správnost vyjadřování
- úroveň komunikačních schopností odpovídající stupni znalostí
- didaktické testy včetně poslechových subtestů

PŘEDPOKLÁDANÉ VÝSLEDKY VZDĚLÁVÁNÍ, VZDĚLÁVACÍ OBSAH, ROZVRŽENÍ DO ROČNÍKŮ

Ročník 1. – 4. Anglický jazyk

Výsledky vzdělávání a kompetence	Tematický celek
Žák - rozumí přiměřeným souvislým projevům a diskusím rodilých mluvčích pronášeným ve standardním hovorovém tempu; - odhaduje význam neznámých výrazů podle kontextu a způsobu tvoření; - nalezne v promluvě hlavní a vedlejší myšlenky a důležité informace; - porozumí školním a pracovním pokynům; - rozpozná význam obecných sdělení a hlášení; - čte s porozuměním věcně i jazykově přiměřené texty, orientuje se v textu, sdělí obsah, hlavní myšlenky či informace vyslechnuté nebo přečtené; - vypráví jednoduché příběhy, zážitky, popíše své pocity; - sdělí a zdůvodní svůj názor; - pronese jednoduše zformulovaný monolog před publikem; - vyjadřuje se téměř bezchybně v běžných, předvídatelných situacích; - dokáže experimentovat, zkoušet a hledat způsoby vyjádření srozumitelné pro posluchače; - zaznamená písemně podstatné myšlenky a informace z textu, zformuluje vlastní myšlenky a vytvoří text na dané téma a ve stanoveném rozsahu, např. formou popisu, sdělení, vyprávění, dopisu a odpovědi na dopis; - vyjádří písemně svůj názor na text; - přeloží text a používá slovníky (i elektronické); - vyhledá, zpracuje a prezentuje informace týkající se odborné	1. Řečové dovednosti - receptivní řečová dovednost sluchová = poslech s porozuměním monologických i dialogických projevů; - receptivní řečová dovednost zraková = čtení a práce s textem včetně odborného; - produktivní řečová dovednost ústní = mluvení zaměřené situačně i tematicky; - produktivní řečová dovednost písemná = zpracování textu v podobě reprodukce, osnovy, výpisků, anotací apod.; - jednoduchý překlad; - interaktivní řečové dovednosti = střídání receptivních a produktivních činností; - interakce ústní; - interakce písemná

problematiky, reaguje na jednoduché dotazy; - zapojí se do běžného hovoru bez přípravy; - vyměňuje si informace, které jsou běžné při neformálních hovorech - zapojí se do debaty nebo argumentace, týká-li se známého tématu; - při pohovorech, na které je připraven, klade vhodné otázky a reaguje na dotazy tazatele; - vyřeší většinu běžných denních situací, které se mohou odehrát v cizojazyčném prostředí; - požádá o upřesnění nebo zopakování sdělené informace, pokud nezachytí přesně význam sdělení; - přeformuluje a objasní pronesené sdělení a zprostředkuje informaci dalším lidem; - uplatňuje různé techniky čtení textu; - ověří si i sdělí získané informace písemně; - zaznamená vzkazy volajících; - vyplní jednoduchý neznámý formulář;	
Žák - vyslovuje srozumitelně co nejblíže přirozené výslovnosti, rozlišuje základní zvukové prostředky daného jazyka a koriguje odlišnosti zvukové podoby jazyka; - komunikuje s jistou mírou sebedůvěry a aktivně používá získanou slovní zásobu, včetně vybrané frazeologie v rozsahu daných tematických okruhů, zejména v rutinních situacích každodenního života, a vlastních zálib; - používá opisné prostředky v neznámých situacích, při vyjadřování složitých myšlenek;	2. Jazykové prostředky - výslovnost (zvukové prostředky jazyka) - slovní zásoba a její tvoření (celkový předpokládaný rozsah slovní zásoby je minimálně 2 300 lexikálních jednotek za studium, z toho obecně odborná a odborná terminologie tvoří u úrovně B1 minimálně 20 %, u úrovně A2 15 % lexikálních jednotek); - gramatika (tvarosloví a větná skladba) - grafická podoba jazyka a pravopis.

- uplatňuje základní způsoby tvoření slov v jazyce; - - dodržuje základní pravopisné normy v písemném projevu, opravuje chyby.	
Žák - vyjadřuje se ústně i písemně, k tématům osobního života i k tématům z oblasti odborného zaměření studia; - řeší pohotově a vhodně standardní řečové situace a frekventované situace týkající se pracovních činností; - domluví se v běžných situacích; získá i poskytne informace; - - používá stylisticky vhodné obraty umožňující nekonfliktní vztahy a komunikaci.	3. Tematické okruhy, obecné komunikační situace a jazykové funkce - tematické okruhy: osobní údaje, dům a domov, každodenní život, volný čas, zábava, jídlo a nápoje, služby, cestování, mezilidské vztahy, péče o tělo a zdraví, nakupování, vzdělávání, zaměstnání, počasí, Česká republika, země dané - jazykové oblasti aj; - tematické okruhy dané zaměřením studovaného oboru; - komunikační situace: získávání a předávání informací, např. sjednání schůzky, objednávka služby, vyřízení vzkazu apod.; - jazykové funkce: obraty při zahájení a ukončení rozhovoru, vyjádření žádosti, prosby, pozvání, odmítnutí, radosti, - zklamání, naděje apod.
Žák - prokazuje faktické znalosti především o geografických, demografických, hospodářských, politických, kulturních faktorech zemí dané jazykové oblasti i z jiných vyučovacích předmětů, a uplatňuje je také v porovnání s reáliemi mateřské země; - uplatňuje v komunikaci vhodně vybraná sociokulturní specifika daných zemí.	4. Poznátky o zemích - vybrané poznatky všeobecného i odborného charakteru k poznání země (zemí) příslušné jazykové oblasti, kultury, umění a literatury, tradic a společenských zvyklostí - informace ze sociokulturního prostředí v kontextu znalostí o České republice.

5.3. 2. CIZÍ JAZYK

Název vyučovacího předmětu:	2. CIZÍ JAZYK
Kód a název oboru vzdělání:	78–42–M/02 Ekonomické lyceum
Forma vzdělání:	denní
Celkový počet vyučovacích hodin za studium:	387
Platnost:	1. 9. 2022

POJETÍ VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

Obecné cíle a didaktické pojetí předmětu

Výuka cizího jazyka jako druhého cizího jazyka bez návaznosti na jeho předchozí studium předpokládá nulovou nebo mírně začáteční vstupní úroveň.

Ve výuce je třeba klást důraz na motivaci žáka a jeho zájem o studium cizího jazyka a připravit jej na život v multikulturní Evropě. Je proto nezbytné používat metody směřující k propojení izolovaného školního prostředí, v němž je žák většinou pasivní, s reálným prostředím existujícím mimo školu - multimediální programy a internet, navazovat kontakty mezi školami v zahraničí, organizovat výukové a poznávací zájezdy, zapojovat žáky do projektů a soutěží, podporovat vedení jazykového portfolia. Dále je nezbytné napomáhat jejich lepšímu uplatnění na trhu práce formou odborných praxí v tuzemsku i zahraničí.

Žák si musí osvojit komunikativní jazykové kompetence, aby se dorozuměl v běžných situacích každodenního života. Současně se žák učí toleranci k hodnotám jiných národů, jejich respektování.

Vzdělávání v druhém cizím jazyce směřuje k dosažení úrovně B1 podle Společného evropského referenčního rámce pro jazyky.

Charakteristika učiva

Obsah učiva je rozdělen do čtyř složek:

- řečové dovednosti – rozvíjejí se komplexně na základě osvojování jazykových prostředků, slovní zásoby v tematických okruzích a rozšiřováním poznatků o zemích studovaného jazyka
- jazykové prostředky – zvuková stránka jazyka, pravopis, slovní zásoba a gramatika
- tematické okruhy, komunikační situace a jazykové funkce: vztahují se k oblastem osobního, společenského a pracovního života, jedná se o vyjadřování řečové etikety v různých životních situacích a stylistických rovinách
- realie: poznatky z kultury, národních zvyků a tradic, historie, politiky, geografie

Receptivní, produktivní a interaktivní řečové dovednosti:

- poslech s porozuměním monologických i dialogických textů
- čtení textů včetně odborných
- ústní a písemné vyjadřování tematicky i situačně zaměřené
- reprodukce textu, výpisky, překlad
- vypracovat jednoduché písemnosti důležité z hlediska budoucího povolání

Pojetí výuky:

V pojetí výuky prosazovat problémové učení, týmovou práci a kooperaci, diskusi, zařazovat hry, soutěže, simulační a situační metody, veřejnou prezentaci práce žáků, uplatňovat projektové metody výuky.

Přínos k rozvoji klíčových dovedností

Vzdělávání v cizím jazyce směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí a průřezových témat. U průřezových témat se jedná o využití multimediálních programů a vyhledávání informací na internetu, o verbální komunikaci při důležitých jednáních, o významu vzdělávání pro život, orientaci v globálních problémech lidstva, o rozlišování osobní, občanské a profesní odpovědnosti za stav životního prostředí.

Rozvojem klíčových kompetencí musí být žák schopen

- formulovat své myšlenky srozumitelně a souvisle, v písemné podobě přehledně a jazykově správně
- vyjadřovat se a vystupovat v souladu se zásadami kultury projevu a chování
- přijímat hodnocení svých výsledků a způsobu jednání i ze strany jiných lidí, adekvátně na ně reagovat, přijímat radu a kritiku
- přijímat a odpovědně plnit svěřené úkoly
- mít přehled o možnostech uplatnění na trhu práce v daném oboru a povolání
- osvojit si základní vědomosti a dovednosti potřebné pro rozvíjení vlastních podnikatelských aktivit

Témata uvedená v následující tabulce budou zařazena do výuky v jednotlivých ročnících (i opakovaně) v souladu s aktuálními tematickými plány a používanými studijními materiály. Jejich řazení a počet hodin potřebných k probrání uvedených témat a gramatických oddílů bude specifikován v tematických plánech jednotlivých jazyků a vyučujících.

Přínos k realizaci průřezových témat

Člověk v demokratické společnosti

Žák je veden k tomu, aby

- se dokázal orientovat v masových médiích, využíval je pro své potřeby, ale také je kriticky hodnotil, učil se být odolný vůči myšlenkové a názorové manipulaci;

- dovedl jednat s lidmi, diskutoval o citlivých a kontroverzních otázkách a hledal kompromisní řešení;
- byl tolerantní a respektoval tradice a společenské zvyklosti daného sociokulturního prostředí;
- aktivně vystupoval proti projevům rasové nesnášenlivosti a xenofobie;
- byl ochoten angažovat se nejen ve vlastní prospěch, ale i pro veřejné zájmy a ve prospěch lidí v jiných zemích a na jiných kontinentech.

Informační a komunikační technologie

Žák je veden k tomu, aby

- používal internet pro vyhledávání aktuálních údajů a doplňujících informací z oblasti společensko-politického a kulturního dění v zemích Evropské unie a příslušné jazykové oblasti;
- efektivně ovládal nástroje ICT a používat je k elektronické komunikaci se zahraničními partnery (e-mail, chat, Skype, blogy aj.);
- pracoval s aplikačním software např. při zpracování textů, obrázků, tabulek, digitálních fotografií apod.;
- využíval on-line učebnic, cvičení a testů pro domácí samostudium.

Přínos k realizaci mezipředmětových vztahů

Při výuce cizích jazyků jsou využívány znalosti a dovednosti získané v předmětech:

- český jazyk a literatura (jazyková terminologie, jazykové prostředky, překlad, světová próza, poezie a divadlo, významné literární osobnosti);
- zeměpis (země příslušné jazykové oblasti);
- dějepis (významné historické události a osobnosti);
- občanská nauka (kulturní chování, společenská etiketa, multikulturní soužití, kultura bydlení, kulturní hodnoty a dědictví);
- informační technologie (informační zdroje, práce s on-line nástroji, aplikační software);
- praxe (telefonické rozhovory, úřední a obchodní korespondence)

Popis metod a forem výuky

Při výuce budou využívány následující metody a formy práce:

- výklad učitele a řízený dialog,
- samostatná práce individuální i skupinová,
- samostatná domácí práce (příprava referátů),
- rozbor a interpretace různých druhů textů,
- memorování uměleckých textů,
- projektové vyučování,

- multimediální metody (využití počítače, videa, DVD, dataprojektoru, interaktivní tabule),
- gramatická, stylistická a řečnická cvičení,
- diktáty a doplňovací cvičení,
- kooperativní učení,
- společná návštěva kulturních
- institucí (knihovna, divadlo, výstava, muzeum aj.),
- společná návštěva vybraných filmových a divadelních představení,
- souvislé slohové práce,
- esteticky tvořivé aktivity (samostatné literární pokusy).

Způsob hodnocení žáků

- Důraz bude kladen na řečové dovednosti, porozumění rodilému mluvčímu, porozumění textu, dovednosti interpretovat text, vyměňovat si informace v rozhovorech schopnost aplikovat osvojené společenské fráze v rozhovoru, slovní zásobu, správnost osvojených gramatických struktur uplatněných v písemném projevu.
- Zohledňovat žáky se specifickými poruchami učení a volbou vhodné strategie je vést k úspěšným výsledkům v učení.
- Klasifikace je vyjádřena známkami 1 – 5 dle klasifikačního řádu.

Hlavní kritéria hodnocení:

- kultura mluveného a písemného projevu
- lexikálně – gramatická správnost vyjadřování
- úroveň komunikačních schopností odpovídající stupni znalostí
- didaktické testy včetně poslechových subtestů

PŘEDPOKLÁDANÉ VÝSLEDKY VZDĚLÁVÁNÍ, VZDĚLÁVACÍ OBSAH, ROZVRŽENÍ DO ROČNÍKŮ

Ročník 1. – 4.

Výsledky vzdělávání a kompetence	Tematický celek
Žák - rozumí přiměřeným souvislým projevům a diskusím rodilých mluvčích pronášeným ve standardním hovorovém tempu; - odhaduje význam neznámých výrazů podle kontextu a způsobu tvoření;	1. Řečové dovednosti - receptivní řečová dovednost sluchová = poslech s porozuměním monologických i dialogických projevů; - receptivní řečová dovednost zraková = čtení a práce s textem včetně odborného; - produktivní řečová dovednost ústní = mluvení zaměřené situačně i tematicky;

- nalezne v promluvě hlavní a vedlejší myšlenky a důležité informace; - porozumí školním a pracovním pokynům; - rozpozná význam obecných sdělení a hlášení; - čte s porozuměním věcně i jazykově přiměřené texty, orientuje se v textu, sdělí obsah, hlavní myšlenky či informace vyslechnuté nebo přečtené; - vypráví jednoduché příběhy, zážitky, popíše své pocity; - sdělí a zdůvodní svůj názor; - pronese jednoduše zformulovaný monolog před publikem; - vyjadřuje se téměř bezchybně v běžných, předvídatelných situacích; - dokáže experimentovat, zkoušet a hledat způsoby vyjádření srozumitelné pro posluchače; - zaznamená písemně podstatné myšlenky a informace z textu, zformuluje vlastní myšlenky a vytvoří text na dané téma a ve stanoveném rozsahu, např. formou popisu, sdělení, vyprávění, dopisu a odpovědi na dopis; - vyjádří písemně svůj názor na text; - přeloží text a používá slovníky (i elektronické); - vyhledá, zpracuje a prezentuje informace týkající se odborné problematiky, reaguje na jednoduché dotazy; - zapojí se do běžného hovoru bez přípravy; - vyměňuje si informace, které jsou běžné při neformálních hovorech	- produktivní řečová dovednost písemná = zpracování textu v podobě reprodukce, osnovy, výpisků, anotací apod.; - jednoduchý překlad; - interaktivní řečové dovednosti = střídání receptivních a produktivních činností; - interakce ústní; - interakce písemná
--	--

- zapojí se do debaty nebo argumentace, týká-li se známého tématu; - při pohovorech, na které je připraven, klade vhodné otázky a reaguje na dotazy tazatele; - vyřeší většinu běžných denních situací, které se mohou odehrát v cizojazyčném prostředí; - požádá o upřesnění nebo zopakování sdělené informace, pokud nezachytí přesně význam sdělení; - přeformuluje a objasní pronesené sdělení a zprostředkuje informaci dalším lidem; - uplatňuje různé techniky čtení textu; - ověří si i sdělí získané informace písemně; - zaznamená vzkazy volajících; - vyplní jednoduchý neznámý formulář;	
Žák - vyslovuje srozumitelně co nejblíže přirozené výslovnosti, rozlišuje základní zvukové prostředky daného jazyka a koriguje odlišnosti zvukové podoby jazyka; - komunikuje s jistou mírou sebedůvěry a aktivně používá získanou slovní zásobu, včetně vybrané frazeologie v rozsahu - daných tematických okruhů, zejména v rutinních situacích každodenního života, a vlastních zálib; - používá opisné prostředky v neznámých situacích, při vyjadřování složitých myšlenek;	2. Jazykové prostředky - výslovnost (zvukové prostředky jazyka) - slovní zásoba a její tvoření (celkový předpokládaný rozsah slovní zásoby je minimálně 2 300 lexikálních jednotek za studium, z toho obecně odborná a odborná terminologie tvoří u úrovně B1 minimálně 20 %, u úrovně A2 15 % lexikálních jednotek); - gramatika (tvarosloví a větná skladba) - grafická podoba jazyka a pravopis.

- uplatňuje základní způsoby tvoření slov v jazyce; - održuje základní pravopisné normy v písemném projevu, opravuje chyby.	
Žák - vyjadřuje se ústně i písemně, k tématům osobního života i k tématům z oblasti odborného zaměření studia; - řeší pohotově a vhodně standardní řečové situace a frekventované situace týkající se pracovních činností; - domluví se v běžných situacích; získá i poskytne informace; - používá stylisticky vhodné obraty umožňující nekonfliktní vztahy a komunikaci.	3. Tematické okruhy, obecné komunikační situace a jazykové funkce - tematické okruhy: osobní údaje, dům a domov, každodenní život, volný čas, zábava, jídlo a nápoje, služby, cestování, mezilidské vztahy, péče o tělo a zdraví, nakupování, vzdělávání, zaměstnání, počasí, Česká republika, země dané - jazykové oblasti aj; - tematické okruhy dané zaměřením studovaného oboru; - komunikační situace: získávání a předávání informací, např. sjednání schůzky, objednávka služby, vyřízení vzkazu apod.; - jazykové funkce: obraty při zahájení a ukončení rozhovoru, vyjádření žádosti, prosby, pozvání, odmítnutí, radosti, - zklamání, naděje apod.
Žák - prokazuje faktické znalosti především o geografických, demografických, hospodářských, politických, kulturních faktorech zemí dané jazykové oblasti i z jiných vyučovacích předmětů, a uplatňuje je také v porovnání s reáliemi mateřské země; - uplatňuje v komunikaci vhodně vybraná sociokulturní specifika daných zemí.	4. Poznatzky o zemích - vybrané poznatzky všeobecného i odborného charakteru k poznání země (zemí) příslušné jazykové oblasti, kultury, umění a literatury, tradic a společenských zvyklostí - informace ze sociokulturního prostředí v kontextu znalostí o České republice.

5.4. DĚJEPIS

Název vyučovacího předmětu:	DĚJEPIS
Obor vzdělání:	78-42-M/02 Ekonomické lyceum
Forma vzdělání:	denní
Celkový počet vyučovacích hodin za studium:	136
Platnost:	od 1. 9. 2022

POJETÍ VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

Obecné cíle a didaktické pojetí předmětu

Obecným cílem předmětu dějepis je:

- seznámit žáky s vývojem lidské společnosti a vytvořit jim předpoklady k lepšímu porozumění současnosti,
- připravit žáky na aktivní občanský život v demokratické společnosti,
- pozitivně ovlivnit hodnotovou orientaci žáků,
- odpovědně jednat nejen pro vlastní prospěch, ale i ve veřejném zájmu,
- kultivovat kritické myšlení,
- posilovat hrdost na tradice a hodnoty našeho národa,
- tolerovat kulturní, národní a osobní identitu jiných lidí.

Charakteristiky učiva

Učivo je rozděleno do dvou ročníků, jedná se o systémový výběr z nejdůležitějších událostí světových, českých a československých dějin. Seznamuje žáky s významem a odkazem významných osobností. Zohledňuje regionální dějiny. Žáci by měli na základě vybraných událostí pochopit základní mechanismus působení zákonitostí společenského vývoje.

Přínos k rozvoji klíčových kompetencí

Žáci:

- rozvíjejí své vyjadřovací schopnosti,
- posilují dovednosti diskuze a formování vlastního stanoviska,
- dovedou zpracovat jednoduchý text,
- zvládají vyjadřování a vystupování v souladu se zásadami kultury projevu a chování,
- jsou schopni efektivně se učit a pracovat,
- přijímají hodnocení svých výsledků, radu i kritiku,
- dovedou porozumět zadání úkolu, určit jádro problému,
- vyhledávají potřebné informace, kriticky je hodnotí a využívají pro řešení úloh a problémů,
- cvičí se ve funkční gramotnosti.

Přínos k realizaci průřezových témat

Občan v demokratické společnosti

- úcta k materiálním a duchovním hodnotám
- vědomí nutnosti zachování těchto hodnot pro budoucí generace
- komunikace a rozvoj osobnosti
- orientace ve společnosti, historickém vývoji a politickém systému
- tolerance k odlišným názorům
- orientace v globálních problémech současného světa

Přínos k realizaci mezipředmětových vztahů

- občanská nauka
- český jazyk a literatura
- hospodářský zeměpis
- právo
- informační a komunikační technologie

Popis metod a forem výuky

- výklad, řízený rozhovor
- aktivizační metody: skupinová práce, analýza dokumentu, referáty
- samostatná práce s textem a mapou
- prezentace výsledků individuální i týmové práce ústní nebo písemnou formou
- samostatné vyhledávání informací (knihovna, internet)
- kooperativní učení

Způsob hodnocení žáků

- samostatné, správné a logické vyjadřování
- práce s historickou mapou a dokumentem
- aplikace obecných poznatků na dějiny regionu
- kultivovanost verbálního projevu
- vypracování esejů
- sebehodnocení vlastní práce

PŘEDPOKLÁDANÉ VÝSLEDKY VZDĚLÁVÁNÍ, VZDĚLÁVACÍ OBSAH, ROZVRŽENÍ DO ROČNÍKŮ

1. ročník

Výsledky vzdělávání a kompetence	Tematické celky
Žák - objasní smysl poznávání minulosti a variabilitu jejich výkladů.	1. Úvod do dějepisu - význam poznávání minulosti, periodizace.

Žák - uvede vývojová stádia člověka; - charakterizuje období podle způsobu obživy a užitého materiálu; - uvede příklady kulturního přínosu starověkých civilizací, judaismu a křesťanství.	2. Pravěk - hominizace; - neolitická revoluce, doba kamenná, bronzová, železná.
Žák - popíše základní revoluční změny ve středověku a raném novověku; - vysvětlí počátky a rozvoj české státnosti; - popíše vliv křesťanství na utváření národní kultury s ohledem na region; - vysvětlí význam a roli české reformace.	3. Starověk - dědictví a kulturní přínos starověkých civilizací; - antická kultura; - judaismus a křesťanství.
Žák - popíše základní revoluční změny ve středověku a raném novověku; - vysvětlí počátky a rozvoj české státnosti; - popíše vliv křesťanství na utváření národní kultury s ohledem na region; - vysvětlí význam a roli české reformace.	4. Středověk - vývoj státu, středověká společnost; - první státní útvary na našem území - Sámova říše, Velká Morava; - Český stát za Přemyslovců a Lucemburků; - románská a gotická kultura; - husitské hnutí.
Žák - objasní nerovnoměrnost vývoje v Evropě; - popíše evropskou koloniální expanzi; - vysvětlí postavení českého státu v rámci habsb. monarchie a důsledky porážky stavovského povstání.	5. Raný novověk - zámořské objevy; - humanismus a renesance; - reformace a protireformace v Evropě a českých zemích, barokní kultura; - západní a východní Evropa, parlamentarismus, absolutismus, osvícenectví.
Žák	6. Novověk (19. stol.) - velké občanské revoluce a národní hnutí - USA;

- na příkladu občanských revolucí vysvětlí boj za občanská i národní práva a vznik občanské společnosti; - objasní vznik novodobého českého národa a jeho úsilí o emancipaci; - popíše česko-německé vztahy a postavení Židů a Romů ve společnosti 18. a 19. stol.; - vysvětlí proces modernizace společnosti a ekonomické teorie s ním spojené; - dokáže aplikovat tento proces na podmínky regionu; - popíše roli dělnického hnutí v boji za demokracii a sociální práva; - na konkrétních příkladech vysvětlí charakter kultury a vzdělání v 19. století.	- VFBR a napoleonské války; - 1848-1849 v Evropě a v čes. Zemích; - společnost a národy; - národní obrození, česko-německé vztahy, postavení minorit; dualismus v habsburské monarchii; - vznik Německa a Itálie. - modernizace společnosti - průmyslová, technická a komunikační revoluce; - industrializace, demografický vývoj, urbanizace; - modernizovaná společnost a jedinec - dělnické hnutí v Čechách, postavení žen, sociální struktura; - vzdělání, kultura a věda v 19. století.
--	--

2. ročník

Výsledky vzdělávání a kompetence	Tematické celky
Žák - vysvětlí rozdělení světa v důsledku koloniální expanze a rozpory mezi velmocemi; - popíše první světovou válku a objasní významné změny ve světě po válce.	1. Novověk (20. stol) 2. Vztahy mezi velmocemi - pokus o revizi rozdělení světa první světovou válkou; - české země za světové války; - první odboj, vznik ČSR; - poválečné uspořádání Evropy a světa, vývoj v Rusku
Žák - charakterizuje první Československou republiku a srovná její demokracii se situací za tzv. druhé republiky (1938-39), objasní vývoj česko-německých vztahů; - vysvětlí projevy a důsledky velké hospodářské krize;	3. Demokracie a diktatura - Československo v meziválečném období; - velká hospodářská krize; - autoritativní a totalitní režimy, nacismus v Německu a komunismus v Rusku a SSSR - mezinárodní vztahy ve 20. a 30. letech, růst napětí a cesta k válce; - Československo za války, Protektorát Č-M, druhý čs. Odboj;

- charakterizuje fašismus, nacismus; srovná nacistický a komunistický totalitarismus; - popíše mezinárodní vztahy v době mezi první a druhou světovou válkou; - objasní, jak došlo k likvidaci ČSR; - objasní cíle válčících stran ve druhé světové válce, její totální charakter a její výsledky; - popíše válečné zločiny včetně holocaustu.	- druhá světová válka; - válečné zločiny včetně holocaustu, důsledky války.
Žák - objasní uspořádání světa po druhé světové válce a důsledky pro Československo; - popíše projevy a důsledky studené války; - charakterizuje komunistický režim v ČSR v jeho vývoji a v souvislostech se změnami v celém komunistickém bloku; - popíše vývoj ve vyspělých demokraciích a vývoj evropské integrace; - vysvětlí rozpad sovětského bloku; - popíše dekolonizaci a objasní problémy třetího světa; - uvede příklady úspěchů vědy a techniky ve 20. století.	4. Svět v blocích - poválečné uspořádání v Evropě a ve světě; - osvobození a vývoj ČSR 1945-48; - studená válka; - ČSR 1948-68, 1968-89 komunistická diktatura a její vývoj; - ČSR po roce 1989; - demokratický svět; - USA-světová supervelmoc; - SSSR a sovětský blok; - konec bipolarity Východ-Západ; - demokracie a integrace Evropy; - třetí svět a dekolonizace; - věda a technika 20. století; - globální problémy světa.

5.5. OBČANSKÁ NAUKA

Název vyučovacího předmětu:	OBČANSKÁ NAUKA
Kód a název oboru vzdělání:	78–42–M/02 Ekonomické lyceum
Forma vzdělání:	denní
Celkový počet hodin za studium:	102
Datum platnosti od:	1. 9. 2022

POJETÍ VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

Obecné cíle a didaktické pojetí předmětu

Občanská nauka se podílí na přípravě žáka na aktivní občanský život v demokratické společnosti. Výuka směřuje proto především k pozitivnímu ovlivňování hodnotové orientace žáků tak, aby byli slušnými lidmi a informovanými občany, aby jednali odpovědně a uvážlivě vůči sobě i společnosti. Výuka se snaží dosáhnout toho, aby žáci jednali aktivně, samostatně, odpovědně a iniciativně nejen ve vlastním zájmu, ale i v zájmu veřejném, jednali v souladu s morálními principy a přispívali k uplatňování demokratických hodnot.

Žáci:

- umí kriticky myslet, nenechají sebou manipulovat a snaží se co nejvíce porozumět současnému světu
- respektují práva a osobnost jiných lidí, vystupují proti nesnášenlivosti, xenofobii a diskriminaci
- uvědomují si, že v rámci plurality a multikulturního soužití mají stále význam vlastní kultura, národní a osobnostní identita
- uvědomují si, co je to být hrdý na tradici a hodnoty svého národa
- ctí život jako nejvyšší hodnotu
- uvědomují si odpovědnost za vlastní život a jsou připraveni řešit své osobní a sociální problémy
- cíleně pracují na přípravě k maturitě a ke studiu na VŠ
- dodržují zákony a pravidla chování
- aktivně se zajímají o politické a společenské dění u nás a ve světě i o veřejné záležitosti

Charakteristika učiva

Výuka předmětu navazuje na znalosti a dovednosti žáků ze základní školy, které prohlubuje. Učivo předmětu zahrnuje tematické okruhy Člověk v lidském společenství (některá témata jsou v předmětu ekonomika), Péče o zdraví (některá témata jsou v předmětu tělesná výchova), Člověk jako občan, Člověk a právo (témata jsou podrobněji probírána v předmětu právo), Soudobý svět (některá témata jsou v předmětu zeměpis), Člověk a svět (praktická filozofie).

Přínos k rozvoji klíčových kompetencí:

Předmět má velké možnosti přispět k rozvoji klíčových kompetencí, zvláště jde o kompetence ke komunikaci, učení, práci a spolupráci s ostatními lidmi, práci s informacemi a jejich kritickému zhodnocení. Slouží k uvědomění si demokratických principů a demokratického soužití, vede k úctě k životnímu prostředí a jeho ochraně, podporuje vědomí odpovědnosti za vlastní život a zdraví.

Žák:

- aktivně se zúčastňuje diskusí, formuluje a obhazuje své názory a postoje, respektuje názory druhých
- formuluje své myšlenky srozumitelně a souvisle, v písemné podobě přehledně a jazykově správně
- vyjadřuje se a vystupuje v souladu se zásadami kultury projevu
- efektivně pracuje, vyhodnocuje dosažené výsledky a pokrok
- přispívá k vytváření vstřícných mezilidských vztahů a k předcházení osobních konfliktů, nepodléhá předsudkům a stereotypům v přístupu k jiným lidem
- dokáže pracovat v týmu

Přínos k realizaci průřezových témat

Člověk v demokratické společnosti

- výchova k přiměřené míře sebevědomí, zodpovědnosti a schopnosti morálního úsudku
- dovednost jednat s lidmi
- úcta k materiálním i duchovním hodnotám a kulturnímu dědictví

Informační a komunikační technologie

- schopnost získávat potřebné informace a pracovat s nimi

Přínos k realizaci mezipředmětových vztahů

V hodinách občanské nauky budou realizovány mezipředmětové vztahy s předměty

- dějepis
- literatura a kultura
- informační technologie
- zeměpis
- ekonomika
- právo
- tělesná výchova

Popis metod a forem výuky

metody výuky:

- metody motivační – počáteční zjišťování znalostí, dovedností a postojů (propojení s praxí), pochvaly, hry, soutěže, simulace a řešení konfliktů a jiných situací běžného života
- metody fixační – opakování učiva ústní i písemné, dialogické slovní metody (rozhovor, diskuse), brainstorming
- metody expoziční – krátké ilustrační příběhy, vysvětlování, využití dataprojektoru, prezentace v PowerPointu, práce s verbálními texty, ikonickými (obrázky, fotografie), využití krátkých dokumentárních filmů

formy výuky:

- hromadné vyučování – vyučování frontální, skupinové, individuální

Způsob hodnocení žáků

- písemné zkoušení – minimálně 3x za pololetí
- při hodnocení žáků je důraz kladen na hloubku porozumění učivu, schopnost aplikovat poznatky v praxi, samostatně pracovat a tvořit

PŘEDPOKLÁDANÉ VÝSLEDKY VZDĚLÁVÁNÍ, VZDĚLÁVACÍ OBSAH, ROZVRŽENÍ DO ROČNÍKŮ

1. - 2. ročník

Výsledky vzdělávání a kompetence	Tematický celek
Žák - charakterizuje současnou českou společnost, její etnické a sociální složení; - vysvětlí význam péče o kulturní hodnoty, význam vědy a umění; - popíše sociální nerovnost a chudobu ve vyspělých demokraciích, uvede postupy, jimiž lze do jisté míry řešit sociální problémy; popíše, kam se může obrátit, když se dostane do složité sociální situace; - objasní způsoby ovlivňování veřejnosti; - objasní význam solidarity a dobrých vztahů v komunitě;	1. Člověk v lidském společenství - společnost, společnost tradiční a moderní, pozdně moderní společnost; - hmotná kultura, duchovní kultura; - současná česká společnost, společenské vrstvy, elity a jejich úloha; - sociální nerovnost a chudoba v současné společnosti; - rasy, etnika, národy a národnosti; majorita a minority ve společnosti, multikulturní soužití; migrace, migranti, azylanti; - postavení mužů a žen, genderové problémy; - víra a ateismus, náboženství a církve, nejvýznamnější světová náboženství, náboženská hnutí, sekty, náboženský fundamentalismus.

- debatuje o pozitivěch i problémech multikulturního soužití, objasní příčiny migrace lidí; - posoudí, kdy je v praktickém životě rovnost pohlaví porušována; - objasní postavení církví a věřících v ČR; charakterizuje základní světová náboženství, vysvětlí, čím jsou nebezpečné některé náboženské sekty a náboženský fundamentalismus.	
Žák - popíše, jak faktory životního prostředí ovlivňují zdraví lidí; - zdůvodní význam zdravého životního stylu; - dovede posoudit vliv pracovních podmínek a povolání na své zdraví v dlouhodobé perspektivě a ví, jak by mohl kompenzovat jejich nežádoucí důsledky; - dovede posoudit psychické, estetické a sociální účinky pohybových činností; - orientuje se v zásadách zdravé výživy a v jejích alternativních směrech; - dovede uplatňovat naučené modelové situace k řešení stresových a konfliktních situací; - objasní důsledky sociálně patologických závislostí na život jednotlivce, rodiny a společnosti a vysvětlí, jak aktivně chránit svoje zdraví; - diskutuje a argumentuje o etice v partnerských vztazích, o vhodných partnerech a odpovědném přístupu k pohlavnímu životu; - kriticky hodnotí mediální obraz krásy lidského těla a komerční reklamu;	2. Péče o zdraví - činitelé ovlivňující zdraví: životní prostředí, životní styl, pohybové aktivity, výživa a stravovací návyky, rizikové chování; - duševní zdraví a rozvoj osobnosti; sociální dovednosti; rizikové faktory poškozující zdraví; - náročné životní situace; - sociálně patologické jevy, nejčastější formy závislostí, problémy volného času; - sociální dovednosti; pravidla slušného chování, sociální komunikace, zvládání konfliktů; - partnerské vztahy; lidská sexualita; - důležité sociální útvary, rodina a její význam; - mediální obraz krásy lidského těla, komerční reklama.

dovede posoudit prospěšné možnosti kultivace a estetizace svého vzhledu.	
Žák - vysvětlí pojem právo, právní stát, uvede příklady právní ochrany a právních vztahů; - popíše soustavu soudů v ČR a činnost policie, soudů, advokacie a notářství; - vysvětlí, kdy je člověk způsobilý k právním úkonům a má trestní odpovědnost.	3. Člověk a právo - právo a spravedlnost, právní stát - právní řád, právní ochrana občanů, právní vztahy - soustava soudů v České republice
Žák - charakterizuje demokracii a objasní, jak funguje a jaké má problémy (korupce, kriminalita...); - objasní význam práv a svobod, které jsou zakotveny v českých zákonech, a popíše způsoby, jak lze ohrožená lidská práva obhajovat; - dovede kriticky přistupovat k mediálním obsahům a pozitivně využívat nabídky masových médií; - charakterizuje současný český politický systém, objasní funkci politických stran a svobodných voleb; - uvede příklady funkcí obecní a krajské samosprávy; - vysvětlí, jaké projevy je možné nazvat politickým radikalismem nebo politickým extremismem; - vysvětlí, proč je nepřijatelné propagovat hnutí omezující práva a svobody jiných lidí; - uvede příklady občanské aktivity ve svém regionu, vysvětlí, co se rozumí občanskou společností; debatuje o vlastnostech, které by měl mít občan demokratického státu.	4. Člověk jako občan - základní hodnoty a principy demokracie; - lidská práva, jejich obhajování, veřejný ochránce práv, práva dětí; - svobodný přístup k informacím, masová média a jejich funkce, kritický přístup k médiím, maximální využití potencialu médií; - stát, státy na počátku 21. století, český stát, státní občanství v ČR; - česká ústava, politický systém v ČR, struktura veřejné správy, obecní a krajská samospráva; - politika, politické ideologie; - politické strany, volební systémy a volby; - politický radikalismus a extremismus, současná česká extremistická scéna a její symbolika, mládež a extremismus; - teror, terorismus; - občanská participace, občanská společnost - občanské činnosti potřebné pro demokracii a multikulturní soužití.
Žák	5. Soudobý svět

- popíše rozčlenění soudobého světa na civilizační sféry a civilizace; - vysvětlí, s jakými konflikty a problémy se potýká soudobý svět, jak jsou řešeny, debatuje o jejich možných perspektivách; - objasní postavení České republiky v Evropě a v soudobém světě; - charakterizuje soudobé cíle EU a posoudí její politiku; - popíše funkci a činnost OSN a NATO; - vysvětlí zapojení ČR do mezinárodních struktur a podíl ČR na jejich aktivitách; - uvede příklady projevů globalizace a debatuje o jejich důsledcích.	- rozmanitost soudobého světa: civilizační sféry a kultury, velmoci, vyspělé státy, rozvojové země a jejich problémy, konflikty v soudobém světě; - Česká republika a svět: NATO, OSN; zapojení ČR do mezinárodních struktur; - bezpečnost na počátku 21. století, konflikty v soudobém světě; - integrace a dezintegrace - EU – cíle, politiky a hlavní orgány; - globální problémy soudobého světa, globalizace a její důsledky.
Žák - vysvětlí, jaké otázky řeší filozofie; filozofická etika; - dovede používat vybraný pojmový aparát, který byl součástí učiva; - dovede pracovat s jemu obsahově a formálně dostupnými texty; - debatuje o praktických, filozofických a etických otázkách (ze života kolem sebe – např. z kauz známých z médií, z krásné literatury a jiných druhů umění); - vysvětlí, proč jsou lidé za své názory, postoje a jednání odpovědní jiným lidem.	6. Člověk a svět (praktická filozofie) - co řeší filozofie a filozofická etika; - význam filozofie a etiky v životě člověka, jejich smysl pro řešení životních situací; - etika a její předmět, základní pojmy etiky; morálka, mravní hodnoty a normy, mravní rozhodování a odpovědnost; - životní postoje a hodnotová orientace, člověk mezi touhou po vlastním štěstí a angažováním se pro obecné dobro a pro pomoc jiným lidem.

5.6. PSYCHOLOGIE

Název vyučovacího předmětu:	PSYCHOLOGIE
Kód a název oboru vzdělání:	78–42–M/02 Ekonomické lyceum
Forma vzdělání:	denní
Celkový počet hodin za studium:	122
Datum platnosti od:	1. 9. 2022

POJETÍ VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

Obecné cíle a didaktické pojetí předmětu

V předmětu psychologie se žáci seznámí se základními pojmy obecné psychologie, psychologie osobnosti, sociální psychologie a psychologie práce. Hlavním cílem vyučování je vést žáky k osvojení zásad duševní hygieny v režimu učení, práce a odpočinku, naučit je aktivně využívat získané poznatky z psychologie při jednání s lidmi a při řešení problémových situací pracovních i osobních. Usiluje také o to, aby byli slušnými lidmi, aby jednali odpovědně a uvážlivě vůči sobě i společnosti. Výuka směřuje k tomu, aby žáci jednali aktivně, samostatně, odpovědně a iniciativně nejen ve vlastním zájmu, ale i v zájmu veřejném.

Žák:

- reálně posuzuje své fyzické a duševní možnosti
- odhaduje výsledky svého jednání a chování v různých situacích
- stanovuje si cíle a priority podle svých osobních schopností, zájmové a pracovní orientace a životních podmínek
- dovede se efektivně učit a vyhodnocovat dosažené výsledky a pokrok přijímá hodnocení svých výsledků a způsobu jednání i ze strany jiných lidí, adekvátně na ně reaguje, přijímá radu i kritiku
- má zájem dále se vzdělávat, pečovat o své fyzické a duševní zdraví
- umí kriticky myslet, nenechá sebou manipulovat a snaží se co nejvíce porozumět současnému světu

Charakteristika učiva

Učivo předmětu zahrnuje tematické okruhy Psychologie jako vědní obor, Psychické jevy, Osobnost, Vývojová psychologie, Člověk jako součást společnosti a Psychologie práce, které by jim mohly být nápomocny při přijímacích zkouškách na humanitně zaměřené VŠ.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí

Předmět má velké možnosti přispět k rozvoji klíčových kompetencí, zvláště jde o kompetence ke komunikaci, k učení, k práci a spolupráci s ostatními lidmi. V modelových situacích si žáci

procvičí schopnost srozumitelně formulovat požadavky a cíle jednání včetně procvičení role aktivního partnera v sociálním styku.

Žák:

- aktivně se zúčastňuje diskusí, formuluje a obhájí své názory a postoje, respektuje názory druhých
- formuluje své myšlenky srozumitelně a souvisle, v písemné podobě přehledně a jazykově správně
- vyjadřuje se a vystupuje v souladu se zásadami kultury projevu
- přispívá k vytváření vstřícných mezilidských vztahů a k předcházení osobních konfliktů, nepodléhá předsudkům a stereotypům v přístupu k jiným lidem
- dokáže pracovat v týmu

Popis metod a forem výuky

metody výuky

- metody motivační – počáteční zjišťování znalostí, dovedností a postojů (propojení s praxí), pochvaly, hry, soutěže, simulace a řešení konfliktů a jiných situací běžného života
- metody fixační – opakování učiva ústní i písemné, dialogické slovní metody (rozhovor, diskuse), brainstorming
- metody expoziční – vyprávění, čtení krátkých ilustračních příběhů, vysvětlování, využití dataprojektoru, počítače, práce s verbálními texty, ikonickými (obrázky, fotografie) a kombinovanými texty (například film)

formy výuky:

- hromadné vyučování – vyučování frontální, skupinové a individuální

Způsob hodnocení žáků:

- písemné zkoušení – minimálně 3x za pololetí
- při hodnocení žáků je důraz kladen na hloubku porozumění učivu, schopnost aplikovat poznatky v praxi, samostatně pracovat a tvořit

PŘEDPOKLÁDANÉ VÝSLEDKY VZDĚLÁVÁNÍ, VZDĚLÁVACÍ OBSAH, ROZVRŽENÍ DO ROČNÍKŮ

4. ročník

Výsledky vzdělávání a kompetence	Tematický celek
Žák	1. Psychologie jako vědní obor, její základní funkce - vymezení pojmu psychologie;

- vysvětlí základní pojmy obecné psychologie; - objasní různorodé směry a přístupy k porozumění lidské psychice; - vysvětlí systém psychologických disciplín.	- některé přístupy k porozumění lidské psychice; - soustava psychologických oborů.
Žák - objasní psychické procesy vnímání a představování; - vysvětlí proces myšlení a řeči; - uvažuje o lidské paměti a charakterizuje její druhy, debatuje nad různými řešeními problémů; - chápe různé psychické stavy člověka; - pochopí zákonitosti procesu učení; - aplikuje tyto poznatky při vlastním učení.	2. Psychické jevy - třídění psychických jevů; - vnímání, představování; - myšlení a řešení problémů, řeč; - paměť; - psychické stavy; - pojem učení, průběh učení a jeho výsledky; - jak se učit – metody učení.
Žák - osvojí si základní pojmy z psychologie osobnosti; - dovede využít těchto pojmů při sebepoznávání i při popisu a charakteristice určitých osob ze svého okolí; - objasní periodizaci vývoje lidského jedince; - debatuje o normálních a patologických rysech osobnosti.	3. Osobnost - pojem osobnosti; - struktura osobnosti – schopnosti, dovednosti, rysy osobnosti: temperament, charakter; - vývoj osobnosti; - osobnost a motivace; - normalita a patologie osobnosti – pojetí tělesného a duševního zdraví.
Žák - vysvětlí význam znalostí vývojové psychologie pro praktický život; - umí charakterizovat základní zlomové okamžiky ve vývoji lidského jedince; - uvědomuje si pojem psychická zralost.	4. Vývojová psychologie - podstata a význam vývojové psychologie; - periodizace vývoje lidského jedince.
Žák - vysvětlí základní pojmy ze sociální psychologie; - naučí se teoretickým zásadám některých sociálních dovedností;	5. Člověk jako součást společnosti - socializace – mechanismy socializace, výchova; - skupina – třídění skupin, systém rolí, struktura skupiny, skupinové hodnoty a normy;

- aplikuje tyto dovednosti v konkrétních sociálních situacích.	- vztahy mezi lidmi – sociální chování; - sociální dovednosti – asertivita, hodnocení sociálních situací a reagování na ně.
Žák - ovládá základní pojmy z psychologie práce; - objasní nejužívanější metody v psychologii práce; - charakterizuje základy psychohygieny; - podle zaměření oboru vzdělávání získá cílené poznatky z příslušné oblasti aplikované psychologie práce.	6. Psychologie práce - vymezení pojmu psychologie práce; - základní metody užívané v psychologii práce; - psychohygiena; - oblasti aplikace psychologie práce: personální psychologie, inženýrská psychologie, psychologie řízení, psychologie dopravy, psychologie trhu.

5.7. FYZIKA

Název vyučovacího předmětu:	FYZIKA
Kód a název oboru vzdělání:	78–42–M/02 Ekonomické lyceum
Forma vzdělání:	denní
Celkový počet hodin za studium:	136
Datum platnosti od:	1. 9. 2022

POJETÍ VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU:

Obecné cíle a didaktické pojetí předmětu

Cílem předmětu je zprostředkovat žákům fyzikální poznatky potřebné v odborném i dalším vzdělání a praktickém životě. Významnou úlohu má také rozvíjení logického myšlení, představivosti a pochopení souvislostí.

Žáci:

- používají jazyk fyziky a odpovídající symboliku, umí se přesně a jasně vyjadřovat
- aplikují poznatky získané v matematice a fyzice při řešení úloh z praxe
- analyzují text úlohy, postihnou fyzikální problém a hledají nejjednodušší cestu řešení, odhadnou a zdůvodní výsledky
- uplatňují vědomosti, dovednosti a metody řešení problémů v odborné složce vzdělání a praktickém životě
- pracují přesně, důsledně, odpovědně a vytrvale
- cíleně pracují na přípravě ke studiu na VŠ

Charakteristika učiva

Žáci si osvojí základní fyzikální poznatky, postupy a metody řešení praktických úloh a získají základní vědomosti a dovednosti pro další především odborné předměty. Naučí se vyvozovat závěry a aplikovat dané postupy na okruh podobných typů úloh.

Hloubka probíraného učiva je variabilní, ovlivňují ji zejména vstupní vědomosti a dovednosti žáků. Vyučující může provést podle svého uvážení úpravy obsahu i rozsahu učiva s přihlédnutím k úrovni konkrétní třídy. Změny nesmějí narušit logickou návaznost učiva.

V každém ročníku lze zařadit laboratorní práce.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí:

- používání vhodného grafického znázornění
- využívání praktických úloh a možností uplatnění v praxi
- využívání různých způsobů znázornění řešení

- využívání více způsobů řešení, vybírání nejvhodnější varianty v závislosti na konkrétním příkladu
- samostatné řešení úloh, prostor pro navrhnutí vlastního řešení
- skupinové řešení úloh, práce v týmu

Odborné kompetence

Žák:

- využívá přírodovědných poznatků a dovedností v praktickém životě ve všech situacích, které souvisejí s přírodovědnou oblastí
- logicky uvažuje, analyzuje a řeší jednoduché přírodovědné problémy
- pozoruje a zkoumá přírodu, provádí experimenty a měření, zpracovává a vyhodnocuje získané údaje
- komunikuje, vyhledává a interpretuje přírodovědné informace a zaujímá k nim stanovisko, využívá získané informace v diskusi k přírodovědné a odborné tematice
- rozumí základním ekologickým souvislostem a postavení člověka v přírodě, umí zdůvodnit nezbytnost udržitelného rozvoje, má pozitivní postoj k přírodě

Přínos k realizaci průřezových témat

Občan v demokratické společnosti

Žák:

- si váží materiálních a duchovních hodnot, dobrého životního prostředí a snaží se je chránit a zachovat pro budoucí generace;
- orientuje se v globálních problémech současného světa;
- respektuje pluralismus názorů;
- přistupuje zodpovědně k
- partnerství, spolupráci;
- rozvíjí svou lidskou individualitu, má vhodnou míru sebevědomí a sebeodpovědnosti;
- umí jednat s lidmi, diskutovat o citlivých otázkách, hledat kompromisní řešení;
- dovede se orientovat v mediálních obsazích a kriticky je hodnotit;
- je schopný odolávat myšlenkové manipulaci.

Člověk a životní prostředí

Žák by se měl naučit:

- esteticky a citově vnímat své okolí a přírodní prostředí;
- respektovat principy udržitelného rozvoje;
- pochopit vlastní odpovědnost za své jednání a snažit se aktivně podílet na řešení environmentálních problémů;

- efektivně pracovat s informacemi, efektivně je vyhodnocovat;
- hodnotit sociální chování z hlediska zdraví, spotřeby a prostředí;
- osvojit si zásady zdravého životního stylu a vědomí odpovědnosti za své zdraví.

Člověk a svět práce

Výuka přírodovědných předmětů by měla vést žáky:

- k odpovědnosti za vlastní život a zdraví;
- k pochopení významu vzdělání a celoživotního učení pro život.

Informační technologie

Žák by měl být schopen:

- pracovat s internetem, vyhledávat potřebné informace;
- efektivně pracovat s informacemi, umět je získávat a kriticky vyhodnocovat.

Přínos k realizaci mezipředmětových vztahů

Znalostí z přírodovědných předmětů (chemie, biologie a fyziky) využívají tyto předměty:

- matematika,
- zeměpis,
- tělesná výchova

Fyzika využívá znalostí:

- z matematiky, zejména při řešení úloh a zpracování fyzikálních měření,
- z chemie, zejména ve fyzice atomu,
- z biologie, zejména v akustice,
- z ICT, zejména při vyhledávání informací a zpracování protokol u laboratorních prací.

Popis metod a forem výuky

metody výuky

motivační – příklady z praktického života, ukázky uplatnění, zařazení jednoduchých pokusů i s improvizovanými prostředky, využití projekční techniky, videa a PC, možnost využití učiva v jiných tematických celcích

fixační – ústní i písemné opakování, domácí cvičení, zařazení čistě procvičovacích učebních jednotek, společné řešení a rozborů úloh

expoziční – popisy (postupů konstrukce v geometrických úlohách), vysvětlování (postupů u nových typů úloh), zobecňování (obecných pravidel pro řešení podobných typů úloh), geometrické znázorňování, využívání zápisů na tabuli včetně barevného znázornění, zpětného projektoru, SmartBoardu,

Způsob hodnocení žáků

- písemné zkoušení (orientační testy, testy s výběrem odpovědí, opakovací testy) minimálně 3x za pololetí,
- průběžné hodnocení domácích cvičení a samostatné práce v hodině

PŘEDPOKLÁDANÉ VÝSLEDKY VZDĚLÁVÁNÍ, VZDĚLÁVACÍ OBSAH, ROZVRŽENÍ DO ROČNÍKŮ

Varianta A

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák - rozliší pohyby podle trajektorie a změny rychlosti; - řeší úlohy o pohybech s využitím vztahů mezi kinematickými veličinami; - použije Newtonovy pohybové zákony v jednoduchých úlohách o pohybech; - určí síly, které v přírodě a v technických zařízeních působí na tělesa; - popíše základní druhy pohybu v gravitačním poli; - vypočítá mechanickou práci a energii při pohybu tělesa působením stálé síly; - určí výkon a účinnost při konání práce; - analyzuje jednoduché děje s využitím zákona zachování mechanické energie; - určí výslednici sil působících na těleso a jejich momenty; - určí těžiště tělesa jednoduchého tvaru; - aplikuje Pascalův a Archimédův zákon při řešení úloh na tlakové síly v tekutinách; - vysvětlí změny tlaku v proudící tekutině.	1. Mechanika - pohyby přímočaré, pohyb rovnoměrný po kružnici, skládání pohybů; - vztažná soustava, Newtonovy pohybové zákony, síly v přírodě; - mechanická práce a energie; - gravitační pole, Newtonův gravitační zákon, gravitační a tíhová síla, pohyby v gravitačním poli, sluneční soustava; - mechanika tuhého tělesa – mechanika tekutin.

Žák - uvede příklady potvrzující kinetickou teorii látek; - změří teplotu v Celsiově teplotní stupnici a vyjádří ji jako termodynamickou teplotu; - vysvětlí význam teplotní roztažnosti látek v přírodě a v technické praxi a řeší úlohy na teplotní délkovou roztažnost těles; - popíše vlastnosti látek z hlediska jejich částicové stavby; - vysvětlí pojem vnitřní energie soustavy (tělesa) a způsoby její změny; - řeší jednoduché případy tepelné výměny pomocí kalorimetrické rovnice; - řeší úlohy na děje v plynech s použitím stavové rovnice pro ideální plyn; - vysvětlí mechanické vlastností těles z hlediska struktury pevných látek; - popíše příklady deformací pevných těles jednoduchého tvaru a řeší úlohy na Hookův zákon; - popíše přeměny skupenství látek a jejich význam v přírodě a v technické praxi.	2. Molekulová fyzika a termika - základní poznatky termiky; - teplo a práce, přeměny vnitřní energie tělesa, tepelná kapacita, měření tepla; - částicová stavba látek, vlastnosti látek z hlediska molekulové fyziky; - stavové změny ideálního plynu, práce plynu, tepelné motory; - struktura pevných látek, deformace pevných látek, kapilární jevy; - přeměny skupenství látek, skupenské teplo, vlhkost vzduchu.
Žák - popíše vlastní kmitání mechanického oscilátoru a určí příčinu kmitání; - popíše nucené kmitání mechanického oscilátoru a určí podmínky rezonance; - rozliší základní druhy mechanického vlnění a popíše jejich šíření v látkovém prostředí; - charakterizuje základní vlastnosti zvukového vlnění a zná jejich význam pro vnímání zvuku; - chápe negativní vliv hluku a zná způsoby ochrany sluchu.	3. Mechanické kmitání a vlnění - mechanické kmitání; - druhy mechanického vlnění, šíření vlnění v prostoru, odraz vlnění; - vlastnosti zvukového vlnění, šíření zvuku v látkovém prostředí, ultrazvuk.

Žák - určí elektrickou sílu v poli bodového elektrického náboje; - popíše elektrické pole z hlediska jeho působení na bodový elektrický náboj; - vysvětlí princip a funkci kondenzátoru; - popíše vznik elektrického proudu v látkách; - řeší úlohy s elektrickými obvody s použitím Ohmova zákona; - sestaví podle schématu elektrický obvod a změří elektrické napětí a proud; - řeší úlohy užitím vztahu $R = \rho \cdot \frac{l}{S}$; - řeší úlohy na práci a výkon elektrického proudu; - vysvětlí elektrickou vodivost polovodičů, kapalin a plynů; - popíše princip a použití polovodičových součástek s přechodem PN; - vysvětlí princip chemických zdrojů napětí; - zná typy výbojů v plynech a jejich využití; - určí magnetickou sílu v magnetickém poli vodiče s proudem a popíše magnetické pole indukčními čarami; - vysvětlí jev elektromagnetické indukce a jeho význam v technice; - popíše princip generování střídavých proudů a jejich využití v energetice; - charakterizuje základní vlastnosti obvodů střídavého proudu; - vysvětlí princip transformátoru a usměrňovače střídavého proudu; - vysvětlí vznik elektromagnetického kmitání v oscilačním obvodu; - popíše využití elektromagnetického vlnění ve sdělovacích soustavách.	4. Elektřina a magnetismus - elektrický náboj tělesa, elektrická síla, elektrické pole, tělesa v elektrickém poli, kapacita vodiče; - elektrický proud v kovech, zákony elektrického proudu, elektrické obvody; - elektrický proud v polovodičích, kapalinách a v plynech; - magnetické pole, magnetické pole elektrického proudu, magnetická síla, magnetické vlastnosti látek; - elektromagnetická indukce, indukčnost - vznik střídavého proudu, obvody střídavého proudu, střídavý proud; - v energetice, trojfázová soustava střídavého proudu, transformátor; - elektromagnetické kmitání, elektromagnetický oscilátor, vlastní a nucené elektromagnetické kmitání, rezonance; - vznik a vlastnosti elektromagnetického vlnění, přenos informací; - elektromagnetickým vlněním.
--	--

Žák - charakterizuje světlo jeho vlnovou délkou a rychlostí v různých prostředích; - řeší úlohy na odraz a lom světla; - vysvětlí podstatu jevů interference, ohyb a polarizace světla; - popíše význam různých druhů elektromagnetického záření z hlediska působení na člověka a využití v praxi; - řeší úlohy na zobrazení zrcadly a čočkami; - popíše oko jako optický přístroj; - vysvětlí principy základních typů optických přístrojů;	5. Optika - světlo a jeho šíření; - elektromagnetické záření, spektrum elektromagnetického záření, rentgenové záření, vlnové vlastnosti světla; - zobrazování zrcadlem a čočkou.
Žák - popíše důsledky plynoucí z principů speciální teorie relativity pro chápání prostoru a času; - zná souvislost energie a hmotnosti objektů pohybujících se velkou rychlostí.	6. Speciální teorie relativity - principy speciální teorie relativity; - základy relativistické dynamiky.
Žák - objasní podstatu fotoelektrického jevu a jeho praktické využití; - chápe základní myšlenku kvantové fyziky, tzn. vlnové a částicové vlastnosti objektů mikrosvěta; - charakterizuje základní modely atomu; - popíše strukturu elektronového obalu atomu z hlediska energie elektronu; - popíše stavbu atomového jádra a charakterizuje základní nukleony; - vysvětlí podstatu radioaktivity a jaderného záření a popíše způsoby ochrany před tímto zářením; - popíše štěpnou reakci jader uranu a její praktické využití v energetice; - posoudí výhody a nevýhody způsobů, jimiž se získává elektrická energie.	7. Fyzika mikrosvěta - základní pojmy kvantové fyziky; - model atomu, spektrum atomu vodíku, laser; - nukleony, radioaktivita, jaderné záření, elementární a základní částice; - zdroje jaderné energie, jaderný reaktor, bezpečnostní a ekologická hlediska jaderné energetiky.
Žák - charakterizuje Slunce jako hvězdu a popíše sluneční soustavu; - popíše vývoj hvězd a jejich uspořádání do galaxií; - zná současné názory na vznik a vývoj vesmíru; - vysvětlí nejdůležitější způsoby, jimiž astrofyzika zkoumá vesmír.	8. Astrofyzika - Slunce a hvězdy; - galaxie a vývoj vesmíru; - výzkum vesmíru.

5.8. CHEMIE

Název vyučovacího předmětu:	CHEMIE
Kód a název oboru vzdělání:	78–42–M/02 Ekonomické lyceum
Forma vzdělání:	denní
Celkový počet hodin za studium:	136
Datum platnosti od:	1. 9. 2022

POJETÍ VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

Obecné cíle a didaktické pojetí předmětu

Výuka chemie směřuje k osvojení základů chemie, které jsou pro žáky součástí jejich všeobecného vzdělání a jsou předpokladem k dalšímu studiu na vysokých školách přírodovědného popř. technického zaměření. Chemie formuje logické myšlení, rozvíjí schopnosti a dovednosti žáků při experimentální práci, vede k přesnosti při slovních formulacích i praktických činnostech. Chemie přispívá ke komplexnímu pochopení přírodních jevů a zákonů, k formování žádoucích vztahů k přírodnímu prostředí, umožňuje žákům proniknout do dějů probíhajících v živé i neživé přírodě.

Žáci:

- seznamují se se základními zákonitostmi z různých oblastí chemie
- poznávají složení a strukturu chemických látek
- orientují se v periodické soustavě prvků
- vysvětlí výskyt, vlastnosti, přípravu a užití určitých prvků a jejich sloučenin v praktickém životě
- řeší základní úlohy v chemii pomocí chemických výpočtů
- sestavují vzorce jednoduchých chemických sloučenin, vytvářejí jejich názvy
- provádějí jednoduché pokusy, odhadnou výsledek a danou reakci zdůvodní na základě teoretických poznatků o struktuře a vlastnostech látek
- zpracovává jednoduché odborné texty, dodržuje odbornou terminologii
- používá a převádí jednotky
- řeší zadaný úkol nebo určí jádro problému, získá informace potřebné k řešení problému, navrhne způsob řešení, popř. varianty řešení a zdůvodní je
- volí prostředky a způsoby (pomůcky, studijní literaturu, metody a techniky) vhodné pro splnění jednotlivých aktivit, využívá zkušeností a vědomostí nabytých dříve
- zvolí pro řešení úkolu odpovídající matematické postupy
- vyhodnotí a ověří správnost zvoleného postupu a dosažené výsledky
- provádí reálný odhad výsledku řešení praktického úkolu
- pracuje s běžným základním a aplikačním programovým vybavením
- aktivně se účastní praktických laboratorních cvičení

Afektivní cíle:

Žáci:

- pracují efektivně a precizně
- odhadnou výsledky svého chování ve vztahu k používání chemických látek především v domácnostech
- uvědomují si dopad vlastního chování a jednání na životní prostředí
- získávají informace o chemických látkách ve svém okolí a dokáží s nimi zacházet podle zásad zacházení s chemickými látkami

Charakteristika učiva:

Učivo je rozvrženo do 2. ročníků po 2 hodinách týdně. Do 1. ročníku jsou zařazeny tematické celky z oboru obecné a anorganické chemie, do 2. ročníku tematické celky z organické chemie a biochemie. Obsah učiva navazuje na výuku chemie na ZŠ a dosud získané poznatky rozšiřuje. V průběhu celé výuky jsou žáci vedeni k používání mezipředmětových vztahů a k chápání souvislosti teoretických poznatků a praxe, učí se chemické látky posuzovat i z hlediska jejich působení na životní prostředí i zdraví člověka

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí:**Kompetence k učení:**

- rozvoj dovedností a způsobů rozhodování metodami, které umožňují přímou zkušenost (pokus a pozorování)
- dostatek informačních zdrojů – knihovna, Internet, exkurze, apod.
- propojení informací se skutečným životem a práce s nimi
- samostatnost při organizaci vlastní činnosti, vlastní iniciativa, úsudek, tvořivost, zodpovědnost
- komunikace, spolupráce, práce v týmu
- prezentace vlastních výsledků
- práce v motivujícím prostředí a s přiměřeným učivem
- stanovení postupných a přiměřených cílů
- osobní příklad

Kompetence k řešení problémů:

- poznatky nejsou předávány v hotové podobě
- uplatňování mezipředmětových vztahů
- objevování vzájemných příčin a souvislostí přírodních a společenských jevů a dějů
- praktická cvičení
- uplatňování základních myšlenkových operací – srovnání, analýza, syntéza, zobecňování, abstrakce
- rozvoj logického uvažování

- podpora netradičních způsobů řešení

Kompetence komunikativní:

- komunikace různými formami – ústní, písemná, výtvarné projevy, využití technických prostředků
- dodržování etiky komunikace – naslouchání, respektování jiného názoru
- spolupráce a komunikace v týmu

Kompetence sociální a personální:

- atmosféra demokracie a přátelství – nezaměňovat za anarchii
- osobní odpovědnost za výsledky společné práce
- učit se rozhodovat a nést důsledky za své rozhodnutí
- dodržování mravních hodnot a slušného jednání
- schopnost vhodnou formou prosazovat své zájmy a názory
- učit se argumentovat
- otevřeně a kultivovaně projevovat své city

Kompetence občanské:

- vztahy ve škole – úcta, sounáležitost, uznání
- otevřenost vůči spolužákům
- solidarita s druhými
- integrace žáků vyžadujících zvláštní péči
- multikulturní výchova – porozumění odlišnému způsobu života lidí jiných kultur
- ohleduplný a citlivý vztah k lidem, přírodě, kulturním a etickým hodnotám
- čistota prostředí školy

Kompetence pracovní:

- osvojování základních pracovních dovedností a návyků
- důsledné dodržování bezpečnosti práce při činnostech ve škole
- uplatňování sebehodnocení žáků

Přínos k realizaci průřezových témat

Občan v demokratické společnosti

Žák:

- si váží materiálních a duchovních hodnot, dobrého životního prostředí a snaží se je chránit a zachovat pro budoucí generace;
- orientuje se v globálních problémech současného světa;
- respektuje pluralismus názorů;

- přistupuje zodpovědně k
- partnerství, spolupráci;
- rozvíjí svou lidskou individualitu, má vhodnou míru sebevědomí a sebeodpovědnosti;
- umí jednat s lidmi, diskutovat o citlivých otázkách, hledat kompromisní řešení;
- dovede se orientovat v mediálních obsazích a kriticky je hodnotit;
- je schopný odolávat myšlenkové manipulaci.

Člověk a životní prostředí

Žák by se měl naučit:

- esteticky a citově vnímat své okolí a přírodní prostředí;
- respektovat principy udržitelného rozvoje;
- pochopit vlastní odpovědnost za své jednání a snažit se aktivně podílet na řešení environmentálních problémů;
- efektivně pracovat s informacemi, efektivně je vyhodnocovat;
- hodnotit sociální chování z hlediska zdraví, spotřeby a prostředí;
- osvojit si zásady zdravého životního stylu a vědomí odpovědnosti za své zdraví.

Člověk a svět práce

Výuka přírodovědných předmětů by měla vést žáky:

- k odpovědnosti za vlastní život a zdraví;
- k pochopení významu vzdělání a celoživotního učení pro život.

Informační technologie

Žák by měl být schopen:

- pracovat s internetem, vyhledávat potřebné informace;
- efektivně pracovat s informacemi, umět je získávat a kriticky vyhodnocovat.

Přínos k realizaci mezipředmětových vztahů

Znalostí z přírodovědných předmětů (chemie, biologie a fyziky) využívají tyto předměty:

- matematika,
- zeměpis,
- tělesná výchova

Chemie využívá znalostí:

- z matematiky, zejména při chemických výpočtech,
- z biologie, zejména u složení a fyziologie organismů,
- z ICT, zejména při vyhledávání informací s chemickou tematikou,

- ze zeměpisu, např. při lokalizaci naleziště rud,
- z fyziky, zejména v používání fyzikálních jednotek a fyzikálních vlastností látek.

Popis metod a forem výuky

Metody výuky

- Metody motivační – příklady z každodenního života, pochvaly, pokusy dle možností školy
- Metody fixační – opakování učiva ústní, písemné, domácí práce, rozhovor, diskuse
- Metody expoziční – popis, vyprávění, vysvětlování, referáty, práce s učebnicí a učebním textem, zápisy na tabuli, využití zpětného projektoru, dataprojektoru, využití výukových programů, laboratorní cvičení, práce s modely anorganických sloučenin, chemické pokusy na videokazetách, přednášky

Formy výuky:

- hromadné vyučování – vyučování frontální, popř. skupinové

Způsob hodnocení žáků

- ústní zkoušení, písemné zkoušení, dílčí hodnocení samostatné práce žáků – referáty, laboratorní cvičení
- Předmětem hodnocení je:
- zvládnutí teoretického základu učiva,
- schopnost aplikovat základní chemické principy na konkrétních příkladech,
- aktivita při diskusích,
- aktivita v praktických laboratorních cvičeních,
- pohotovost při udávání konkrétních příkladů z praxe nebo z předchozí zkušenosti (učivo základní školy),
- efektivní práce se zdroji informací

PŘEDPOKLÁDANÉ VÝSLEDKY VZDĚLÁVÁNÍ, VZDĚLÁVACÍ OBSAH, ROZVRŽENÍ DO ROČNÍKŮ

Varianta A

Výsledky vzdělávání a kompetence	Tematický celek
Žák - rozlišuje pojmy těleso a chemická látka; - dokáže porovnat fyzikální a chemické vlastnosti různých látek; - popíše stavbu atomu, rozlišuje atom, ion, izotop, nuklid; - vysvětlí vznik chemické vazby a charakterizuje typy vazeb;	1. Obecná chemie - chemické látky a jejich vlastnosti; - částicové složení látek, atom, molekula; - chemická vazba; - chemické prvky, sloučeniny; - chemická symbolika, značky a názvy prvků, oxidační číslo,

- rozlišuje pojmy prvek, sloučenina - a používá je ve správných souvislostech; - zná názvy a značky vybraných chemických prvků; - dokáže zapsat vzorec a název jednoduché sloučeniny, umí využívat oxidační číslo atomu prvku při odvozování vzorců - a názvů sloučenin; - vysvětlí obecně platné zákonitosti vyplývající z periodické soustavy prvků; - charakterizuje obecné vlastnosti nekovů a kovů; - popíše metody oddělování složek ze směsí a uvede příklady využití těchto metod - v praxi; - vyjádří složení roztoků různým způsobem, - připraví roztok požadovaného složení; - vysvětlí podstatu chemických reakcí; - a dokáže popsat faktory, které ovlivňují průběh reakce; - zapíše chemickou reakci chemickou rovnicí a vyčíslí ji; - provádí jednoduché chemické výpočty při řešení praktických chemických problémů.	vzorce a názvy jednoduchých sloučenin; - periodická soustava prvků; - směsi homogenní, heterogenní, roztoky - látkové množství; - chemické reakce, chemické rovnice, základní typy chemických reakcí; - jednoduché výpočty v chemii z chemických vzorců, chemických rovnic - a složení roztoků.
Žák - vysvětlí vlastnosti anorganických látek; - tvoří chemické vzorce a názvy anorganických sloučenin; - charakterizuje vybrané prvky a anorganické sloučeniny a zhodnotí jejich využití v odborné praxi a v běžném životě, posoudí je z hlediska vlivu na zdraví a životní prostředí; - uplatňuje poznatky o určitých chemických reakcích v chemické analýze.	2. Anorganická chemie - anorganické látky, oxidy, kyseliny, hydroxidy, soli; - základy názvosloví anorganických sloučenin; - vybrané prvky a jejich anorganické sloučeniny.

Žák - zhodnotí postavení atomu uhlíku v periodické soustavě prvků z hlediska počtu a vlastností organických sloučenin; - charakterizuje skupiny uhlovodíků a jejich deriváty a tvoří jejich chemické vzorce a názvy; - uvede významné zástupce organických sloučenin a zhodnotí jejich využití v odborné praxi a v běžném životě, posoudí je z hlediska vlivu na zdraví a životní prostředí; - charakterizuje typy reakcí organických sloučenin a dokáže je využít v chemické analýze v daném oboru.	3. Organická chemie - vlastnosti atomu uhlíku; - klasifikace a názvosloví organických sloučenin; - typy reakcí v organické chemii; - organické sloučeniny v běžném životě a v odborné praxi.
Žák - charakterizuje biogenní prvky a jejich sloučeniny; - uvede složení, výskyt a funkce nejdůležitějších přírodních látek; - vysvětlí podstatu biochemických dějů; - popíše a zhodnotí význam dýchání a fotosyntézy.	4. Biochemie - chemické složení živých organismů; - přírodní látky, bílkoviny, sacharidy, lipidy, nukleové kyseliny, biokatalyzátory; - biochemické děje.

5.9. BIOLOGIE

Název vyučovacího předmětu:	BIOLOGIE
Kód a název oboru vzdělání:	78–42–M/02 Ekonomické lyceum
Forma vzdělání:	denní
Celkový počet hodin za studium:	136
Datum platnosti od:	1. 9. 2022

POJETÍ VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

Obecné cíle a didaktické pojetí předmětu

Cílem předmětu je zprostředkovat žákům základní biologické principy a jejich dopad na běžný život. Seznamuje žáky s biologickými a ekologickými pojmy z přírodních věd a pomocí příkladů z praxe demonstruje jejich použití a význam. Předmět je součástí všeobecného vzdělání a v případě zájmu žáků umožňuje pokračovat v biologickém studiu na některých vysokých školách.

Předmět umožňuje:

chápaní a používání biologických a ekologických pojmů při popisování přírodních vztahů, vyjádřit vybrané vztahy grafickou formou demonstrovat jednotlivé vztahy na konkrétním příkladu z přírody uvědomovat si dopad vlastního jednání a jednání společnosti na životní prostředí, popsat vzájemné vztahy organismů v přírodě a postavení člověka v rámci oběhu látek a energií v přírodě popsat a charakterizovat základní struktury v rámci živé přírody a vyvozovat vlastnosti organismů na základě jejich stavby popsat základní zdravotní rizika pro člověka plynoucí z živé i neživé přírody pracovat s odborným textem, efektivně v něm vyhledávat informace, orientovat se v odborných schématech a náčrtcích, uplatňovat vědomosti a dovednosti v odborné složce vzdělání a praktickém životě pracovat přesně, důsledně, odpovědně a vytrvale, cílenou přípravu ke studiu na VŠ

Charakteristika učiva:

Učivo obsahuje celky:

Základy biologie – vlastnosti živých soustav, stavba a funkce základních biologických struktur

Biologie člověka – anatomie a fyziologie lidského těla, základy genetiky, vývojové teorie

Ekologie – základní ekologické pojmy, vztahy mezi živou a neživou přírodou, struktura přírody

Člověk a životní prostředí – devastace přírody, její ochrana, životní prostředí a organismy

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí:

- aktivně se účastní diskusí, vyjadřuje vlastní názor a je schopen ho obhájit

- prostřednictvím medií sleduje aktuální dění v oblasti biologických věd (ekologie, ochrany zdraví,...), dokáže si utvořit vlastní názor, aktivně diskutuje
- pracuje s grafickým znázorněním biologických struktur a jevů a orientuje se v nich
- aktivně hledá příklady z živé i neživé přírody, navazuje na předchozí poznatky ze základní školy
- efektivně pracuje s učebnicemi a dalším odborným textem, dokáže postihnout základní a rozšiřující informace
- používá odbornou biologickou terminologii
- samostatně vyhledává informace v literatuře nebo na internetu
- uplatňuje různé metody myšlení

Přínos k realizaci průřezových témat:

Celý předmět rozvíjí celé průřezové téma Člověk a životní prostředí ve všech tematických celcích

Průřezové téma Občan v demokratické společnosti je obsaženo ve všech celcích ve formě diskusí a řešení problémových situací (například ekologie stanovišť, vztahy mezi populacemi, ochrana přírody a krajiny, významné choroby člověka a jejich předcházení, zdravý životní styl, závislosti a jejich prevence)

Průřezové téma Informační a komunikační technologie je zařazeno ve formě získávání informací z literatury a internetu

Předmět v neposlední řadě také rozvíjí grafickou představivost a schopnost orientovat se v grafickém vyjádření vztahů a jevů

Přínos k realizaci mezipředmětových vztahů

V biologii se uplatňují znalosti:

- z chemie - složení a fyziologie buňky a organismů, biochemické reakce, ekologie, genetika,
- z občanské nauky – práva a povinnosti každého člověka ve vztahu k životnímu prostředí;
- z fyziky – děje v organismech založené na fyzikálních jevech,
- z matematiky – genetika,
- z ICT – vyhledávání informací s biologickou tematikou na internetu.

Popis metod a forem výuky

metody výuky

motivační – uvědomování si mikrosvěta, příklady z praktického života, návaznost na předchozí zkušenosti, možnost využití učiva v jiných tematických celcích, praktická cvičení (problémové úlohy zařazené na konec výukového celku, řešení konkrétních praktických úloh jako např.

grafické vyjadřování vztahů mezi populacemi, syntéza bílkovin, řešení úloh z genetiky kvalitativních i kvantitativních znaků a praktické úlohy), diskuse, návštěva Národního muzea, přednášky odborníků z ekologických institucí, informování o současné vědě (Meteor, Port aj.), využití odborné literatury, půjčování didaktických pomůcek)

fixační – ústní i písemné opakování, samostatné práce a vyhledávání informací, příprava referátů, tvorba herbářů

expoziční – popisy (biologických struktur), vysvětlování (vztahů, dějů), zobecňování (obecných pravidel z konkrétních příkladů z živé přírody), grafické znázorňování (vztahů, dějů), využívání zápisů na tabuli včetně barevného znázornění, zpětného projektoru, dataprojektoru (s možností práce na internetu), nástěnných obrazů, odborné literatury, atlasů (rostlin, živočichů, anatomické)

formy výuky

především hromadná výuka, zařazení skupinové výuky při praktických úlohách

Způsob hodnocení žáků

ústní zkoušení minimálně 2x za pololetí, písemné zkoušení z menších celků učiva minimálně 4x za pololetí, průběžné hodnocení samostatné práce v hodině

předmětem hodnocení je: zvládnutí teoretického základu učiva, schopnost aplikovat základní biologické principy na konkrétních příkladech, základní orientace ve schématech a náčrtcích, aktivita při diskusích, aktivita v praktických cvičeních, pohotovost při vyhledávání konkrétních příkladů z praxe nebo z předchozí zkušenosti (učivo základní školy), efektivní práce se zdroji informací

PŘEDPOKLÁDANÉ VÝSLEDKY VZDĚLÁVÁNÍ, VZDĚLÁVACÍ OBSAH, ROZVRŽENÍ DO ROČNÍKŮ

Ročník 1. – 2.

Výsledky vzdělávání a kompetence	Tematický celek
Žák - uvědomuje si obsáhlост biologických věd; - nastíní vývoj a rozdělení biologie; - vyjádří vlastními slovy základní vlastnosti živých soustav použije obecné poznatky na konkrétním příkladu; - charakterizuje složení organické hmoty; - popíše buňku jako základní stavební a funkční jednotku života, porovná různé typy buněk a vysvětlí rozdíl mezi autotrofní a heterotrofní buňkou;	1. Základy biologie 1 - rozdělení biologie; - příklady osobností biologie; - vlastnosti živých soustav (systémové uspořádání, metabolismus, dráždivost, rozmnožování, adaptace, růst a vývoj); - typy buněk; - prvky, látky anorganické a organické;

- charakterizuje rostlinnou a živočišnou buňku a uvede rozdíly; - uvede příklady základních skupin organismů a porovná je na buněčné i fyziologické úrovni; - uvědomuje si logickou výstavbu biologického systému, chápe postavení člověka; - uvede původce bakteriálních, virových a jiných onemocnění, zná způsoby přenosu a ochrany před nimi; - chrání sebe i své okolí před nákazou bakteriálními, virovými i civilizačními chorobami.	- buňka bakteriální, rostlinná a živočišná; - rozmanitost organismů a jejich charakteristika; - prevence před nakažlivými nemocemi, léčení; - epidemie, pandemie.
Žák - popíše základní anatomickou stavbu lidského těla a funkci orgánů v lidském těle, zná zásady správné výživy a zdravého životního stylu; - orientuje se v základních anatomických pojmech, dokáže je aplikovat v běžném životě; - vysvětlí význam zdravé výživy a uvede principy zdravého životního stylu.	2. Základy biologie 2 - biologie člověka, stavba a funkce orgánových soustav; - ochrana zdraví; - zdraví a nemoc.
Žák - objasní význam genetiky; - orientuje se v základních genetických pojmech, uvede příklady využití genetiky, dokáže popsat genetické choroby člověka; - chápe význam genetického poradenství; - rozliší genetické a civilizační choroby, správnou životosprávou předchází civilizačním chorobám.	3. Genetika - dědičnost a proměnlivost organismů, vliv prostředí; - Mendelovy zákony.
Žák - interpretuje názory na vznik a vývoj života na Zemi; - má vlastní názor, dokáže vhodně argumentovat, chápe odlišné názory druhých.	4. Evoluce - vznik a vývoj života na Zemi, geologické éry.

5.10. ZEMĚPIS

Název vyučovacího předmětu:	ZEMĚPIS
Kód a název oboru vzdělání:	78–42–M/02 Ekonomické lyceum
Forma vzdělání:	denní
Celkový počet hodin za studium:	136
Datum platnosti od:	1. 9. 2022

POJETÍ VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU:

Obecné cíle a didaktické pojetí předmětu

Cílem předmětu je připravit žáky na další studium, zejména na ekonomických a právnických fakultách vysokých škol a na studium na vyšších odborných školách zaměřených např. na ekonomiku, podnikání, finančníctví, veřejnou správu, podílet se na vytváření prostorových vztahů, na rozvoji intelektových vlastností, vytváření úsudků a řešení problémů

Žáci:

- vnímají rozdělení světa do tří ekonomických center
- používají vhodné zdroje informací – atlasy, tabulky, internet, denní tisk, média, přednášky, odborné časopisy
- popisují fyzicko-geografickou i ekonomicko-geografickou situaci jednotlivých regionů a států
- orientují se v mapě, grafech, tabulkách, práce na internetu
- doplňují údaje na slepých mapách (rozvoj obecných znalostí)

Charakteristika učiva:

Žák zdokonalí svou orientaci na mapě, získá náhled na ekonomickou a politickou situaci ve světě, chápe rozdělení světa do 3 ekonomických center, dokáže zhodnotit postavení ČR ve světě, Evropě a Evropské unii. Historický vývoj – změna hranic v Evropě, ekonomické změny po roce 1990 v návaznosti na politické změny 20. století v Evropě.

Přínos k rozvoji klíčových kompetencí

- všeobecným geografickým rozhledem je připraven na další studium především ekonomického směru a na další celoživotní vzdělávání
- dovede identifikovat a analyzovat zadané problémy (ekonomické, politické a ŽP)
- zvažuje možnosti řešení celosvětových problémů, příklady ve světě – EU, OSN
- zdokonaluje vlastní učení a pracovní výkon
- zvyšuje svou orientaci na mapě, zvyšování obecných znalostí z Geografie
- utváří si náhled na politickou situaci ve světě (pravidelné sledování zpravodajství TV)

- písemně zaznamenaná podstatné myšlenky a údaje z textů a projevů jiných lidí (přednášek, diskusí, porad)
- využívá ke svému učení zkušeností jiných lidí, učí se i na základě zprostředkovaných zkušeností
- přispívá k vytváření vstřícných mezilidských vztahů a k předcházení osobních konfliktů (rasová nesnášenlivost)
- nepodléhá předsudkům a stereotypům v přístupu k jiným lidem – různá etnika a kultury
- adaptuje se na měnící se životní a pracovní podmínky a podle svých schopností a možností je ovlivňuje, příprava na profesi zaměření
- využívá zkušeností a vědomostí nabytých dříve na základní škole a v rodině
- vyjadřuje se přiměřeně účelu jednání, umí vhodně prezentovat výsledky své práce (seminární práce, ročníkové, prezentace na pc)

Přínos k realizaci průřezových témat

- Člověk a životní prostředí – především v celku Globální problémy přírodní sféry
- Občan v demokratické společnosti - především v celku Soudobý svět
- Informační a komunikační technologie - především v celku Soudobý svět
- Člověk součástí přírody
- Výroba a obchod – rozvoj regionů (koncentrace obyvatelstva – migrace)

Přínos k realizaci mezipředmětových vztahů

- dějepis
- informační technologie
- základy přírodních věd
- ekonomika
- český jazyk a literatura
- cizí jazyky,
- občanská nauka

Popis metod a forem výuky

- metody motivační – čtení denního tisku, kladné a záporné body, pochvaly,
- metody fixační – opakování učiva ústní i písemné, diskuse, testy,
- metody expoziční – práce s učebnicí, atlasem, tabulkami, grafy, práce na pc,
- skupinová práce – seminární a ročníkové práce,
- samostatné řešení problémů dle zadaných témat,
- využití zpětného projektoru a počítače k prezentaci samostatných prací,
- kreslení map, vyplňování slepých map, sestavování tabulek.

Formy výuky: hromadné vyučování, skupinové, referáty o fyzické i ekonomické problematice jednotlivých států a oblastí, přednášky

Způsob hodnocení žáků

2 známky ústní za pololetí, 4 písemné testy, ročníkové práce, klasifikace práce v hodině pro zvýšení motivace, klasifikace orientace na mapě, důraz kladen na schopnost aplikovat poznatky v praxi při hodnocení fyzicko-geografické, ekonomicko-geografické a politické situace jednotlivých oblastí a významných států, na porozumění mezinárodních vztahů dle aktuální situace světa.

PŘEDPOKLÁDANÉ VÝSLEDKY VZDĚLÁVÁNÍ, VZDĚLÁVACÍ OBSAH, ROZVRŽENÍ DO ROČNÍKŮ

Ročník 1. – 2.

Výsledky vzdělávání a kompetence	Tematický celek
Žák - charakterizuje přírodní zdroje surovin a energie z hlediska jejich obnovitelnosti; - dokáže posoudit vliv člověka na prostředí způsobem jeho využívání; - vybere základní znečišťující látky v ovzduší, ve vodě a v půdě a dokáže získat informace o aktuální situaci z různých zdrojů; - vysvětlí udržitelný rozvoj jako integraci environmentálních, ekonomických, technologických a sociálních přístupů k ochraně životního prostředí.	1. Globální problémy přírodní sféry - geosféry; - typy krajiny; - přírodní zdroje energie a surovin; - zásady udržitelného rozvoje; - zdroje znečištění; - zdroje napětí ve světě a jejich řešení; - změny ekosystému, dopad na život na zemi.
Žák - uvede srovnání v rámci např. makroregionu, státu, oblasti podle daných kritérií (např. přírodní podmínky a zdroje, obyvatelstvo, hospodářství); - vysvětlí srovnání v rámci světového hospodářství a vybraných odvětví (např. produkce, surovinové a palivové zdroje odvětví, hlavní výrobci); - pracuje s mapami.	2. Regionální aspekty světového hospodářství – Severoamerické a Východoasijské centrum - rozdělení světa do tří ekonomických center (evropské, východoasijské, severoamerické) a jejich hlavních zájmových sfér; - hlavní světové ekonomické integrace; - Severní a Jižní Amerika (zaměření na ekonomickou oblast); - Asie se zaměřením na východoasijské ekonomické centrum (zaměření na ekonomickou oblast);

	- Austrálie (zaměření na ekonomickou oblast); - Afrika – nejzaostalejší kontinent, problémy zdroje napětí a jejich řešení.
Žák - uvede srovnání v rámci např. makroregionu, státu, oblasti podle daných kritérií (např. přírodní podmínky a zdroje, obyvatelstvo, hospodářství); - vysvětlí srovnání v rámci světového hospodářství a vybraných odvětví (např. produkce, surovinové a palivové zdroje odvětví, hlavní výrobci); - pracuje s mapami.	3. Regionální aspekty světového a tuzemského hospodářství - Evropské hospodářské centrum a jeho hlavní zájmová sféra; - Česká republika, struktura její ekonomiky a regionů.
Žák - porovná vlivy geografické polohy na ekonomický vývoj světových regionů a důvody nerovnoměrnosti rozložení světové ekonomiky – dopady na Evropu; - provede rozbor hlavních trendů vývoje současné světové ekonomiky; - vysvětlí příčiny hlavních globálních problémů lidstva a dokáže nastínit možnosti řešení nejdůležitějších z nich; - dokáže se zorientovat v základech územního a strategického plánování a v otázkách regionální politiky a regionálního rozvoje.	4. Globální aspekty světové ekonomiky - ekonomicko-geografické aspekty světového hospodářství; - sociální problémy lidstva; - vztahy politiky a ekonomiky; - člověk a příroda; - územní plánování, regionální politika.
Žák - vysvětlí základní ekologické pojmy; - charakterizuje abiotické (sluneční záření, atmosféra, pedosféra, hydrosféra) a biotické faktory prostředí (populace, společenstva, ekosystémy); - charakterizuje základní vztahy mezi organismy ve společenstvu; - uvede příklad potravního řetězce;	5. Ekologie - základní ekologické pojmy; - ekologické faktory prostředí; - potravní řetězce; - koloběh látek v přírodě a tok energie; - typy krajiny.

- popíše podstatu koloběhu látek v přírodě z hlediska látkového a energetického; - charakterizuje různé typy krajiny a její využívání člověkem.	
Žák - popíše historii vzájemného ovlivňování člověka a přírody; - hodnotí vliv různých činností člověka na jednotlivé složky životního prostředí; - charakterizuje působení životního prostředí na člověka a jeho zdraví; - charakterizuje přírodní zdroje surovin a energie z hlediska jejich obnovitelnosti, posoudí vliv jejich využívání na prostředí; - popíše způsoby nakládání s odpady; - charakterizuje globální problémy na Zemi; - uvede základní znečišťující látky v ovzduší, ve vodě a v půdě a vyhledá informace o aktuální situaci; - uvede příklady chráněných území v ČR a v regionu.	6. Člověk a životní prostředí - vzájemné vztahy mezi člověkem a životním prostředím; - dopady činností člověka na životní prostředí; - přírodní zdroje energie a surovin; - odpady - globální problémy - ochrana přírody a krajiny - nástroje společnosti na ochranu životního prostředí; - zásady udržitelného rozvoje; - odpovědnost jedince za ochranu přírody a životního prostředí.

5.11. MATEMATIKA

Název vyučovacího předmětu:	MATEMATIKA
Kód a název oboru vzdělání:	78-42-M/02 Ekonomické lyceum
Forma vzdělání:	denní
Celkový počet hodin za studium:	421
Datum platnosti od:	1. 9. 2022

POJETÍ VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

Obecné cíle a didaktické pojetí předmětu

- podílet se na vytváření kvantitativních a prostorových vztahů, na rozvoji intelektových vlastností, vytváření úsudků a řešení problémů
- poskytnout matematické znalosti využitelné v praxi i při dalším studiu.
- pro 4. ročník si mohou žáci zvolit Matematická cvičení

Žák:

- používá vhodné zdroje informací – kalkulačku, matematické tabulky, Internet, matematické programy
- používá rýsovací pomůcky
- matematizuje reálné situace, pracuje s matematickým modelem řešení vzhledem k realitě
- čte s porozuměním matematický text, grafy, diagramy, tabulky
- aplikuje matematické poznatky a postupy v odborné složce – IT, ekonomika, účetnictví
- zkoumá a řeší problémy včetně diskuze řešení a metod řešení
- účelně využívá digitální technologie a zdroje informací při řešení matematických úloh
- čte s porozuměním matematický text, kriticky vyhodnocuje informace získané z různých zdrojů
- umí se správně matematicky vyjadřovat

Charakteristika učiva:

- žák si osvojí matematické poznatky, postupy a metody řešení úloh a získá základní vědomosti a dovednosti pro další předměty a pro případné další studium na vysoké nebo vyšší odborné škole
- formuluje souvisle a srozumitelně myšlenky, formuluje řešení ústně i písemně

Přínos k rozvoji klíčových kompetencí:

- využívá různých způsobů znázornění řešení
- dovede řešit praktické situace kvantitativním vyjádřením
- dovede identifikovat a analyzovat problémy
- zvažuje možnosti řešení, stanovuje cíle a priority v řešení příkladů, vyhodnocuje výsledky dosažené různými způsoby řešení
- zvolí odpovídající matematické postupy a techniky, používá různé formy grafického znázornění, provádí odhady výsledků u praktických úloh
- samostatně provádí teoretický i grafický rozbor úlohy
- zdokonaluje vlastní učení a pracovní výkon
- pracuje v týmu
- využívá zkušeností a vědomostí nabytých dříve

Přínos k realizaci průřezových témat

Občan v demokratické společnosti v oblastech

- osobnost a její rozvoj,
- komunikace, vyjednávání, řešení konfliktů,
- morálka, odpovědnost, tolerance;

Člověk a životní prostředí v oblasti

- souvislosti mezi různými jevy v prostředí a lidskými aktivitami;

Člověk a svět práce v oblastech

- poměr mezi studijními výsledky a schopnostmi a výběrem navazujícího vyššího a vysokoškolského studia,
- kvantitativní posouzení pracovních nabídek a produktů různých společností;

Informační a komunikační technologie v oblasti

- využití počítačových programů při řešení matematických úloh.

Přínos k realizaci mezipředmětových vztahů

Znalostí z matematiky využívají tyto předměty:

- ekonomika
- účetnictví
- právo
- zeměpis
- fyzika
- chemie

- ekonomie
- biologie
- tělesná výchova

Matematika z těchto předmětů vychází při řešení praktických úloh.

Popis metod a forem výuky

metody výuky

- metody motivační – pochvaly, aktivizace žáků návrhy řešení, účast žáků v matematické soutěži
- metody fixační – opakování písemné i ústní, domácí úkoly
- metody expoziční – skupinová práce, řešení problémů v týmu, samostatné řešení problémů, práce s literaturou, využití zpětného projektoru a počítače, vysvětlování nových postupů, zobecňování, geometrické znázornění, barevné zápisy na tabuli a na interaktivní tabuli

formy výuky

- hromadné vyučování, skupinové, individuální doučování, samostatná práce

Způsob hodnocení žáků

- písemné zkoušení z menších celků učiva
- průběžné hodnocení domácích cvičení a samostatné práce v hodině
- využití bodového systému s procentuálním vyjádřením

PŘEDPOKLÁDANÉ VÝSLEDKY VZDĚLÁVÁNÍ, VZDĚLÁVACÍ OBSAH, ROZVRŽENÍ DO ROČNÍKŮ

1. – 4. ročník

Výsledky vzdělávání a kompetence	Tematický celek
Žák - provádí aritmetické operace v množině reálných čísel, používá různé zápisy reálného čísla, znázorní R na ose, porovnává reálná čísla a určí vztahy mezi reálnými čísly; - používá absolutní hodnotu a chápe její geometrický význam, zapíše a znázorní interval, provádí operace s intervaly (sjednocení, průnik, rozdíl, doplněk);	1. Opakování a prohloubení učiva ZŠ - reálná čísla a jejich vlastnosti; - operace s reálnými čísly; - shrnutí poznatků o poměrech a úměrách; - trojčlenka; - procentový a úrokový počet; - práce s kalkulátorem, odhady a zaokrouhlování; - základní množinové pojmy, číselné obory, absolutní hodnota;

- řeší praktické úlohy s využitím procentového počtu, trojčlenky a poměru, využívá procentový počet v ekonomických výpočtech; - při řešení úloh účelně využívá digitální technologie a zdroje informací.	- intervaly a operace s množinami; - výroky, kvantifikace; - mocniny s exponentem přirozeným, celým a racionálním; - slovní úlohy.
Žák - provádí operace s mocninami a odmocninami; - řeší praktické úlohy s mocninami s racionálním exponentem a odmocninami; - provádí operace s nekonečně velkými a malými čísly.	2. Mocniny a odmocniny - mocniny – s exponentem přirozeným, celým a racionálním; - zápis čísla ve tvaru $a \cdot 10^n$, kde $a \in [1;10)$, $n \in \mathbb{Z}$; - n-tá odmocnina; - věty pro počítání s odmocninami; - částečné odmocňování a usměrňování zlomků.
Žák - používá pojem člen, koeficient, stupeň členu, stupeň mnohočlenu; - provádí operace s mnohočleny, lomenými výrazy, výrazy obsahujícími mocniny a odmocniny; - zná a umí použít základní algebraické vzorce, provádí umocnění dvojčlenu pomocí vzorců; - rozkládá mnohočleny na součin; - určí definiční obor výrazu; - sestaví výraz na základě zadání; - modeluje jednoduché reálné situace užitím výrazů zejména ve vztahu k danému oboru vzdělání; - interpretuje výraz s proměnnými zejména ve vztahu k danému oboru vzdělávání; - při řešení úloh účelně využívá digitální technologie a zdroje informací.	3. Algebraické výrazy - číselné a algebraické výrazy; - počítání s mnohočleny - rozklady mnohočlenů vytýkáním a pomocí vzorců; - užití vzorců pro druhou a třetí mocninu dvojčlenu; - pro rozdíl druhých mocnin, součet a rozdíl třetích mocnin; - lomené výrazy; - definiční obor výrazu; - výrazy s odmocninou; - slovní úlohy.
Žák - rozlišuje jednotlivé druhy funkcí, sestaví jejich grafy a určí jejich vlastnosti včetně monotonie a extrémů;	4. Lineární funkce a její průběh, lineární rovnice a nerovnice, soustavy rovnic

- převádí jednoduché reálné situace do matematických struktur, pracuje s matematickým modelem a výsledek vyhodnotí vzhledem k realitě; - aplikuje v úlohách poznatky o funkcích při úpravách výrazů a rovnic; - určí průsečíky grafu funkce s osami souřadnic; - určí hodnoty proměnné pro dané funkční hodnoty; - přiřadí předpis funkce ke grafu a naopak; - sestrojí graf funkce dané předpisem pro zadané hodnoty; - řeší reálné problémy s použitím uvedených funkcí zejména ve vztahu k danému oboru vzdělání; - při řešení úloh účelně využívá digitální technologie a zdroje informací; - vyjádří neznámou ze vzorce; - řeší lineární rovnice a jejich soustavy, lineární nerovnice, včetně grafického znázornění; - určí definiční obor rovnice a nerovnice; - řeší rovnice s neznámou ve jmenovateli; - řeší rovnice v součtovém a podílovém tvaru; - využívá lineární rovnice při řešení slovních úloh; - rozliší úpravy rovnic na ekvivalentní a neekvivalentní.	- základní pojmy – pojem funkce, definiční obor a obor hodnot, graf funkce, vlastnosti funkcí; - lineární funkce a její graf; - konstantní funkce; - lineární rovnice o jedné neznámé; - slovní úlohy; - vyjádření neznámé z technického vzorce; - lineární nerovnice o jedné neznámé; - soustavy lineárních rovnic o jedné neznámé; soustavy lineárních rovnic, jejich početní i grafické řešení; - slovní úlohy; - rovnice a nerovnice s absolutní hodnotou.
Žák - rozlišuje jednotlivé druhy funkcí, sestrojí jejich grafy a určí jejich vlastnosti včetně monotonie a extrémů; - aplikuje v úlohách poznatky o funkcích při úpravách výrazů a rovnic; - určí průsečíky grafu funkce s osami souřadnic; - určí hodnoty proměnné pro dané funkční hodnoty;	5. Kvadratická funkce, kvadratická rovnice a kvadratická nerovnice - kvadratická funkce a její graf; - řešení úplné a neúplné kvadratické rovnice; - diskriminant kvadratické rovnice; - rozklad kvadratického trojčlenu; - vztahy mezi koeficienty a koeficienty kvadratické rovnice;

- přiřadí předpis funkce ke grafu a naopak; - sestojí graf funkce dané předpisem pro zadané hodnoty; - řeší reálné problémy s použitím uvedených funkcí zejména ve vztahu k danému oboru vzdělání; - řeší kvadratické rovnice a jejich soustavy, kvadratická nerovnice, včetně grafického znázornění; - užívá vztahy mezi kořeny a koeficienty kvadratické rovnice; - využívá kvadratické rovnice při řešení slovních úloh; - rozliší úpravy rovnic na ekvivalentní a neekvivalentní; - užívá rovnic, nerovnic a jejich soustav k řešení reálných problémů, zejména ve vztahu k danému oboru vzdělání; - při řešení úloh účelně využívá digitální technologie a zdroje informací.	- soustava lineární a kvadratické rovnice o dvou neznámých; - kvadratická nerovnice, její početní a grafické řešení; - slovní úlohy; - rovnice s neznámou pod odmocninou; - kvadratická funkce a rovnice s absolutní hodnotou.
Žák - užívá pojmy a vztahy: bod, přímka, rovina, odchylka dvou přímek, vzdálenost bodu od přímky, vzdálenost dvou rovnoběžek; - úsečka a její délka; - užívá jednotky délky a obsahu, provádí převody jednotek délky a obsahu; - řeší úlohy na polohové a metrické vlastnosti rovinných útvarů zejména ve vztahu k danému oboru vzdělání; - užívá věty o shodnosti a podobnosti trojúhelníků v početních i konstrukčních úlohách; - graficky rozdělí úsečku v daném poměru; - graficky změní velikost úsečky v daném poměru; - využívá poznatky o množinách všech bodů dané vlastnosti;	6. Planimetrie - základní pojmy, polohové a metrické vztahy mezi nimi; - řešení pravoúhlého trojúhelníka; - věty Euklidovy a věta Pythagorova; - řešení obecného trojúhelníka - sinova a kosinova věta; - středový a obvodový úhel - obsahy a obvody rovinných obrazců; - řešení úloh z technické praxe i běžného života; - množiny bodů dané vlastnosti; - základní planimetrické pojmy, shodnost a podobnost trojúhelníků, množiny bodů dané vlastnosti; - shodná a podobná zobrazení.

- v konstrukčních úlohách popíše rovinné útvary, určí jejich obvod a obsah; - při řešení úloh účelně využívá digitální technologie a zdroje informací.	
Žák - definuje a rozlišuje jednotlivé druhy funkcí, načrtne jejich grafy a určí jejich vlastnosti včetně monotonie a extrémů; - převádí jednoduché reálné situace do matematických struktur, pracuje s matematickým modelem a výsledek vyhodnotí vzhledem k realitě; - aplikuje v úlohách poznatky o funkcích při úpravách výrazů a rovnic; - určí průsečíky grafu funkce s osami souřadnic; - určí hodnoty proměnné pro dané funkční hodnoty - přiřadí předpis funkce ke grafu a naopak - sestrojí graf funkce dané předpisem pro zadané hodnoty; - řeší reálné problémy s použitím uvedených funkcí zejména ve vztahu k danému oboru vzdělání; - při řešení úloh účelně využívá digitální technologie a zdroje informací - řeší jednoduché logaritmické a exponenciální rovnice.	7. Další funkce a rovnice - pojem funkce, definiční obor a obor hodnot; - graf funkce, vlastnosti funkce; - inverzní funkce; - nepřímá úměrnost; - lineární lomená funkce; - mocninné funkce; - funkce exponenciální; - funkce logaritmická; - vlastnosti logaritmů; - přirozený a dekadický logaritmus; - exponenciální a logaritmická rovnice; - logaritmus; - exponenciální rovnice, nerovnice; - logaritmické rovnice, nerovnice.
Žák - vysvětlí posloupnost jako zvláštní případ funkce; - určí posloupnost: vzorcem pro n – tý člen, výčtem prvků, graficky; - rozliší aritmetickou a geometrickou posloupnost, určí vlastnosti; - užívá poznatků o posloupnostech při řešení úloh v reálných situacích, zejména ve vztahu k oboru vzdělání; - používá pojmy finanční matematiky: změny cen zboží, směna peněz, danění,	8. Posloupnosti a jejich využití - poznatky o posloupnostech; - aritmetická posloupnost; - geometrická posloupnost; - finanční matematika; - slovní úlohy; - využití posloupností pro řešení úloh z praxe.

úrok, úročení, jednoduché úrokování, spoření, úvěry, splátky úvěrů; - provádí výpočty jednoduchých finančních záležitostí a orientuje se v základních pojmech finanční matematiky; - při řešení úloh účelně využívá digitální technologie a zdroje informací.	
Žák - určuje hodnoty základních úhlů, pracuje s pojmem orientovaný, základní a obecný úhel; - určí velikost úhlu ve stupních a v obloukové míře a jejich převody; - načrtne a znázorní goniometrické funkce v oboru reálných čísel; - určí definiční obor a obor hodnot goniometrických funkcí, určí jejich vlastnosti včetně monotonie a extrémů; - používá vlastnosti goniometrických funkcí a vztahů při řešení jednoduchých goniometrických rovnic i k řešení rovinných i prostorových útvarů; - s použitím goniometrických funkcí určí ze zadaných údajů velikost stran a úhlů v pravoúhlém a obecném trojúhelníku; - při řešení úloh účelně využívá digitální technologie a zdroje informací.	9. Goniometrie a trigonometrie - orientovaný úhel; - goniometrické funkce ostrého a obecného úhlu; - jejich základní vlastnosti a grafy; - goniometrické rovnice, nerovnice; - úprava výrazů obsahujících goniometrické funkce.
Žák - určuje vzájemnou polohu přímek a rovin, odchylku dvou přímek, přímky a roviny, dvou rovin, vzdálenost bodu od roviny; - určí odchylku dvou přímek, přímky a roviny, dvou rovin; - určuje vzdálenost bodů, přímek a rovin; - charakterizuje tělesa: komolý jehlan a kužel, koule a její části;	10. Stereometrie - základní polohové a metrické vlastnosti v prostoru - tělesa a jejich sítě - složená tělesa - výpočet povrchu, objemu těles, složených těles

- určuje povrch a objem základních těles včetně těles složených s využitím funkčních vztahů a trigonometrie; - využívá síť tělesa při výpočtu povrchu a objemu tělesa; - aplikuje poznatky o tělesech v praktických úlohách, zejména ve vztahu k danému oboru vzdělání; - užívá a převádí jednotky objemu; - při řešení úloh účelně využívá digitální technologie a zdroje informací.	
Žák - řeší jednoduché kombinatorické úlohy úvahou (používá základní kombinatorická pravidla); - používá a rozliší vztahy pro počet variací, permutací a kombinací; - počítá s faktoriály a kombinačními čísly; - užívá poznatků z kombinatoriky při řešení úloh v reálných situacích; - definuje základní statistické pojmy, provádí základní statistické výpočty, chápe význam statistiky pro ekonomickou praxi; - užívá pojmy: statistický soubor, absolutní a relativní četnost, variační rozpětí, rozsah souboru, statistická jednotka, četnost a relativní četnost, statistický znak kvalitativní a kvantitativní, aritmetický průměr, hodnota znaku; - čte, vyhodnotí a sestaví tabulky, diagramy a grafy se statistickými údaji; - určí četnost a relativní četnost hodnoty znaku, sestaví tabulku četností, graficky znázorní rozdělení četností; - určí charakteristiky polohy (aritmetický průměr, medián, modus, percentil); - určí charakteristiky variability (rozptyl, směrodatná odchylka);	11. Kombinatorika a statistika - variace, permutace a kombinace bez opakování, variace s opakováním; - rovnice s faktoriály a kombinačními čísly; - binomická věta; - slovní úlohy; - základy statistiky; - statistický soubor, jeho charakteristika; - četnost a relativní četnost znaku; - charakteristiky polohy; - charakteristiky variability; - statistická data v grafech a tabulkách; - aplikační úlohy.

- při řešení úloh účelně využívá digitální technologie a zdroje informací.	
Žák - chápe pojem pravděpodobnosti; - určí pravděpodobnost náhodného jevu kombinatorickým postupem; - užívá pojmy: náhodný pokus, výsledek náhodného pokusu, nezávislost jevů; - užívá pojmy: náhodný jev a jeho pravděpodobnost, výsledek náhodného pokusu, opačný jev, nemožný jev, jistý jev, množina výsledků náhodného pokusu; - aktivně využívá poznatky z kombinatoriky; - při řešení úloh účelně využívá digitální technologie a zdroje informací.	12. Pravděpodobnost - náhodný pokus, výsledek náhodného pokusu; - náhodný jev; - opačný jev, nemožný jev, jistý jev; - množina výsledků náhodného pokusu; - nezávislost jevů; - výpočet pravděpodobnosti náhodného jevu; - aplikační úlohy.
Žák - určí vzdálenost dvou bodů a souřadnice středu úsečky; - užívá pojmy: vektor a jeho umístění, souřadnice bodu, vektoru a velikost vektoru; - provádí operace s vektory (součet vektorů, násobení vektorů reálným číslem, skalární součin vektorů); - užije grafickou interpretaci operací s vektory; - určí velikost úhlu dvou vektorů; - užije vlastnosti kolmých a kolineárních vektorů; - řeší analyticky polohové a metrické vztahy bodů a přímek v rovině; - pracuje s různými analytickými vyjádřeními přímky - parametrické vyjádření přímky, obecná rovnice přímky a směrnicový tvar rovnice přímky v rovině; - určí polohové vztahy bodů a přímek v rovině a aplikuje je v úlohách;	13. Analytická geometrie v rovině - souřadnice bodu, vektoru; - vektory, operace s nimi; - vzdálenost dvou bodů, střed úsečky; - skalární součin; - přímka a její analytické vyjádření (parametrické, obecné, směrnicové); - odchylka přímek; - vzdálenost bodu od přímky; - vzdálenost 2 přímek.

- určí metrické vlastnosti bodů a přímek v rovině a aplikuje je v úlohách; - při řešení úloh účelně využívá digitální technologie a zdroje informací.	
Žák - aktivně naváže na témata analytická geometrie v rovině; - charakterizuje jednotlivé kuželosečky a používá jejich rovnice; - řeší úlohy o vzájemné poloze přímky a kuželosečky; - při řešení úloh účelně využívá digitální technologie a zdroje informací.	14. Analytika kuželoseček - kuželosečky (kružnice, elipsa, hyperbola, parabola), středový a obecný tvar; - vzájemná poloha s přímkou.

5.12. TĚLESNÁ VÝCHOVA

Název vyučovacího předmětu:	TĚLESNÁ VÝCHOVA
Obor vzdělání:	78 – 42 – M/02 Ekonomické lyceum
Forma vzdělání:	denní
Celkový počet vyučovacích hodin za studium:	258
Platnost:	od 1. 9. 2022

POJETÍ VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

Obecné cíle a didaktické pojetí předmětu

V souladu s vývojovými předpoklady a s individuálními zvláštnostmi žáků směřuje vyučující úsilí učitele a učební činnost žáků v tělesné výchově k těmto cílům:

- vážit si zdraví jako jedné z prvořadých hodnot a cílevědomě jej chránit,
- pojmát zdraví a tělesnou zdatnost jako hodnoty potřebné ke kvalitnímu prožívání života,
- osvojit si nové pohybové dovednosti, kultivovat svůj pohybový projev a správné držení těla, usilovat o optimální rozvoj zdravotně orientované tělesné zdatnosti v pravidelně prováděných pohybových aktivitách,
- aktivně vyhledávat příležitosti ke zdravotně vhodným pohybovým aktivitám,
- využívat kompenzační, relaxační a vyrovnávací cvičení s ohledem na vlastní oslabení, převažující způsob života a charakter pracovní zátěže (aktuálně i perspektivně),
- zvládnout hygienické a bezpečnostní návyky při pohybových činnostech
- zvládnout základní první pomoc při stavech ohrožujících život (PP součástí plánu sportovně turistického kurzu a učebního plánu podle pokynu MŠMT č.j. 12050/03-22 ze dne 4. 3. 2003)
- kladně prožívat pohybovou činnost a využívat ji k překonávání aktuálních negativních tělesných a duševních stavů i jako prostředek k dlouhodobější zdravotní prevence,
- chápat pohyb jako prostředek duševní hygieny a využívat jej k vytváření hodnotných meziosobních vztahů,
- samostatně vstupovat do různých rolí a vztahů (hráč, závodník, spoluhráč, protihráč, rozhodčí, organizátor, divák) a upevňovat vztahy v duchu fair play – i s přesahem do života školy, rodiny atd.

Naznačené cíle by měly na výstupu ze střední odborné školy ústít do pozitivního vztahu k pravidelným pohybovým aktivitám ve vlastním denním režimu jako k přirozené a nezbytné součásti zdravého životního stylu moderního člověka.

Charakteristika učiva

Základní učivo z hlediska uvedených kritérií tvoří teoretické poznatky, pořadová cvičení, atletika, gymnastika, úpoly, sportovní hry, tance, posilování a testování. Pro lyžařský a sportovně-turistický kurz je vyhrazen vždy jeden týden, přičemž lyžování absolvují žáci prvního ročníku a sportovně-turistický kurz žáci druhého ročníku. Možný je přesun v závislosti na počasí a provozních podmínkách školy. Základní učivo je závazné pro všechny neoslabené žáky. V případě, že je vytvořena skupina z oslabených žáků, je základní učivo korigováno učitelem s cílem využít zdravotní tělesnou výchovu pro kompenzaci pohybového problému, pro snižování svalových dysbalancí.

Každá pohybová aktivita vytváří fyziologické podněty. Záleží tedy na množství, druhu, intenzitě činnosti, na věku a zdravotním stavu žáka, zda bude působení pravidelného, cíleného i spontánního pohybu účelné, účinné a úspěšné. Je nutné využít pestré nabídky pohybových činností zaměřených na všechny prvky základních pohybových schopností, jako je obratnost, rychlost, vytrvalost a síla. Tyto pohybové činnosti přizpůsobit zdravotnímu stavu oslabených žáků. Každá z uvedených činností má specifický charakter a funkci. Žáci, kteří splnili požadavky základního učiva, prohlubují ho náročnějšími obměnami, způsoby nebo vazbami, které jsou uváděny v rámci výběrového učiva. Výběrové učivo tedy prohlubuje a rozšiřuje základní učivo, přičemž respektuje a využívá podmínek školy, zájmů žáků a odborného zaměření učitelů. Žákům je pravidelně nabízena možnost účastnit se sportovních her. Běžné hodiny se občas nahrazují lekci plavání, bruslení a dalšími aktivitami. Nadaní žáci se pravidelně účastní středoškolských turnajů (odběžená, kopaná, košíková, atletika, plavání, florbal, stolní tenis, softball, futsal, apod.), z nichž některé pomáhají organizovat. Taková činnost zahrnuje přípravu (pozvání účastníků, zajištění potřebných prostorů), realizaci (funkce rozhodčího, zapisovatele, pomocný personál) a vyhodnocení výsledků (tabulky na počítači, zaslání výsledků účastníkům).

Pro žáky prvního ročníku se pravidelně připravují kurzy tzv. zážitkové pedagogiky, kde se kromě jiného ve velké míře realizují pohybové hry psychomotorické (kontaktní, motivační), dobrodružné aj., jejichž cílem je spolupráce, pomoc nebo splnění společného úkolu, dále soutěživé a bojové hry, hry pro rozvoj pohybové představitivosti, tvořivosti a fantazie. S cílem posílení sebedůvěry při překonávání překážek je snahou vedení školy zajistit lezeckou stěnu s různými cestami obtížnosti a s bezpečným jištěním.

Přínos k rozvoji klíčových kompetencí

Komunikativní kompetence

Absolventi by měli být schopni:

- vyjadřovat se přiměřenou odbornou terminologií,
- vyvozovat a interpretovat závěry na základě pozorovaných dějů,
- vyjadřovat se a vystupovat v souladu se zásadami kultury projevu a chování.

Personální kompetence

Absolventi by měli být připraveni:

- efektivně se učit a pracovat, vyhodnocovat dosažené výsledky a pokrok,
- přijímat hodnocení svých výsledků a způsobu jednání i ze strany jiných lidí, adekvátně na ně reagovat, přijímat radu i kritiku,
- pečovat o své fyzické i duševní zdraví.

Sociální kompetence

Absolventi by měli být schopni:

- přijímat a odpovědně plnit svěřené úkoly,
- aktivně se zapojovat do týmové práce,
- adaptovat se na měnící se životní a pracovní podmínky.

Řešit samostatně běžné pracovní i mimopracovní problémy

Absolventi by měli být schopni:

- volit prostředky a způsoby vhodné pro splnění jednotlivých aktivit, využívat zkušeností a vědomostí nabytých dříve.

Přínos k realizaci průřezových témat

Občan v demokratické společnosti

Člověk a svět práce

- Předmět tělesná výchova rozvíjí znalosti a dovednosti žáků, které jsou potřebné pro odpovědný přístup k vlastnímu tělu a zdraví. Žáci jsou vedeni k tomu, aby se pohybovým činnostem věnovali i ve svém volném čase, aby je chápali jako prostředek relaxace a nápravy negativních důsledků vysokého pracovního zatížení.

Člověk a životní prostředí

- Výuka je zaměřena především na péči o zdraví a bezpečnosti zdraví při jakékoli pohybové činnosti.
- Žáci si také osvojují zásady bezpečného pobytu v různých přírodních prostředích, a to bez jakýchkoli zásahů do ekologické rovnováhy těchto prostředí.

Přínos k realizaci mezipředmětových vztahů

- biologie
- fyzika
- občanská nauka
- informační technologie

Popis metod a forem výuky

Tělesná výchova je v učebním plánu zařazována v rozsahu 2 vyučovacích hodin v týdnu. Obsah předmětu je koncipován v návaznosti na obsah výuky na ZŠ do deseti tematických okruhů, v jejich rámci je pak učivo členěno na poznatky, potřebné návyky a pohybové činnosti. Obsah učiva je prostředkem pro dosažení cílů jednotlivých etap vzdělání. Proto není učivo členěno do ročníků, ale učitel je vybírá v souladu s celkovou koncepcí daného předmětu, s konkrétními podmínkami školy (prostorovými, materiálními nebo klimatickými), konkrétní úroveň žáků (skupin, jednotlivců), jejich převažujícími pohybovými zájmy i vzhledem ke svému případnému speciálnímu pohybovému zaměření.

Učitel by měl všem žákům nabídnout k osvojení základní učivo, které vychází ze standardu vzdělávání. Konkrétní úroveň osvojení závisí především na individuálních předpokladech žáků. Pro uspokojení zájmu, dovednosti i pohybového nadání jednotlivců, skupin, případně celé třídy slouží učivo rozšiřující. Toto učivo je nezávazné. Učitel se ve vyšší etapě vzdělávání musí při realizaci jednotlivých témat přesvědčit, do jaké míry si žáci osvojili učivo nižší etapy, v případě potřeby se k němu vrátit nebo ho využít k opakování a upevňování pohybových dovedností, k rozvoji pohybových schopností atd. Z výše naznačeného vyplývá, že zařazení rozšiřujícího učiva nebo vypuštění některého námětu základního učiva je v kompetenci učitele, který nejlépe zná předpoklady žáků a konkrétní podmínky školy.

Způsoby hodnocení žáků

Rozhodující pro vzdělání je směřování k dílčím a celkovým cílům a respektování individuálních předpokladů žáků. Proto hodnocení žáků vychází z diagnostiky žáků, z poznání jejich předpokladů, aktuálních možností, zdravotního stavu a pohybových zájmů. Rozhodující pro hodnocení žáků je přístup k předmětu, aktivita při jednotlivých činnostech a individuální změny (dovednostní, výkonové, postojoyé).

PŘEDPOKLÁDANÉ VÝSLEDKY VZDĚLÁVÁNÍ, VZDĚLÁVACÍ OBSAH, ROZVRŽENÍ DO ROČNÍKŮ

1. – 4.ročník

Výsledky a kompetence	Tematické celky
Žák - popíše vliv fyzického a psychického zatížení na lidský organismus; - popíše úlohu státu a místní samosprávy při ochraně zdraví a životů obyvatel; - dovede rozpoznat hrozící nebezpečí a ví, jak se doporučuje na ně reagovat; - prokáže dovednosti poskytnutí první pomoci sobě a jiným;	1. Péče o zdraví - prevence úrazů a nemoci - Zásady jednání v situacích osobního ohrožení a za mimořádných událostí - osobní život a zdraví ohrožující situace - mimořádné události (živelní pohromy, havárie, krizové situace aj.) - základní úkoly ochrany obyvatelstva (varování, evakuace) - První pomoc

	- úrazy a náhlé zdravotní příhody – poranění při hromadném zasažení obyvatel - stavy bezprostředně ohrožující život
Žák - volí sportovní vybavení (výstroj a výzbroj) odpovídající příslušné činnosti a okolním podmínkám (klimatickým, zařízení, hygieně, bezpečnosti) a dovede je udržovat a ošetřovat; - komunikuje při pohybových činnostech - dodržuje smluvené signály a vhodně používá odbornou terminologii; - dovede se zapojit do organizace turnajů a soutěží a umí zpracovat jednoduchou dokumentaci; - dokáže rozhodovat, zapisovat a sledovat výkony jednotlivců nebo týmu; - dovede připravit prostředky k plánovaným pohybovým činnostem; - sestaví soubory zdravotně zaměřených cvičení, cvičení pro tělesnou a duševní relaxaci; navrhne kondiční program osobního rozvoje a vyhodnotí jej; - uplatňuje zásady sportovního tréninku; - dokáže vyhledat potřebné informace z oblasti zdraví a pohybu; - dovede o pohybových činnostech diskutovat, analyzovat je a hodnotit; - dovede rozvíjet svalovou sílu, rychlost, vytrvalost, obratnost a pohyblivost; - ovládá kompenzační cvičení k regeneraci tělesných a duševních sil, i vzhledem k požadavkům budoucího povolání; uplatňuje osvojené způsoby relaxace; - dovede uplatňovat techniku a základy taktiky v základních a vybraných sportovních odvětvích; - uplatňuje zásady bezpečnosti při pohybových aktivitách;	4. Tělesná výchova <i>Teoretické poznatky</i> - význam pohybu pro zdraví; prostředky ke zvyšování síly, rychlosti, vytrvalosti, - obratnosti a pohyblivosti; technika a taktika; zásady sportovního tréninku - odborné názvosloví; komunikace - výstroj, výzbroj; údržba - hygiena a bezpečnost; vhodné oblečení - - cvičební úbor a obutí; záchrana a pomoc; zásady chování a jednání v různém - prostředí; regenerace a kompenzace; relaxace - pravidla her, závodů a soutěží - rozhodování; zásady sestavování a vedení - sestav všeobecně rozvíjejících nebo cíleně zaměřených cvičení - pohybové testy; měření výkonů - zdroje informací <i>Pohybové dovednosti</i> <i>Tělesná cvičení</i> - pořadová, všestranně rozvíjející, kondiční, koordinační, kompenzační, relaxační aj. - jako součást všech tematických celků <i>Gymnastika</i> - gymnastika: cvičení s náčiním, cvičení na nářadí, akrobacie, šplh - rytmická gymnastika: pohybové činnosti a kondiční programy cvičení s hudebním a rytmickým doprovodem; tanec <i>Atletika</i> - běhy (rychlý, vytrvalý); starty; skoky do výšky a do dálky; hody a vrh koulí <i>Pohybové hry</i> - drobné a sportovní - alespoň dvě sportovní hry <i>Úpoly</i> - pády

- je schopen sladit pohyb s hudbou, umí sestavit pohybové vazby, hudebně pohybové motivy a vytvořit pohybovou sestavu (skladbu); - využívá pohybové činnosti pro všestrannou pohybovou přípravu a zvyšování tělesné zdatnosti; - participuje na týmových herních činnostech družstva; - dovede rozlišit jednání fair play od nesportovního jednání; - dokáže zjistit úroveň pohyblivosti, ukazatele své tělesné zdatnosti a korigovat si pohybový režim ve shodě se zjištěnými údaji; - pozná chybně a správně prováděné činnosti, umí analyzovat a zhodnotit kvalitu pohybové činnosti nebo výkonu; - ověří úroveň tělesné zdatnosti a svalové nerovnováhy;	- základní sebeobrana <i>Plavání*</i> - adaptace na vodní prostředí - dva plavecké způsoby - určená vzdálenost plaveckým způsobem - pomoc unavenému plavci, záchrana tonoucího <i>Lyžování*</i> - základy sjezdového lyžování (zatáčení, zastavování, sjíždění i přes terénní nerovnosti) - základy běžeckého lyžování - chování při pobytu v horském prostředí <i>Bruslení*</i> - základy bruslení na ledě nebo inline (jízda vpřed, změna směru jízdy, zastavení) <i>Turistika a sporty v přírodě</i> - příprava turistické akce – orientace v krajině - orientační běh <i>Testování tělesné zdatnosti</i> - motorické testy
Žák - zvolí vhodná cvičení ke korekci svého zdravotního oslabení a dokáže rozlišit vhodné a nevhodné pohybové činnosti vzhledem k poruše svého zdraví; - je schopen zhodnotit své pohybové možnosti a dosahovat osobního výkonu z nabídky pohybových aktivit.	5. Zdravotní tělesná výchova <i>(podle doporučení lékaře)</i> - speciální korektivní cvičení podle druhu oslabení - pohybové aktivity, zejména gymnastická cvičení, pohybové hry, plavání, turistika a pobyt v přírodě - kontraindikované pohybové aktivity

5.13. INFORMAČNÍ A KOMUNIKAČNÍ TECHNOLOGIE

Název vyučovacího předmětu:	INFORMAČNÍ A KOMUNIKAČNÍ TECHNOLOGIE
Obor vzdělání:	78-42-M/02 Ekonomické lyceum
Forma vzdělání:	denní
Celkový počet vyučovacích hodin za studium:	258
Platnost:	od 1. 9. 2022

POJETÍ VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

Obecné cíle a didaktické pojetí předmětu

V předmětu informační technologie si žáci vytvoří základní představu o výpočetní technice, naučí se ovládat a využívat standardní vybavení počítače. Žáci získají kompetence pro práci s běžným softwarem pro řešení ekonomických úloh, vyhotovování písemností a vyhledávání informací.

Žák:

- zná základní pojmy z oboru informačních technologií,
- zná sběrnicové schéma počítače a význam jednotlivých částí,
- umí používat počítač a jeho periférie, je si vědom možností a výhod, ale i rizik a omezení spojených s používáním prostředků informačních technologií,
- orientuje se v běžném systému – pochopí strukturu dat a možnosti jejich uložení, rozumí a orientuje se v systému složek, ovládá operace se soubory, umí rozpoznat běžné typy souborů a pracovat s nimi,
- rozumí principům operačního systému a umí pracovat s operačním systémem,
- umí pracovat s moderními verzemi kancelářských programů,
- umí pracovat s grafickým editorem,
- rozumí základům algoritmizace úloh,
- umí používat internet jako základní otevřený informační zdroj a využívat jeho přenosové a komunikační možnosti,
- umí vytvořit a upravit jednoduché webové stránky.

Charakteristika učiva

Předmět informační technologie připravuje žáky k tomu, aby byli schopni pracovat s informačními a komunikačními prostředky a efektivně je využívali i v jiných předmětech, v dalším studiu, v soukromém a občanském životě.

Přínos k rozvoji klíčových kompetencí

Občanské kompetence

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci:

- dbali na dodržování zákonů a pravidel chování, respektovali práva a osobnost jiných lidí, vystupovali proti nesnášenlivosti, xenofobii a diskriminaci,
- jednali v souladu s morálními principy, přispívali k uplatňování demokratických hodnot,
- uvědomovali si - v rámci plurality a multikulturního soužití - vlastní kulturní, národní a osobnostní identitu, přistupovali s aktivní tolerancí k identitě jiných lidí,
- chápali význam životního prostředí pro člověka a jednali v duchu udržitelného rozvoje,
- byli hrdí na tradice a hodnoty svého národa, chápali jeho minulost i současnost v evropském a světovém kontextu,
- ctili život jako nejvyšší hodnotu, uvědomovali si odpovědnost za vlastní život a byli připraveni řešit své osobní a sociální problémy,
- uměli myslet kriticky – tj. dokázali zkoumat věrohodnost informací, nenechávali se manipulovat, tvořili si vlastní úsudek a byli schopni o něm diskutovat s jinými lidmi.

Komunikativní kompetence

Absolvent by měl být schopen:

- vyjadřovat se přiměřeně účelu jednání a komunikační situaci, v projevech mluvených i psaných se vhodně prezentovat,
- formulovat své myšlenky srozumitelně a souvisle, v písemné podobě přehledně a jazykově správně,
- aktivně se účastnit diskusí, formulovat a obhajovat své názory a postoje, respektovat názory druhých,
- zpracovávat jednoduché texty na běžná i odborná témata a různé pracovní materiály, dodržovat jazykové a stylistické normy i odbornou terminologii,
- písemně zaznamenávat podstatné myšlenky a údaje z textů a projevů jiných lidí (přednášek, diskusí, porad apod.),
- vyjadřovat se a vystupovat v souladu se zásadami kultury projevu a chování.

Personální kompetence

Absolvent by měl být připraven:

- reálně posuzovat své duševní možnosti, odhadovat výsledky svého jednání a chování,
- efektivně se učit a pracovat, vyhodnocovat dosažené výsledky a pokrok,

- využívat ke svému učení zkušeností jiných lidí, učit se i na základě zprostředkovaných zkušeností,
- přijímat hodnocení svých výsledků a způsobu jednání i ze strany jiných lidí, adekvátně na ně reagovat, přijímat radu i kritiku,
- dále se vzdělávat.

Sociální kompetence

Absolvent by měl být schopen:

- adaptovat se na měnící se životní a pracovní podmínky,
- pracovat v týmu a podílet se na realizaci společných pracovních činností,
- přijímat a odpovědně plnit svěřené úkoly,
- podněcovat práci týmu vlastními návrhy na zlepšení práce a řešení úkolů, nezaujatě zvažovat návrhy druhých.

Řešit samostatně běžné pracovní i mimopracovní problémy

Absolvent by měl být schopen:

- porozumět zadání úkolu nebo určit jádro problému, získat informace potřebné k řešení problému, navrhnout způsob řešení, popř. varianty řešení, a zdůvodnit jej, vyhodnotit a ověřit správnost zvoleného postupu a dosažené výsledky,
- uplatňovat při řešení problémů různé metody myšlení, především logické,
- volit prostředky a způsoby (pomůcky, studijní literaturu, metody a techniky) vhodné pro splnění jednotlivých aktivit, využívat zkušeností a vědomostí nabytých dříve.

Využívat prostředky informačních a komunikačních technologií a efektivně pracovat s informacemi

Absolvent by měl umět:

- pracovat s osobním počítačem a s dalšími prostředky informačních a komunikačních technologií,
- učit se používat nový aplikační software,
- pracovat s běžným základním a aplikačním programovým vybavením,
- získávat informace z otevřených zdrojů, zejména pak z celosvětové sítě Internet,
- pracovat s informacemi, a to především s využitím prostředků informačních a komunikačních technologií,
- komunikovat elektronickou poštou a využívat další prostředky on-line.

Aplikovat základní matematické postupy při řešení praktických úkolů

Absolventi by měl umět:

- zvolit pro řešení úkolu odpovídající matematické postupy a techniky, používat vhodné algoritmy,
- využívat a vytvářet různé formy grafického znázornění (tabulky, grafy, diagramy, schémata),
- správně používat a převádět jednotky,
- provést reálný odhad výsledku řešení praktického úkolu.

Kompetence k pracovnímu uplatnění

Absolvent by měl:

- mít přehled o možnostech uplatnění na trhu práce v daném oboru a povolání,
- mít reálnou představu o pracovních, platových a jiných podmínkách v oboru a možnostech profesní kariéry, znát požadavky zaměstnavatelů na pracovníky a být schopen srovnávat je se svými předpoklady; být připraven přizpůsobit se změněným pracovním podmínkám,
- dokázat získávat a vyhodnocovat informace o pracovních nabídkách, využívat poradenských a zprostředkovatelských služeb,
- umět vhodně komunikovat s potenciálními zaměstnavateli,
- osvojit si základní vědomosti a dovednosti potřebné pro rozvíjení vlastních podnikatelských aktivit.

Přínos k realizaci průřezových témat

Člověk a svět práce

- vést žáky k tomu, aby si uvědomili význam vzdělání pro celý život
- motivovat žáky k aktivnímu pracovnímu životu
- učit žáky poznávat svět a lépe mu rozumět
- vést žáky k zodpovědnosti za vlastní život
- vést žáky tomu, aby si vážili materiálních i duchovních hodnot
- rozvíjet u žáků schopnost prezentovat své očekávání a své priority
- naučit žáky prezentovat se při jednání s potenciálními zaměstnavateli
- naučit žáky efektivně pracovat s informacemi, získávat je a kriticky vyhodnocovat

Občan v demokratické společnosti

- vést žáky k tomu, aby byli schopni odolávat myšlenkové manipulaci
- vést žáky k tomu, aby se dovedli orientovat v masových médiích, využívali je a dokázali je i kriticky hodnotit
- naučit žáky vyhledávat a posuzovat informace o profesních příležitostech
- učit žáky rozvíjet získané poznatky, přijímat odpovědnost za vlastní rozhodování a jednání
- vést žáky k rozvíjení dovednosti aplikovat získané poznatky

- vést žáky k tomu, aby měli vhodnou míru sebevědomí
- učit žáky přijímat odpovědnost za vlastní rozhodování a jednání

Přínos k realizaci mezipředmětových vztahů

- statistika
- písemná a elektronická komunikace
- praxe
- ekonomika
- matematika
- právo
- občanská nauka

Popis metod a forem výuky

Stěžejní formou výuky je individuální práce žáka na počítači. Těžiště výuky spočívá v provádění praktických úkolů. Ve výuce je kladen důraz na samostatnou práci a řešení komplexních úloh. Při výuce je uplatňován projektový přístup s důrazem na týmovou práci.

Způsoby hodnocení žáků

Základem pro hodnocení je klasifikace testů, kterými je zakončen každý tematický celek. Důraz je kladen především na praktické dovednosti. Testy ve formě řešení úlohy v konkrétním softwaru jsou zpracovávány individuálně, obsahují nově probranou látku a zároveň i vazby na související problémové okruhy. Průběžně hodnocené individuálně zpracovávané úlohy doplňují podklady pro celkové hodnocení žáka. Znalosti z okruhů s popisným tématem jsou ověřovány ústním přezkoušením s důrazem na souvislost a plynulost projevu včetně jeho obsahové správnosti. Znalost základních pojmů z oboru IT je též zjišťována formou didaktických testů.

PŘEDPOKLÁDANÉ VÝSLEDKY VZDĚLÁVÁNÍ, VZDĚLÁVACÍ OBSAH, ROZVRŽENÍ DO ROČNÍKŮ

1. – 4.ročník

Výsledky a kompetence	Tematické celky
Žák - používá počítač a jeho periferie (obsluhuje je, detekuje chyby, vyměňuje spotřební materiál); - je si vědom možností a výhod, ale i rizik (zabezpečení dat před zneužitím, ochrana dat před zničením, porušování autorských práv) a omezení (zejména technických a technologických) spojených s používáním výpočetní techniky; - aplikuje výše uvedené – zejména aktivně využívá prostředky zabezpečení dat před zneužitím a ochrany dat před zničením; - pracuje s prostředky správy operačního systému, na základní úrovni konfiguruje operační systém, nastavuje jeho uživatelské prostředí; - orientuje se v běžném systému – chápe strukturu dat a možnosti jejich uložení, rozumí a orientuje se v systému adresářů, ovládá základní práce se soubory (vyhledávání, kopírování, přesun, mazání), odlišuje a rozpoznává základní typy souborů a pracuje s nimi; - ovládá principy algoritmizace úloh a sestavuje algoritmy řešení konkrétních úloh (dekompozice úlohy na jednotlivé elementárnější činnosti za použití přiměřené míry abstrakce); - využívá nápovědy a manuálu pro práci se základním a aplikačním programovým vybavením i běžným hardware; - má vytvořeny předpoklady učit se používat nové aplikace, zejména za pomoci manuálu a nápovědy, rozpoznává a využívá analogií ve funkcích a ve způsobu ovládání různých aplikací; - vybírá a používá vhodné programové vybavení pro řešení běžných konkrétních úkolů;	1. Práce s počítačem, operační systém, soubory, adresářová struktura, souhrnné cíle - hardware, software, osobní počítač, principy fungování, části, periferie - základní a aplikační programové vybavení - operační systém, jeho nastavení - data, soubor, složka, souborový manažer - komprese dat - prostředky zabezpečení dat před zneužitím a ochrany dat před zničením - ochrana autorských práv - algoritmizace - nápověda, manuál

Žák - vytváří, upravuje a uchovává strukturované textové dokumenty (ovládá typografická pravidla, formátování, práce se šablonami, styly, objekty, hromadnou korespondenci, tvoří tabulky, grafy, makra); - vytváří jednoduché multimediální dokumenty (tedy dokumenty v nichž je spojena textová, zvuková a obrazová složka informace) v některém vhodném formátu (HTML dokument, dokument textového procesoru, dokument vytvořený specializovaným SW pro tvorbu prezentací atp.); - ovládá běžné práce s tabulkovým procesorem (editace, matematické operace, vestavěné a vlastní funkce, vyhledávání, - filtrování, třídění, tvorba grafu, databáze, kontingenční tabulky a grafy, příprava pro tisk, tisk); - ovládá základní práce v databázovém procesoru (editace, vyhledávání, filtrování, třídění, relace, tvorba sestav, příprava pro tisk, tisk); - zná základní typy grafických formátů, volí odpovídající programové vybavení pro práci s nimi a na základní úrovni grafiku tvoří a upravuje; - používá běžné základní a aplikační programové vybavení (aplikace dodávané s operačním systémem, dále pracuje zejména s aplikacemi tvořícími tzv. kancelářský SW jako celkem); - pracuje s dalšími aplikacemi používanými v příslušné profesní oblasti;	2. Práce se standardním aplikačním programovým vybavením - textový procesor - tabulkový procesor - databáze - software pro tvorbu prezentací - spolupráce částí balíku kancelářského software (sdílení a výměna dat, import a export dat...) - základy tvorby maker a jejich použití - grafika (rastrová, vektorová, formáty, komprese, základy práce v SW nástrojích) - další aplikační programové vybavení
--	---

Žák - chápe specifika práce v síti (včetně rizik), využívá jejích možností a pracuje s jejími prostředky; - komunikuje elektronickou poštou, ovládá i zaslání přílohy, či naopak její přijetí a následné otevření; - využívá nástroje pro organizování a plánování (specializované SW nástroje, případně jako další funkce sofistikovaného poštovního klienta); - ovládá další běžné prostředky online a offline komunikace a výměny dat;	3. Práce v lokální síti, elektronická komunikace, komunikační a přenosové možnosti Internetu - počítačová síť, server, pracovní stanice - připojení k síti a její nastavení - specifika práce v síti, sdílení dokumentů a prostředků - e-mail, organizace času a plánování, chat, messenger, videokonference, telefonie, FTP...
Žák - volí vhodné informační zdroje k vyhledávání požadovaných informací a odpovídající techniky (metody, způsoby) k jejich získávání; - získává a využívá informace z otevřených zdrojů, zejména pak z celosvětové sítě Internet, ovládá jejich vyhledávání, včetně použití filtrování; - orientuje se v získaných informacích, třídí je, analyzuje, vyhodnocuje, provádí jejich výběr a dále je zpracovává; - zaznamenává a uchovává textové, grafické i numerické informace způsobem umožňujícím jejich rychlé vyhledání a využití; - uvědomuje si nutnost posouzení validity informačních zdrojů a použití informací relevantních pro potřeby řešení konkrétního problému; - správně interpretuje získané informace a výsledky jejich zpracování následně prezentuje vhodným způsobem s ohledem na jejich další uživatele; - rozumí běžným i odborným graficky ztvárněným informacím (schémata, grafy apod.).	4. Informační zdroje, celosvětová počítačová síť Internet - informace, práce s informacemi - informační zdroje - Internet

5.14. PÍSEMNÁ A ELEKTRONICKÁ KOMUNIKACE

Název vyučovacího předmětu:	PÍSEMNÁ A ELEKTRONICKÁ KOMUNIKACE
Obor vzdělání:	78-42-M/02 Ekonomické lyceum
Forma vzdělání:	denní
Celkový počet vyučovacích hodin za studium:	163
Platnost:	od 1. 9. 2022

POJETÍ VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

Obecné cíle a didaktické pojetí předmětu

Cílem předmětu je zvýšení produktivity a kvality práce na počítači, kdy psaní desetiprstovou hmatovou metodou je základním předpokladem pro efektivní ovládání počítače a tvoří základy tzv. klávesnicové gramotnosti.

Výuka rozvíjí samostatné logické uvažování a pěstuje kultivovaný písemný projev nejen z hlediska vhodné odborné stylizace, ale také logické, věcné a především gramatické správnosti. V oblasti elektronické komunikace jsou žáci vedeni k jejímu využívání a stylizují písemnosti ve vyhovující formální úpravě v souladu s normou pro úpravu písemností.

Charakteristika předmětu

Učivo je rozvrženo do tří ročníků v hodinové dotaci 2-2-0-1. Do prvního ročníku je zařazen tematický celek Základy psaní na klávesnici. Vyučuje se pomocí výukového programu ZAV. Žák se seznámí s klávesnicí počítače a naučí se ji ovládat desetiprstovou hmatovou metodou.

Dále se žák naučí opisovat text z papíru s využitím zvláštních úprav textu v programu WORD a pořizovat záznam podle přímého diktátu a seznámí se s cizojazyčnými texty. V druhém ročníku navazují Manipulace s dokumenty, Elektronická komunikace a komunikační technika a Zpracování elektronických dokumentů.

V celku Normalizovaná úprava písemností podle ČSN 01 6910 se naučí psaní adres do adresových rámečků a upravovat obchodní dopisy s využitím šablon dopisních předtisků i bez nich. Dále jsou probírány tematické celky Uzavírání a plnění kupních smluv, Osobní a úřední písemnosti, Písemnosti při platebním styku, Právní písemnosti, Vnitropodnikové písemnosti, kde se žáci seznámí s vybranými písemnostmi.

Ve čtvrtém ročníku se žáci seznámí Tabulkami s jednoduchým a složeným záhlavím, kde se naučí s využitím programu Excel vytvářet tabulky podle ČSN 01 69 10. Navazuje celek Personální písemnosti a Písemnosti z pracovních cest. V souvislém příkladu mají žáci možnost aplikovat získané vědomosti z celého průběhu výuky.

Přínos k rozvoji klíčových kompetencí

Žák ovládá klávesnici počítače desetiprstovou hmatovou metodou a využívá editační funkce textového editoru. Na základě znalostí normalizované úpravy a organizace písemného styku samostatně stylizuje vybrané základní standardní písemnosti. Učí se poznávat a osvojovat poznatky, pracovní postupy a nástroje potřebné pro kvalifikovaný výkon povolání a pro uplatnění se na trhu práce. Učí se pracovat a jednat zodpovědně, cílevědomě, soustředěně, vytrvale a pečlivě. Žák si vytváří odpovědný přístup k plnění svých povinností a respektuje stanovená pravidla. Rozvíjí své volní vlastnosti, přijímá odpovědnost za vlastní myšlení, rozhodování, jednání a chování. Žáci jsou schopni samostatně zpracovávat texty na běžná i odborná témata a různé pracovní materiály a snaží se dodržovat jazykové stylistické normy a odbornou terminologii. V oblasti personálních kompetencí si žáci stanovují cíle a priority podle svých osobních schopností, přijímají hodnocení výsledků své práce a způsobu jednání.

Přínos k realizaci průřezových témat

Člověk a svět práce

- osvojení kompetencí k aktivnímu rozhodování o vlastní profesní kariéře
- uvědomění si významu demokratického vzdělání pro život, které je založeno na vzájemném respektování, spolupráci, účasti a dialogu

Informační a komunikační technologie

- zdokonalování se ve schopnosti efektivně používat prostředky výpočetní techniky v běžném každodenním, a zvláště v profesním životě

Člověk v demokratické společnosti

- výchova k přiměřené míře sebevědomí, zodpovědnosti a schopnosti morálního úsudku
- dovednost jednat s lidmi
- úcta k materiálním i duchovním hodnotám kulturnímu dědictví

Přínos k realizaci mezipředmětových vztahů

- informační a komunikační technologie
- právo
- účetnictví
- ekonomika
- český jazyk a literatura
- anglický jazyk
- německý jazyk

Popis metod a forem výuky

Předmět je zaměřen na získání dovednosti ovládat klávesnici počítače desetiprstovou hmatovou metodou. Využívá se výukový program ZAV, který umožňuje individuální přístup i klasifikaci. Žáci ovládají vyhotovení vybraných základních druhů písemností v normalizované úpravě a znají využití a vyhotovení šablon. Získávají vědomosti o obsahové náplni a stylizaci dopisů. Komunikují pomocí elektronické pošty a pracují s webovými stránkami. Výuka probíhá zásadně v odborné učebně vybavené počítači, důraz je kladen na samostatnou práci, tvořivost a schopnost aplikovat poznatky v praxi.

Žáci jsou zapojeni do meziškolní soutěže ZAV, která se měsíčně vyhodnocuje a individuálně se účastní soutěže talentů v psaní na klávesnici.

Způsoby hodnocení žáků

Základem pro hodnocení výkonů v psaní jsou písemné zkoušky, ve kterých se posuzuje dosažená rychlost a přesnost podle limitů. U vyhotovených písemností se hodnotí věcný obsah, stylizace, pravopis a formální úprava podle normy. Při klasifikaci se přihlíží k počtu dosažených cvičení výukového programu ZAV.

PŘEDPOKLÁDANÉ VÝSLEDKY VZDĚLÁVÁNÍ, VZDĚLÁVACÍ OBSAH, ROZVRŽENÍ DO ROČNÍKŮ

1. ročník

Výsledky vzdělávání a kompetence	Tematický celek
Žák - se seznámí s osobním počítačem a výukovým programem ZAV, - přihlásí se do sítě a volí individuální postup, - nacvičuje psaní písmen podle frekvence užití dané programem ZAV, - nacvičuje psaní diakritických a interpunkčních znamének, - nacvičuje psaní číslic a značek, - naučí se používat numerickou klávesnici, - zvyšuje přesnost a rychlost psaní podle limitů, - píše podle diktátu - naučí se opisovat texty z papíru i v cizím jazyce - je schopen napsat klasifikační a měřené opisy v programu ZAV podle limitů.	1. Základy psaní na klávesnici pomocí výukového programu ZAV - organizace pracoviště, správné sezení, prstová cvičení - psaní na klávesnici všemi deseti a naslepo - zvyšování přesnosti a rychlosti psaní - psaní podle diktátu - opisy cizojazyčných textů - zvláštní úpravy textu - formátování, zvýrazňování.

Žák - posílá jednoduchá sdělení a dokumenty v příloze elektronickou poštou, - podle možností pracuje s prostředky komunikační techniky, - seznámí se s knihou přijaté a odeslané pošty, - prakticky zakládá a eviduje doklady své školní činnosti.	2. Elektronická komunikace a komunikační technika, manipulace s dokumenty a písemnostmi - psaní podle diktátu, - dokumenty posílané elektronickou poštou, faxem, - přijetí a vypravení pošty, - evidence a archivace písemností a dokumentů, - manipulace s elektronickými dokumenty.
--	--

2. ročník

Výsledky vzdělávání a kompetence	Tematický celek
Žák - zvyšuje přesnost a rychlost psaní na klávesnici dle limitů a programu ZAV, - umí se pohybovat v šabloně pro psaní obchodní korespondence, - orientuje se v normě a dokáže vyhledat pravidla pro úpravu textu, - dokáže vypracovat adresy na obálky a štítky, - zpracuje obchodní dopisy podle normy, - umí vyplnit jednoduché formuláře.	3. Normalizovaná úprava písemností (ČSN 01 6910) - psaní podle diktátu, - zvyšování přesnosti a rychlosti psaní, - psaní adres (na obálku, na předtisk), - úprava dopisu bez předtisku, - úprava dopisů do zahraničí, - vyplňování jednoduchých formulářů.
Žák - ovládá pravidla normalizované úpravy písemností a adres, - využívá pravidla stylizace dopisů a dokumentů, - prokáže znalost vypracování tabulek, zvláštních úprav textu, - si vede vlastní dokumentaci školních písemností a dokumentů.	4. Význam písemného styku a tvorba účelového dopisu - význam a rozdělení písemností, - psychologie účelového dopisu, - části dopisu a pokyny pro stylizaci, - založení dokumentace školních písemností a dokumentů.
Žák - sestaví na počítači poptávku, nabídku, objednávku, potvrzení objednávky, - s pomocí tiskopisů vyplní dodací list a daňový doklad,	5. Písemnosti při uzavírání a plnění kupních smluv a při platebním styku - pravidla stylizace dopisů a dokumentů při nákupu a prodeji, dopravě zásilek, nepravdivosti při plnění kupní smlouvy,

- stylizuje a napíše reklamaci, urgenci a odpovědi na tuto korespondenci, - vytvoří a napíše upomínky a pokus o smír a stylizuje odpovědi na tuto korespondenci, - umí vyplnit příkazy k úhradě, poštovní poukázky s využitím elektronické komunikace.	- písemnosti při hotovostním a bezhotovostním styku s poštou a bankou.
Žák - sestaví a napíše na počítači žádosti občanů organizacím, - stylizuje a napíše osobní dopisy (blahopřání, kondolence, doporučení, pozvánku, omluvenku) se zvláštní úpravou.	6. Osobní a úřední písemnosti - žádosti občanů a organizací, - dopisy vedoucích pracovníků.
Žák - sestaví a napíše na počítači jednoduché právní písemnosti.	7. Jednoduché právní písemnosti - dlužní úpis, potvrzenka, plná moc, prokura.
Žák - stylizuje pozvánky na porady a jednání, vytvoří v příslušném programu prezenční listiny a připraví k vytištění, - vyhotoví zápisy z porad.	8. Vnitropodnikové písemnosti - příprava a záznam jednání (pozvánka, prezenční listina, zápis jednání).

4. ročník

Výsledky vzdělávání a kompetence	Tematický celek
Žák - ovládá pravidla normalizované úpravy tabulek, - využívá pravidla stylizace dopisů a dokumentů, - prokáže znalost vypracování tabulek, zvláštních úprav textu, - vede si vlastní dokumentaci školních písemností a dokumentů.	9. Tabulky - psaní tabulek s jednoduchým záhlavím, - psaní tabulek se složeným záhlavím.
Žák - vyplní formuláře přípravy a ukončení pracovní cesty, vyhledá příslušné údaje.	10. Písemnosti z pracovních cest - doklady z pracovních cest (cestovní příkaz a vyúčtování pracovní cesty, zpráva z pracovní cesty).
Žák	11. Personální písemnosti

- sestaví nejen podle inzerátu žádost o místo, - zpracuje na počítači životopis formou souvislého textu a strukturovaný životopis dle evropských parametrů, - zpracuje na počítači s využitím elektronických dokumentů dané personální písemnosti, - stylizuje písemnosti ukončující pracovní poměr, - vyhledá údaje a orientuje se v zákoníku práce.	- písemnosti při nástupu do zaměstnání (žádost o místo, životopis), - pracovní smlouva, dohody (o hmotné odpovědnosti, o provedení práce, o pracovní činnosti, o rekvalifikaci), - ostatní písemnosti související s průběhem zaměstnání, - ukončení pracovního poměru (dohoda, výpovědi, pracovní posudek).
Žák - zpracuje anglický a německý dopis s příslušnou úpravou.	12. Cizojazyčná korespondence - úprava anglické a německé korespondence.
Žák - samostatně zpracuje dané úlohy z počítačové a elektronické komunikace.	13. Souvislý příklad - opakování a zpracování různých typů písemností.

5.15. EKONOMIKA

Název vyučovacího předmětu:	EKONOMIKA
Obor vzdělání:	78-42-M/02 Ekonomické lyceum
Forma vzdělání:	denní
Celkový počet vyučovacích hodin za studium:	251
Platnost:	od 1. 9. 2022

POJETÍ VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

Obecné cíle a didaktické pojetí předmětu

Předmět ekonomika tvoří spolu s účetnictvím a právem povinný ekonomicko-právní základ odborného vzdělání, ve výuce je nutné respektovat a využívat úzké mezipředmětové vztahy mezi těmito předměty. V návaznosti na tento základ je učivo ekonomického charakteru rozšiřováno a prohlubováno v ekonomickém semináři. Ekonomika je stěžejním předmětem školního vzdělávacího programu a slouží ke splnění základního cíle profilu absolventa, kterým je příprava na vysokoškolské studium. Žáci si osvojují základní ekonomické dovednosti, jsou vedeni k samostatnému vyhledávání ekonomických informací, učí se s nimi pracovat a správně je interpretovat. Jedná se o vědomosti a dovednosti určené pro bezprostřední využití v reálném životě občanském nebo profesním. Tím předmět přispívá zejména k rozvoji odborných a občanských kompetencí absolventa, aby absolventi:

- pracovali se zdroji ekonomických a právních informací, samostatně vyhledávali potřebné informace, pracovali s nimi, správně je interpretovali a využívali, efektivně prezentovali výsledky své práce,
- uplatňovali obchodní přístup při jednání s klienty a obchodními partnery,
- sledovali průběžně aktuální dění v národní, evropské a světové ekonomice, dokázali odhadnout
- dopady opatření hospodářské politiky u nás i v Evropské unii,
- orientovali se v průběhu základních podnikových činností (nákup a přejímka materiálu, pořizování dlouhodobého majetku, získávání zaměstnanců),
- orientovali se v činnostech bank, pojišťoven, stavebních spořitelů a penzijních fondů, pracovali s autentickými údaji a doklady v oblasti finančního trhu,
- uměli myslet kriticky – tj. dokázali zkoumat věrohodnost informací, nenechávali se manipulovat, tvořili si vlastní úsudek a byli schopni o něm diskutovat s jinými lidmi.

Charakteristika učiva

Probíraným učivem mají žáci získat vědomosti a dovednosti dlouhodobější povahy, aby z nich mohli vycházet v měnících se podmínkách ekonomické praxe, případně pokračovat v dalším studiu na vysoké nebo vyšší odborné škole.

Přínos k rozvoji klíčových kompetencí

Komunikativní kompetence

Absolventi by měli být schopni:

- vyjadřovat se přiměřeně účelu jednání a komunikační situaci v projevech mluvených i psaných a vhodně se prezentovat,
- formulovat své myšlenky srozumitelně a souvisle, v písemné podobě přehledně a jazykově správně,
- aktivně se účastnit diskusí, formulovat a obhajovat své názory a postoje, respektovat názory druhých,
- zpracovávat jednoduché texty na běžná i odborná témata a různé pracovní materiály,
- snažit se dodržovat jazykové a stylistické normy i odbornou terminologii,
- písemně zaznamenávat podstatné myšlenky a údaje z textů a projevů jiných lidí (přednášek, diskusí, porad apod.).

Personální kompetence

Absolventi by měli být připraveni:

- efektivně se učit a pracovat, vyhodnocovat dosažené výsledky a pokrok,
- využívat ke svému učení zkušeností jiných lidí, učit se i na základě zprostředkovaných zkušeností,
- přijímat hodnocení svých výsledků a způsobu jednání i ze strany jiných lidí, adekvátně na ně reagovat, přijímat radu i kritiku,
- dále se vzdělávat.

Sociální kompetence

Absolventi by měli být schopni:

- adaptovat se na měnící se životní a pracovní podmínky,
- pracovat v týmu a podílet se na realizaci společných pracovních a jiných činností,
- přijímat a odpovědně plnit svěřené úkoly,
- podněcovat práci týmu vlastními návrhy na zlepšení práce a řešení úkolů, nezaujatě zvažovat návrhy druhých.

Řešit samostatně běžné pracovní i mimopracovní problémy

Absolventi by měli být schopni:

- porozumět zadání úkolu nebo určit jádro problému, získat informace potřebné k řešení problému, navrhnout způsob řešení, popř. varianty řešení, a zdůvodnit jej,
- vyhodnotit a ověřit správnost zvoleného postupu a dosažené výsledky,
- uplatňovat při řešení problémů různé metody myšlení (logické, matematické),

- volit prostředky a způsoby (pomůcky, studijní literaturu, metody a techniky) vhodné pro splnění jednotlivých aktivit, využívat zkušeností a vědomostí nabytých dříve.

Využívat prostředky informačních a komunikačních technologií a efektivně pracovat s informacemi

Absolventi by měli umět:

- pracovat s běžným základním a aplikačním programovým vybavením,
- získávat informace z otevřených zdrojů, zejména pak z internetu,
- pracovat s informacemi, a to především s využitím prostředků informačních a komunikačních technologií.

Aplikovat základní matematické postupy při řešení praktických úkolů

Absolventi by měli umět:

- správně používat pojmy kvantifikujícího charakteru,
- zvolit pro řešení úkolu odpovídající matematické postupy a techniky,
- využívat a vytvářet různé formy grafického znázornění (tabulky, grafy, schémata apod.) reálných situací a používat je pro řešení,
- správně používat a převádět jednotky,
- provést reálný odhad výsledku řešení praktického úkolu,
- sestavit ucelené řešení praktického úkolu na základě dílčích výsledků.

Kompetence k pracovnímu uplatnění

Absolventi by měli:

- mít přehled o možnostech uplatnění na trhu práce v daném oboru a povolání,
- mít reálnou představu o pracovních, platových a jiných podmínkách v oboru a možnostech profesní kariéry, znát požadavky zaměstnavatelů na pracovníky a být schopni srovnávat je se svými předpoklady; být připraveni přizpůsobit se změněným pracovním podmínkám,
- získávat a vyhodnocovat informace o pracovních nabídkách, využívat poradenských a zprostředkovatelských služeb,
- umět vhodně komunikovat s potenciálními zaměstnavateli,
- znát práva a povinnosti zaměstnavatelů a pracovníků,
- osvojit si základní vědomosti a dovednosti potřebné pro rozvíjení vlastních podnikatelských aktivit.

Přínos k realizaci průřezových témat

Občan v demokratické společnosti

- schopnost odolávat myšlenkové manipulaci

- orientace v masových médiích, jejich využívání a kritické hodnocení
- schopnost diskutovat o citlivých a kontroverzních otázkách a hledat kompromisní řešení

Člověk a svět práce

- práce s informacemi
- práva a povinnosti zaměstnanců a zaměstnavatelů
- základní aspekty soukromého podnikání
- práce s příslušnými právními předpisy
- vyhledávání, vyhodnocování a využívání informací
- orientace ve světě práce jako celku i v hospodářské struktuře regionu
- schopnost verbální prezentace při jednání s potenciálními zaměstnavateli
- dovednost vysvětlit základní aspekty pracovního poměru
- schopnost orientovat se ve službách zaměstnanosti
- hlavní oblasti světa

Člověk a životní prostředí

- schopnost jednat hospodárně, adekvátně uplatňovat nejen kritérium ekonomické efektivity, ale i hledisko ekologické

Přínos k realizaci mezipředmětových vztahů

- právo
- informační a komunikační technologie
- účetnictví
- písemná a elektronická komunikace
- biologie
- matematika
- účetnictví
- zeměpis
- ekonomický seminář
- odborná praxe v podniku

Popis metod a forem výuky

Výuka předmětu ekonomika je kromě tradiční metody výkladu pojata tak, aby žák byl schopen samostatně vyhledat, zpracovat a interpretovat informace, reagovat na změny v předpisech, uvědomovat si mezipředmětové vztahy, aplikovat znalosti z předmětu v praxi a naopak, což ho připravuje k úspěšnému studiu na vysokých školách. Informace je schopen vyhledávat na internetu, v odborném tisku, v právních předpisech, a to buď formou samostatné práce, nebo práce ve skupinách. Při skupinové výuce se žák učí komunikovat s ostatními, respektovat jejich názory, prosazovat a zdůvodňovat vlastní názor. Při výuce jsou žákům předkládány příklady z

praxe, jsou diskutovány a komentovány aktuální ekonomické události, dle možností jsou organizovány exkurze a přednášky od strategických partnerů, jako jsou banky, zdravotní pojišťovny, správa sociálního zabezpečení apod. Materiály z přednášky či exkurze jsou podle možností využívány pro samostatnou práci žáků, jako je např. vyplňování autentických formulářů, zpracování referátů apod. Součástí výuky jsou i praktické činnosti, jako je vyplňování dokladů, formulářů, písemností ve styku s bankou a operativní evidence podniku. Žáci sami předkládají referáty nebo projekty, mohou se účastnit školních a meziškolních soutěží. Výuka je doplněna ve vhodných tematických celcích příklady, a to zejména v celku: Hospodaření s oběžným majetkem, Hospodaření s dlouhodobým majetkem, Personalistika, Odměňování zaměstnanců, Zdravotní pojištění, Sociální pojištění, Mzdové výpočty, Finanční trh, Bankovníctví a pojišťovnictví, Daň z přidané hodnoty, Daň z příjmů, Ostatní daně. Při výuce se dbá také na využití výpočetní techniky, internetu a počítačového zpracování dat. V návaznosti na změnu zákonných norem a předpisů je výuka vhodným způsobem aktualizována. Žáci jsou vedeni k tomu, aby si uvědomovali mezipředmětové vztahy, zejména s předměty účetnictví, právo, ekonomický seminář. Na konci každého tematického celku je zařazeno shrnutí a zopakování učiva.

Způsoby hodnocení žáků

Žáci jsou hodnoceni ústně i písemně. Kromě znalostí a dovedností je u ústního zkoušení hodnocena souvislost ústního projevu, srozumitelnost, vztahy mezi probíranými tematickými celky, pohotovost, rychlost reagování. U písemného projevu je dále hodnocena přesnost, souvislost, pečlivost, přehlednost. Při závěrečné klasifikaci se berou v úvahu i samostatné práce žáka, jako jsou referáty, projekty, aktuality. Dále je zohledněna aktivita žáka v hodině a jeho zájem o problematiku.

PŘEDPOKLÁDANÉ VÝSLEDKY VZDĚLÁVÁNÍ, VZDĚLÁVACÍ OBSAH, ROZVRŽENÍ DO ROČNÍKŮ

Výsledky vzdělávání a kompetence	Tematické celky
2. ročník	
Žák - na příkladech z běžného života aplikuje základní pojmy, např. obětovaná příležitost; - vysvětlí vznik tržní rovnováhy a důsledky působení trhu; - vymezí výrobní faktory pro určité činnosti; - na příkladu popíše fungování tržního mechanismu;	1. Podstata fungování tržní ekonomiky - potřeby a jejich uspokojování, vzácnost, obětovaná příležitost; - statky, služby a životní úroveň; - výrobní faktory, ekonomický koloběh; - podstata tržní ekonomiky, nabídka, poptávka.

- posoudí vliv ceny na nabídku a poptávku; - vyjádří formou grafu určení rovnovážné ceny; - řeší jednoduché výpočty výsledku hospodaření.	
Žák - zpracuje jednoduchý podnikatelský záměr; - pracuje s právními předpisy a rejstříky nebo výňatky. Z nich (např. občanským zákoníkem, živnostenským rejstříkem, obchodním rejstříkem); - na příkladu ukáže postup založení živnosti (a obchodní korporace) včetně odlišností druhů živností a obchodních společností.	2. Právní úprava podnikání - podnikatelský záměr; - živnost; - právní formy obchodních korporací; - založení / zahájení podnikání; - ukončení podnikání; - neziskové subjekty.
Žák - zařadí příklady majetku do jednotlivých složek oběžného majetku; - vysvětlí na příkladu postup pořízení materiálu včetně výběru vhodného dodavatele; - Provádí základní propočty optimalizace zásob a nákupu, komentuje výsledky.	3. Oběžný majetek - oběžný majetek – členění, pořízení, skladování, obrat zásob, spotřeba materiálu, optimalizace zásob a nákupu; - oceňování zásob, fakturace; - komunikace při nákupu materiálu.
Žák - zařadí příklady majetku do jednotlivých složek dlouhodobého majetku; - provádí běžné výpočty odpisů.	4. Dlouhodobý majetek - dlouhodobý majetek – členění, opotřebení, odpisy, kapacita, vyřazení;
Žák - ovládá principy bankovního styku; - rozliší jednotlivé hotovostní a bezhotovostní operace, pracuje s ukázkami dokladů; - rozezná jednotlivé typy platebních karet; - směnění peníze podle kursovní lístku.	5. Platební styk - bankovní účet; - hotovostní placení; - bezhotovostní placení; - platební karty; - placení v cizí měně.

3. ročník	
Žák - popíše, jak hledat vhodné zaměstnání a jak se o něj ucházet; - popíše, jak zaměstnavatel vybírá zaměstnance; - připraví se na přijímací pohovor v českém i v cizím jazyce; - vysvětlí práva a povinnosti zaměstnance a zaměstnavatele, aplikuje je na typové příklady; - uvede povinnosti zaměstnavatele a zaměstnance při zajišťování bezpečnosti práce a požární prevence; - aplikuje znalosti bezpečnostních předpisů a bezpečnostních rizik na konkrétní situace (např. ve své škole); - vyhledá příslušnou právní úpravu v zákoníku práce; - popíše na příkladech možnosti ukončení pracovního poměru; navrhne řešení typové situace při ukončení pracovního poměru; - zpracuje na počítači písemnosti spojené se vznikem a ukončením pracovního poměru a dohodami o pracích konaných mimo pracovní poměr; - provádí mzdové výpočty s využitím autentických podkladů (např. zákona o daních z příjmů nebo výňatku z něj); - vyhotoví doklady pro zaúčtování mezd a účtuje o mzdách, zákonném pojištění a dani z příjmů ze závislé činnosti.	1. Lidské zdroje - hledání zaměstnání; - zdroje nových zaměstnanců, výběr zaměstnanců; - vznik, změny a ukončení pracovního poměru; - bezpečnost a ochrana zdraví při práci, požární prevence, státní odborný dozor nad bezpečností práce; - práce konané mimo pracovní poměr; - práva a povinnosti zaměstnavatelů a zaměstnanců, kolektivní vyjednávání; - mzdové předpisy, formy a složky mzdy, náhrady mezd, dávky nemocenského pojištění, sociální a zdravotní pojištění, daň z příjmů ze závislé činnosti; - ukončení pracovního poměru; - písemnosti při uzavírání a ukončování pracovního poměru.
Žák - na příkladu vysvětlí cílený a individualizovaný marketing; - na příkladech aplikuje poznatky o nástrojích marketingu, např. úrovně produktu, stanovení ceny (včetně nastavení a cenových triků), volba	2. Marketing - podstata marketingu, průzkum trhu; - koncept společenské odpovědnosti (CSR); - cílený marketing (segmentace, targeting, positioning); - individuální marketing (CRM);

prodejní cesty a vhodné propagace (komunikace); - srovná sdílenou ekonomiku s tradičními formami podnikání; - na příkladech ukáže využití současných marketingových metod.	- sdílená ekonomika; - produkt, cena, distribuce, propagace.
Žák - stanoví cenu výrobce jako součet nákladů, zisku a daní; - na příkladu popíše průběh obchodního případu, uveden používané doklady; - kriticky posoudí nabídku výrobku či služby (na základě vlastních či vyhledaných informací); - v příkladu vybere vhodný způsob dodání a placení; - v příkladu ukáže postup reklamace a správný postup jejího řešení.	3. Prodejní činnost - velkoobchod a maloobchod; - kupní smlouvy (včetně dodacích a platebních podmínek, všeobecné podmínky), smlouva o dílu; - průběh prodejní činnosti v tuzemsku a mimo ČR; - ochrana spotřebitele, nekalé obchodní praktiky; - realizace dodávky – expedice, doprava, pojištění, celní řízení; - závady plnění, odpovědnost za vady; - komunikace při realizaci dodávky a řešení závad plnění.
Žák - na příkladech vysvětlí využití cenných papírů; - vysvětlí používání platebních nástrojů či finančních technologií, ukáže využití v modelovém příkladu; - provádí výpočty s kurzovním lístkem; - provádí výpočty jednoduchého, složeného a anuitního úročení (např. s pomocí webové aplikace); - posoudí na vybraném finančním produktu, zda splňuje požadavky ochrany spotřebitele; - při výpočtech zahrnuje i poplatky za finanční služby; - vybere nejvýhodnější pojistný produkt s ohledem na své potřeby.	4. Finanční trh - finanční trh – pojem, členění, subjekty, ochrana spotřebitele, finanční technologie; - peníze, virtuální peníze, cenné papíry, burza; - cena finančních produktů (poplatky, úroky); - platební styk; - vklady a spoření (včetně stavebního a penzijního); - úvěry; - pojištění, pojistná smlouva; - účtování hotovostního a bezhotovostního platebního styku v tuzemské i v zahraniční měně.
Žák	5. Osobní finance - osobní (domácí) rozpočet;

- rozliší pravidelné a nepravidelné příjmy a výdaje a na základě toho sestaví rozpočet domácnosti; - orientuje se v možnostech spoření, investování a zajištění rizik; - posoudí vhodnost úvěru; - navrhne finanční plán domácnosti; - navrhne, jak řešit schodkový rozpočet a jak naložit s přebytkovým rozpočtem domácnosti, včetně zajištění na stáří; - navrhne způsoby, jak využít osobní volné finanční prostředky, a vybere nejvýhodnější finanční produkt pro jejich investování; - vybere nejvýhodnější úvěrový produkt, zdůvodní své rozhodnutí a posoudí způsoby zajištění úvěru, vysvětlí, jak se vyvarovat předlužení a jaké jsou jeho důsledky, a jak řešit tíživou finanční situaci; - - dovede posoudit služby nabízené peněžními ústavy a jinými subjekty a jejich možná rizika.	- majetek a jeho nabývání, rozhodování o finančních záležitostech jedince a rodiny, rozpočtu domácnosti, zodpovědné hospodaření - nakládání s přebytkem domácího rozpočtu; - deficit domácího rozpočtu; - řešení krizových finančních situací, sociální zajištění občanů.
4. ročník	
Žák - provede jednoduché vyhodnocení efektivnosti; - vysvětlí vzájemné souvislosti ceny, zisku a velikosti prodeje, komentuje výsledky;	1. Náklady, výnosy - efektivnost; - dva pohledy finančního řízení (zisk, platební schopnost); - náklady – členění, možnosti snižování; - výnosy – členění, možnosti zvyšování; - účtování nákladů a výnosů.
Žák - odliší vlastní a cizí zdroje, krátkodobé a dlouhodobé; - vypočítá rentabilitu a výsledek interpretuje; - sestaví platební kalendář; - vypočte dobu obratu zásob a interpretuje výsledek;	2. Zdroje financování - vlastní kapitál, cizí zdroje; - krátkodobé financování – zdroje, řízení, solvence; - dlouhodobé financování – zdroje, cash flow; - výnos, riziko a likvidita ve finančním řízení.

- vysvětlí na příkladu protikladnost výnosu a rizika.	
Žák - vypočte daňovou povinnost k DPH (i s využitím principu samovyměření daně); - účtuje o DPH na vstupu a výstupu při obchodování v tuzemsku (včetně samovyměření daně), v EU a s třetími zeměmi; - vypočte daňovou povinnost k dani z příjmů fyzických osob a k dani z příjmů právnických osob se zahrnutím o nejobvyklejších položek ovlivňujících základ daně a zaúčtuje ji; - popíše, popř. sestaví s pomocí softwaru daňové přiznání k dani z příjmů fyzických osob nebo k dani z příjmů právnických osob nebo k DPH; - používá zákon o dani z příjmů nebo výňatek z něj; - propočítá sociální a zdravotní pojištění zaměstnavatele a zaměstnance a osoby samostatně výdělečně činné; - na příkladu popíše stanovení daňové povinnosti k vybrané majetkové dani.	3. Soustava daní a zákonného pojištění - soustava daní; - daňová správa v ČR; - DPH; - daně z příjmů, srážková daň; - silniční daň; - majetkové daně; - spotřební daně; - sociální a zdravotní pojištění; - pojištění odpovědnosti organizace za škodu vzniklou při pracovním úrazu nebo nemoci z povolání; - daňová evidence.
Žák - provede propočty související se sestavováním a kontrolou plánu; - graficky vyjádří organizační strukturu; - zhodnotí využití motivačních nástrojů; - - využije základní rozhodovací metody.	4. Management - plánování; - organizování; - motivace a vedení lidí; - kontrola; - rozhodování.

5.16. ÚČETNICTVÍ

Název vyučovacího předmětu:	ÚČETNICTVÍ
Obor vzdělání:	78-42-M/02 Ekonomické lyceum
Forma vzdělání:	denní
Celkový počet vyučovacích hodin za studium:	217
Platnost:	od 1. 9. 2022

POJETÍ VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

Obecné cíle a didaktické pojetí předmětu

Předmět účetnictví spolu s ekonomikou a právem poskytují základ odborného vzdělávání v ekonomickém lyceu, který se svým charakterem (obecné ekonomické kompetence) blíží všeobecnému vzdělání. Předmět rozvíjí zejména následující odborné kompetence:

- ekonomicky myslet a chovat se racionálně v profesním i osobním životě,
- samostatně vyhledávat informace, pracovat s nimi a správně je interpretovat,
- kontrolovat výsledky své práce,
- pracovat s účetními a platebními doklady (např. bankovní výpisy, platební příkazy),
- orientovat se v prvotní evidenci zaměstnanců a mezd,
- účtovat základní operace v souvislosti s dlouhodobým majetkem, zásobami, finančním majetkem, zúčtovacími vztahy, zdroji krytí,
- účtovat náklady a výnosy, vyčíslit a posoudit výsledek hospodaření,
- provést účetní uzávěrku,
- samostatně pracovat při zachycení ekonomických informací podle pravidel účetních standardů,
- soustavně sledovat a vyhledávat aktuálních informace,
- sledovat souvislosti mezi ekonomickými jevy a formulovat závěry.

Charakteristika učiva

Učivo je zaměřeno především na informace, které mají trvalejší platnost v předpisech, které upravují problematiku vedení účetnictví. Žáci by měli pochopit nutnost dalšího vzdělávání a prohlubování svých znalostí dalším studiem odborné literatury a právních předpisů.

Předmět je zařazen do 3. a 4. ročníku v týdenní hodinové dotaci 4 a 2 vyučovací hodiny. Do třetího ročníku je zařazeno učivo: podstata účetnictví, účetní doklady, základy účtování na syntetických a analytických účtech, základní účtování na finančních účtech, účtování zásob, dlouhodobého majetku, mezd, sociálního a zdravotního pojištění. Učivo čtvrtého ročníku obsahuje: účtování krátkodobého finančního majetku, zúčtovací vztahy, náklady a výnosy, účetní uzávěrku a závěrku, daňovou evidenci.

Přínos k rozvoji klíčových kompetencí

Vzdělávání v účetnictví směřuje k tomu, aby si žáci vytvořili tyto občanské a klíčové kompetence:

- jednat odpovědně, samostatně, aktivně a iniciativně ve vlastním zájmu, zájmu organizace i v zájmu veřejném,
- dbát na dodržování zákonů a pravidel chování (např. téma o platebním styku, zúčtovacích vztazích a daních),
- aktivně se zajímat o politické, hospodářské a společenské dění,
- chápat význam životního prostředí pro člověka a organizovat činnost firmy v duchu udržitelného rozvoje,
- umět myslet kriticky (např. při vyvozování závěrů ze souvislých příkladů),
- nenechávat se manipulovat (např. úprava výsledku hospodaření na daňový základ),
- tvořit si vlastní názor a být schopen o něm diskutovat,
- vyjadřovat se přiměřeně v projevech mluvených i psaných,
- formulovat své myšlenky srozumitelně a souvisle, v písemné podobě přehledně a jazykově správně,
- efektivně se učit a pracovat,
- využívat ke svému učení zkušenosti jiných lidí, učit se i na základě zprostředkovaných zkušeností,
- přijímat hodnocení výsledků své práce ze strany jiných lidí, přiměřeně na ně reagovat, přijímat radu i kritiku,
- soustavně se vzdělávat,
- adaptovat se na měnící se pracovní podmínky a podle svých schopností a možností je ovlivňovat,
- přijímat a plnit odpovědně svěřené úkoly,
- pracovat v týmu, podněcovat práci v týmu vlastními návrhy,
- přispívat k vytváření dobrých mezilidských vztahů,
- řešit samostatně běžné pracovní úkoly, uplatňovat při řešení různé metody myšlení a volit prostředky a způsoby vhodné pro jejich splnění,
- pracovat s informacemi, a to především s využitím prostředků informačních a komunikačních technologií.

Přínos k realizaci průřezových témat

- Člověk a svět práce
- Člověk a životní prostředí
- Občan v demokratické společnosti
- Informační a komunikační technologie

Přínos k realizaci mezipředmětových vztahů

- ekonomika
- informační technologie
- právo
- ekonomický seminář

Popis metod a forem výuky

Ve výuce se klade důraz především na vytvoření teoretického základu účetnictví pro budoucí vysokoškolské studium. Žáci jsou vedeni k vyhledávání aktuálních informací (internet, odborné časopisy) a jejich aplikaci při řešení úkolů. Zjištěné výsledky se žáci učí posuzovat z hlediska jejich využití při řízení podniku. Žáci si mají vypěstovat návyk soustavné kontroly a schopnost samostatně řešit zadaný úkol a nést odpovědnost za výsledek práce.

Žáci jsou motivováni k prezentaci svých vědomostí a schopností na školních i veřejných akcích, např. při účasti na soutěži Talent, akcích pořádaných Hospodářskou komorou KHK a jinými institucemi. Při výuce se používají učebnice schválené Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy ČR pro výuku na středních odborných školách, např. od autorů Ing. V. Munzar, Ing. L. Muzikářová a Ing. Z. Burda, dále učebnice od Ing. P. Štohlaj aj. - vždy aktuální vydání, využívají se sbírky příkladů k těmto učebnicím a žáci používají právní normy upravující účetnictví.

Způsoby hodnocení žáků

Při hodnocení žáků se klade důraz na správnost, přesnost a pečlivost při provádění účetních zápisů a schopnost samostatné práce. Metodou kontroly jsou zkoušky písemné, praktické a ústní. Při ústním projevu je zohledňována přesnost formulace z hlediska odborné i jazykové správnosti. Při písemných zkouškách se posuzuje správnost, přesnost, pečlivost při provádění účetních zápisů a schopnost samostatné práce žáka.

PŘEDPOKLÁDANÉ VÝSLEDKY VZDĚLÁVÁNÍ, VZDĚLÁVACÍ OBSAH, ROZVRŽENÍ DO ROČNÍKŮ

3. ročník

Výsledky vzdělávání a kompetence	Tematické celky
Žák - chápe podstatu ekonomických informací a strukturu informačního systému podniku; - charakterizuje finanční a manažerské účetnictví; - rozlišuje jednotlivé části manažerského účetnictví, určí uživatele informací z účetnictví.	1. Podstata účetnictví - informační systém; - podstata, funkce a význam účetnictví, - finanční a manažerské účetnictví; - předpisy upravující účtování, české účetní standardy
Žák - vyhotoví úč. doklady, ověří jejich náležitosti, - chápe oběh účetních dokladů, rozlišuje jednotlivé fáze, využívá znalosti oprav při běžném účtování.	2. Účetní doklady - podstata a význam úč. dokladů - druhy, náležitosti, vyhotovování, oběh - účetní zápisy a účetní knihy
Žák - prakticky chápe bilanční princip, sestaví jednoduchou rozvahu (zatřídí majetek a zdroje do jednotlivých částí rozvahy); - chápe vztahy mezi aktivy a pasivy; - pochopí podstatu podvojného zápisu; - otevře účty, zachytí změny na účtech; - chápe postup účtování během účetního období, zvládá uzavírání účtů na konci období, sestaví Účet zisku a ztráty a Konečný účet rozvažný; - zvládá praktické účtování na analytických účtech, chápe vazby mezi syntetickými a analytickými účty, umí sestavit kontrolní soupisku analytických účtů; - chápe podstatu inventarizace jako nástroj kontroly věcné správnosti; - pracuje s účtovým rozvrhem.	3. Základy účetnictví - rozvaha - metoda podvojného zápisu - principy účtování na rozvahových účtech - principy účtování na výsledkových účtech - syntetická a analytická evidence - inventarizace majetku a závazků
Žák - účtuje o hotovostním platebním styku, vyhotoví pokladní doklady;	4. Základy účtování na finančních účtech - pokladní hotovost

- účtuje nákup a výdej jednotlivých druhů cenin; - účtuje o bezhotovostním platebním styku podle výpisů z bankovních účtů; - chápe použití účtu Peníze na cestě.	- peníze na cestě - ceniny - bankovní účty, bankovní úvěry
Žák - stanoví vstupní cenu zásob, ocení úbytky zásob, - ovládá podstatu evidence materiálu a zboží způsobem A a B, účtuje základní účetní případy - účtování faktur, DPH, příjem a výdej, inventarizační rozdíly a škody; - vyhotoví úč. dokl. a vede anal. evid. (skl. karty); - rozlišuje druhy zásob vlastní výroby, účtuje přírůstky a úbytky.	5. Zásoby - oceňování - materiál - zásoby vlastní výroby - zboží
Žák - charakterizuje jednotlivé složky dlouhodobého hmotného majetku; - účtuje různé způsoby pořízení a vyřazení dlouhodobého majetku; - vyhotoví účetní doklady a vede analytickou evidenci. - vypočítá účetní a daňové odpisy, sestaví odpisový plán, posoudí vhodnost volby způsobu odepisování.	6. Dlouhodobý majetek - dlouhodobý hmotný majetek
Žák - vypočítá a zaúčtuje mzdy; - vypočítá a zaúčtuje zdravotní a sociální pojištění; - vypočítá daň z příjmů ze závislé činnosti, umí pracovat se zákonem o dani z příjmů, provede roční zúčtování; - zaúčtuje další srážky z mezd zaměstnanců; - vyhotoví příslušné doklady pro účtování mezd.	7. Mzdy, zdravotní a sociální pojištění

Žák - účtuje podle pokladních dokladů v korunové a valutové pokladně; - účtuje podle výpisů z účtů na korunových a devizových bankovních účtech; - vypočítá a zaúčtuje kurzové rozdíly během roku a při uzávěrce; - účtuje o úvěrech, úrocích, posoudí dopad úvěrů na finanční situaci firmy; - chápe podstatu a funkci cenných papírů, účtuje nákup a prodej cenných papírů.	8. Finanční účty - hotovostní platební styk - bezhotovostní platební styk - kurzové rozdíly - krátkodobý finanční majetek
--	---

4. ročník

Výsledky vzdělávání a kompetence	Tematické celky
Žák - účtuje běžné pohledávky a závazky včetně vedení příslušné evidence; - účtuje nákup a prodej v cizí měně; - účtuje DPH na vstupu a výstupu při obchodování v tuzemsku, v EU a s třetími zeměmi; - zvládá základní účtování o směnkách a o dota-cích; - účtuje daňové povinnosti a jejich úhrady, chápe vazby na státní rozpočet; - účtuje další závazky (krátkodobé a dlouhodobé) a pohledávky (např. za pojišťovnami aj.).	1. Zúčtovací vztahy - účtování krátkodobých pohledávek a závazků (krátkodobých a dlouho-dobých) z obchodního styku; - účtování daní a dotací; - jiné pohledávky a závazky.
Žák - aplikuje zásady účtování nákladů a výnosů; - účtuje náklady a výnosy ve finančním účetnictví podle struktury výsledku hospodaření; - pochopí význam časového rozlišení pro správné zjištění výsledku hospodaření; - účtuje časové rozlišení nákladů a výnosů;	2. Náklady a výnosy, výsledek hospodaření - provozní náklady a výnosy; - finanční náklady a výnosy; - mimořádné náklady a výnosy; - časové rozlišení nákladů a výnosů v užším smyslu; - časové rozlišení nákladů a výnosů v širším smyslu; - výsledek hospodaření; - stanovení základu daně;

- dokáže zjistit výsledek hospodaření v potřebném členění, zná způsoby jeho použití; - zjistí základ daně z příjmů transformací výsledku hospodaření, vypočte a zaúčtuje daňovou povinnost; - sestaví předběžnou kalkulaci úplných nákladů, neúplných nákladů, interpretuje výsledky; - zpracuje jednoduchý rozpočet.	- předběžná kalkulace; - kalkulace úplných a neúplných nákladů; - rozpočty.
Žák - chápe inventarizaci jako nástroj kontroly věcné správnosti účetnictví, účtuje inventarizační rozdíly; - provádí účetní uzávěrku, při realizaci uzávěrkových operací respektuje obecné účetní zásady, doplní a zaúčtuje typické účetní případy při účetní uzávěrce; - vyčíslí inventarizační rozdíly a zaúčtuje je; - uzavírá rozvahové a výsledkové účty; - vypočte výsledek hospodaření v členění potřebném pro účetní výkazy, zaúčtuje jeho tvorbu a rozdělení.	3. Účetní uzávěrka - inventarizace - uzávěrkové operace - uzavření účtů - výsledek hospodaření (tvorba, rozdělení, nerozdělený zisk) a jeho účtování (včetně daně z příjmů)
Žák - zná strukturu účetní závěrky; - vysvětlí obsah účetních výkazů a přílohy k nim.	4. Účetní závěrka - účetní výkazy - příloha k účetním výkazům
Žák - určí osoby oprávněné vést daňovou evidenci; - vede daňovou evidenci příjmů a výdajů; - vede základní evidenci majetku a závazků; - vypočte daň z příjmů fyzických osob.	5. Daňová evidence - evidence příjmů a výdajů

5.17. PRÁVO

Název vyučovacího předmětu:	PRÁVO
Kód a název oboru vzdělání:	78-42-M/02 Ekonomické lyceum
Forma vzdělání:	denní
Celkový počet hodin za studium:	136
Datum platnosti od:	1. 9. 2022

POJETÍ VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU:

Obecné cíle a didaktické pojetí předmětu

Vyučovací předmět Právo kultivuje žákovo právní vědomí, především v oblasti žakovy budoucí profese. Poskytuje žákovi přehled o právním řádu a o systému práva. Cílem je vytváření co nejlepšího právního vědomí žáka.

Předmět přispívá k rozvoji odborných kompetencí, aby absolventi zejména:

- chápali nutnost vzdělávání, sebevzdělávání a celoživotního učení pro rozvoj své úspěšné
- kariéry,
- uměli prakticky aplikovat poznatky z ekonomiky a práva při řešení ekonomických problémů,
- pracovali se zdroji ekonomických a právních informací, samostatně je vyhledávali, správně je interpretovali a využívali,
- sledovali průběžně aktuální dění, především legislativní proces,
- dodržovali příslušné právní předpisy včetně předpisů týkajících se bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a požární ochrany a uměli uplatňovat oprávněné nároky v případě pracovního úrazu.

Charakteristika učiva:

Výuka učiva je zaměřena na základy právních vědomostí, které žáci potřebují pro orientaci v právním řádu a které následně mohou aplikovat na typické životní situace i svoji profesi. Žáci se učí orientovat se v základních pramenech práva ústavního, občanského, obchodního, živnostenského, pracovního, trestního, rodinného a správního. Předmět též přispívá k přípravě žáků na přijímací řízení na vysoké školy. Učivo je rozvrženo do jednotlivých tematických celků podle právních odvětví ve 3. a 4. ročníku.

Přínos k rozvoji klíčových kompetencí

Komunikativní kompetence

Absolventi by měli být schopni:

- vyjadřovat se přiměřeně účelu jednání a komunikační situaci v projevech mluvených i psaných a vhodně je prezentovat
- formulovat své myšlenky srozumitelně a souvisle, v písemné podobě přehledně a jazykově správně,
- dodržovat jazykové a stylistické normy a používat odbornou terminologii.

Personální kompetence

Absolventi by měli být připraveni:

- efektivně se učit a pracovat, vyhodnocovat dosažené výsledky a pokrok,
- dále se vzdělávat.

Sociální kompetence

Absolventi by měli být schopni:

- pracovat v týmu a podílet se na realizaci společných pracovních a jiných činností,
- přijímat a odpovědně plnit svěřené úkoly.

Řešit samostatně běžné pracovní i mimopracovní problémy

Absolventi by měli být schopni:

- porozumět zadání úkolu nebo určit jádro problému, získat informace potřebné k řešení problému, navrhnout způsob řešení, popř. varianty řešení, a zdůvodnit jej,
- uplatňovat při řešení problémů různé metody myšlení, především logické,
- volit prostředky a způsoby (pomůcky, studijní literaturu, metody a techniky) vhodné pro splnění jednotlivých aktivit, využívat zkušeností a vědomostí nabytých dříve.

Využívat prostředky informačních a komunikačních technologií a efektivně pracovat s informacemi

Absolventi by měli umět:

- pracovat s běžným základním a aplikačním programovým vybavením,
- získávat informace z otevřených zdrojů, zejména pak z internetu,
- pracovat s informacemi, a to především s využitím prostředků informačních a komunikačních technologií.

Kompetence k pracovnímu uplatnění

Absolventi by měli:

- umět vhodně komunikovat s potenciálními zaměstnavateli,
- znát práva a povinnosti zaměstnavatelů a pracovníků,

- osvojit si základní vědomosti a dovednosti potřebné pro rozvíjení vlastních podnikatelských aktivit.

Kompetence aplikovat poznatky z oblasti práva v podnikatelské činnosti

Absolventi by měli:

- se orientovat v právní úpravě pracovně právních vztahů a závazkových vztahů,
- vyhledává příslušné právní předpisy,
- je schopen pracovat s příslušnými právními předpisy.

Kompetence k dodržování bezpečnosti práce a ochrany zdraví při práci

Absolvent:

- chápe bezpečnost práce jako nedílnou součást péče o zdravé své i spolupracovníků
- zná systém péče státu o zdraví pracujících,
- zná a dodržuje základní právní předpisy týkající se bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a požární prevence.

Přínos k realizaci průřezových témat

Občan v demokratické společnosti

Předmět právo rozvíjí znalosti a dovednosti žáků, které jsou potřebné pro odpovědné občanské rozhodování a jednání. Žáci jsou vedeni k tomu, aby dokázali využívat nabyté právní znalosti a dovednosti pro argumentaci v diskusích o problémech běžného občanského života. V průběhu celé výuky se směřuje zejména k pěstování sebeodpovědnosti, hledání kompromisů mezi osobní svobodou a společenskou odpovědností a k budování odpovědnosti k majetku a jiným materiálním hodnotám.

Člověk a svět práce

Cílem je vybavit žáka znalostmi a kompetencemi pro úspěšné uplatnění na trhu práce a pro budoucí profesní kariéru.

K uskutečnění tohoto cíle je třeba:

- vést žáky k tomu, aby si uvědomili význam vzdělání pro život, aby byli motivováni k aktivnímu pracovnímu životu a k úspěšné kariéře,
- písemně i verbálně se prezentovat při jednání s potenciálními zaměstnavateli, formulovat svá očekávání a své priority,
- vysvětlit žákům základní aspekty pracovního poměru, práv a povinností zaměstnanců a
- zaměstnavatelů i základní aspekty soukromého podnikání, naučit je pracovat s příslušnými právními předpisy.

Člověk a životní prostředí

Téma přispívá k naplňování zejména těchto cílů:

- pochopit odpovědnost za své jednání a snažili se aktivně podílet na řešení enviromentálních problémů,
- získat přehled o různých způsobech ochrany přírody - o právních nástrojích pro zajištění
- udržitelného rozvoje.

Informační a komunikační technologie

Žáci se učí samostatné práci s právním softwarem a vyhledávání informací pomocí internetu, rozvíjejí práci s informacemi a komunikačními prostředky, která je významná vzhledem k požadavkům dalšího vysokoškolského studia.

Přínos k realizaci mezipředmětových vztahů

- informační technologie
- ekonomika
- účetnictví
- občanská nauka
- písemná a elektronická komunikace
- fiktivní firma
- občanský a společenskovední seminář
- ekonomické teorie

Popis metod a forem výuky

Strategie výuky vychází z charakteru předmětu a z požadavků kurikulární reformy: upřednostňují se aktivizující výukové strategie, práce s texty, simulační, problémové učení, účast na jednání Okresního soudu v Rychnově nad Kněžnou.

Metody výuky:

- metody motivační – příklady z praxe, pochvaly, simulace a řešení konfliktů a jiných situací v běžném životě z právního hlediska,
- metody fixační – opakování učiva ústní i písemné, domácí práce, diskuse, exkurze,
- metody expoziční - popis (např. smlouvy, žaloby, rozsudku, živnostenského listu), vyprávění (např. příklady z praxe), vysvětlování (např. právních vztahů jako je postoupení pohledávky, zástavní právo atd.), referáty, práce s učebnicí nebo učebním textem, práce se zákony.

Formy výuky:

- Hromadné vyučování – vyučování frontální (výklad, opakování), skupinové (řešení příkladů), individuální (práce se softwarem)

Způsoby hodnocení žáků

Základem pro hodnocení je průběžné ústní zkoušení ze znalostí jednotlivých právních odvětví. Při ústním zkoušení je kladen důraz na souvislost projevu a jeho věcnou správnost a na uplatňování praktických dovedností v oblasti práva. Po zvládnutí tematického celku nebo jeho části jsou zadávány písemné práce. U písemného projevu je kladen důraz na věcnou správnost, přesnost, přehlednost, pečlivost vyhotovení. Součástí hodnocení je i individuální práce žáků. Při klasifikaci je také zohledněna práce žáka v hodině a jeho zájem o danou problematiku.

Způsoby hodnocení:

- ústní zkoušení
- písemné zkoušení
- prezentace individuální práce
- aktivita při hodinách
- souvislé a přesné vyjadřování – schopnost argumentace.

PŘEDPOKLÁDANÉ VÝSLEDKY VZDĚLÁVÁNÍ, VZDĚLÁVACÍ OBSAH, ROZVRŽENÍ DO ROČNÍKŮ

2.-3. ročník

Výsledky vzdělávání a kompetence	Tematické celky
Žák - vysvětlí základní pojmy, - uvede příklady právní ochrany, - vysvětlí uspořádání právního řádu, druhy právních předpisů a vztahy mezi nimi, - vyjmenuje základní právní odvětví včetně základních pramenů práva, - vysvětlí proces přijetí zákona, - na konkrétních příkladech rozliší platnost a účinnost právních norem, - pracuje se sbírkou zákonů, - uvede příklady právních vztahů a jejich prvků, - vysvětlí rozdíl fyzické a právnické osoby, - vysvětlí, kdy je občan způsobilý k právním úkonům a má trestní odpovědnost.	1. Právo – obecné vztahy - význam práva ve společnosti - vznik práva a stát, funkce práva - systém práva, právo veřejné a soukromé - právní normy, druhy, působnosti, legislativní proces, sbírka zákonů, novelizace a derogace - právní vztahy, právní skutečnosti, právní úkony, prvky právního vztahu.
Žák	2. Ústavní právo - Ústava ČR

- na konkrétních příkladech doloží, co vymezuje Ústava ČR a Listina základních práv a svobod, - charakterizuje subjekty státní moci a vysvětlí jejich funkci, - vyhledá na internetu informace o jednotlivých subjektech státní moci	- Listina základních práv a svobod - moc zákonodárná, výkonná a soudní - policie, advokacie, notářství.
Žák - chápe a umí vysvětlit postavení a činnost jednotlivých právnických profesí - popíše soustavu soudů v ČR, - popíše činnost policie, soudů, advokacie a notářství.	3. Soudnictví, st. zastupitelství, advokacie, notářství - pojem, členění, prameny.
Žák - umí odlišit občanské a trestní soudní řízení, - chápe a umí vysvětlit postavení občanů v jednotlivých typech řízení před soudem - chápe a umí vysvětlit opravné prostředky	4. Soudní řízení - pojem, členění, prameny - průběh - opravné prostředky - občan před soudem.
Žák - odliší trestný čin od přestupku, - vysvětlí protiprávní jednání a právní následky trestní odpovědnosti, - diskutuje o alternativních trestech, o problémech kriminality a vězeňství.	5. Trestní právo - pojem, členění, prameny - trestní odpovědnost (trestné činy, přestupky) - tresty a ochranná opatření - trestní řízení, orgány činné v trestním řízení - kriminalita páchaná na dětech a mladistvých, kriminalita páchaná mladistvými - notáři, advokáti a soudci - specifika trestné činnosti mladistvých.
Žák - na konkrétním případě demonstruje konkrétní správní vztah, - na příkladu ukáže postup při jednání se státní správou a postup projednávání přestupků.	6. Správní právo - pojem, prameny - orgány obce a kraje - správní řízení, řízení o přestupcích.

Žák - popíše práva a povinnosti mezi dětmi a rodiči, mezi manželi; popíše, kde může o této oblasti hledat informace nebo získat pomoc při řešení svých problémů.	7. Rodinné právo - pojem, prameny - manželství – vznik, vztahy mezi manželi, zánik - vztahy mezi rodiči a dětmi, vyživovací povinnost - náhradní rodinná výchova.
Žák - vyhledá v občanském zákoníku příslušnou právní úpravu, - vysvětlí jednotlivé druhy vlastnictví a spoluvlastnictví, - uvede předpoklady dědictví a druhy dědění - popíše, jaké závazky vyplývají z běžných smluv a na příkladu ukáže možné důsledky vyplývající z neznalosti smlouvy včetně jejich všeobecných podmínek.	8. Občanské právo - pojem a prameny občanského práva - práva věcná - vlastnictví, spoluvlastnictví - právo duševního vlastnictví - druhy smluv - kupní, o dílo, nájemní ... - dědické právo - odpovědnost za škodu - osobní život a zdraví ohrožující situace.
Žák - vyhledá příslušná ustanovení v obchodním zákoníku, - vysvětlí základní pojmy práva a dovede je správně používat, - posoudí typové případy nekalé soutěže, - popíše a odliší založení a vznik, zrušení a zánik obchodní společnosti, - popíše obsah společenské smlouvy, - charakterizuje jednotlivé druhy obchodních společností a družstvo, - vysvětlí práva a povinnosti smluvních stran u konkrétní smlouvy, - rozliší podstatné a nepodstatné náležitosti vybraných smluv, - vysvětlí a porovná nejběžnější dodací a platební podmínky, - srovná jednotlivé prostředky právního zajištění závazků, - posoudí důsledky změn závazků,	9. Obchodní právo - pojem a prameny obchodního práva, vztah občanského a obchodního práva - základní pojmy (podnikání, podnikatel, podnik, obchodní majetek, obchodní firma, jednání podnikatele, prokura, obchodní rejstřík, obchodní listiny, hospodářská soutěž, nekalá soutěž, nedovolené omezování) - obchodní společnosti - založení, vznik, majetkové poměry, zrušení, zánik - veřejná obchodní společnost - komanditní společnost - společnost s ručením omezeným - akciová společnost - družstvo - obchodní závazkové vztahy - charakteristika, vznik, zajištění závazku, zánik závazku, odpovědnost za splnění smlouvy

- na konkrétním případě ukáže, jak lze řešit odpovědnost za vady, škodu a prodlení, - vyhotoví kupní smlouvu, - popíše obsah smlouvy o dílo. - dovede hájit své spotřebitelské zájmy, např. podáním reklamace.	- kupní smlouva - podstatné a nepodstatné části, povinnosti kupujícího a prodávajícího, - smlouva o dílo – části smlouvy, předmět díla, povinnosti zhotovitele a objednatele.
Žák - vyhledá příslušnou právní úpravu v zákoníku práce, - vysvětlí práva a povinnosti zaměstnance a zaměstnavatele a uvede, jak se bránit proti tomu, co je v rozporu s právní úpravou, - popíše povinné i další náležitosti pracovní smlouvy, - vyhotoví žádost o uzavření pracovního poměru, životopis, - vyhotoví pracovní smlouvu, - uvede způsoby skončení pracovněprávního vztahu, - na příkladech posoudí oprávněnost důvodů výpovědi a okamžitého zrušení pracovního poměru ze strany zaměstnavatele i zaměstnance, - vyhotoví písemnosti při ukončení pracovního poměru, - posoudí možnosti rozvržení pracovní doby a přestávek v práci, - posoudí odlišnost pracovních podmínek pro ženy a mladistvé, - dovede posoudit vliv pracovních podmínek a povolání na své zdraví v dlouhodobé perspektivě a ví, jak by mohl kompenzovat jejich nežádoucí důsledky, - na konkrétním příkladu posoudí přípustnost sjednání dohody o provedení práce a dohody o pracovní činnosti.	10. Pracovní právo - pojem a prameny pracovního práva - účastníci pracovněprávního vztahu a jejich práva - zaměstnanec, zaměstnavatel, kolektivní vyjednávání - vznik pracovního poměru – pracovní smlouva, volba a jmenování, hlavní a vedlejší - změna pracovněprávního vztahu - skončení pracovněprávního vztahu - způsoby - pracovní doba a doba odpočinku - přestávky v práci - dovolená na zotavenou - odpovědnost za zdraví své i druhých; péče o veřejné zdraví v ČR, zabezpečení v nemoci; práva a povinnosti v případě nemoci nebo úrazu - pracovní podmínky žen a mladistvých, mateřská a rodičovská dovolená - překážky v práci - pracovní řád, pracovní kázeň, BOZP - odpovědnost zaměstnance a zaměstnavatele za škodu - práce konané mimo pracovní poměr.

- objasní postupy vhodného jednání, stane-li se obětí nebo svědkem jednání, jako je šikana, lichva, korupce, násilí, vydírání atp.	
Žák - vysvětlí, co je a co není živnost, - uvede podmínky provozování živnosti, - vymezí překážky provozu živnosti, - zná označení provozovny, - charakterizuje jednotlivé druhy živností, - rozliší ohlašovací a koncesovanou živnost, - na příkladu ukáže postup získání živnostenského oprávnění.	11. Živnostenské právo - charakteristika živnost - podmínky a překážky provozování živnosti - provozování živnosti průmyslovým způsobem, odpovědný zástupce, provozovny - druhy živností - živnostenského oprávnění – vznik a zánik - živnostenský rejstřík.
Žák - umí vysvětlit postavení a činnost jednotlivých subjektů finančního práva, - umí vysvětlit činnost státního dozoru a finanční kontroly.	12. Finanční právo - pojem a prameny finančního práva - subjekty finančního práva - problematika státního dozoru, - problematika finanční kontroly.
Žák - chápe a umí vysvětlit propojenost práva EU a ČR, - uvědomuje si možnost ochrany práva občana ze strany EU.	13. Právo Evropské unie - právní řád EU - formy sekundárního práva EU - právní ochrana v EU.

5.18. EKONOMICKÉ TEORIE

Název vyučovacího předmětu:	EKONOMICKÉ TEORIE
Obor vzdělání:	78-42-M/02 Ekonomické lyceum
Forma vzdělání:	denní
Celkový počet vyučovacích hodin za studium:	68
Platnost:	od 1.9.2022

POJETÍ VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

Obecné cíle a didaktické pojetí předmětu

Obecným cílem předmětu je naučit žáky pracovat s obecnými pojmy ekonomie, zvládnout základy ekonomického modelování, připravit je na vysokoškolské metody studia. Předmět přispívá k lepšímu uplatnění absolventa jak v dalším studiu, tak v praxi. Vzdělávání v tomto předmětu směřuje k tomu, aby žáci uměli prakticky aplikovat poznatky z ekonomie při řešení ekonomických problémů, sledovali průběžně aktuální dění v národní, evropské a světové ekonomice, dokázali odhadnout dopady opatření hospodářské politiky ve státě i v Evropské unii.

Charakteristika učiva

Obsahový okruh vytváří základy pro chápání ekonomických jevů a souvislostí v rámci národní a světové ekonomiky. Žáci získávají základní přehled o tržním systému, jsou vedeni k porozumění obsahu základních ukazatelů úrovně ekonomiky a úlohy státu v tržní ekonomice. Získávají představu o základních opatřeních hospodářské politiky a její úloze v souvislostech národní a světové ekonomiky.

Přínos k rozvoji klíčových kompetencí

Přínos výuky předmětu ekonomie spočívá v prohlubování občanských kompetencí absolventa (aktivně se zajímat o politické a společenské dění u nás a ve světě i o veřejné záležitosti lokálního charakteru, umět myslet kriticky, vytvořit si vlastní úsudek a schopnost o něm diskutovat). Průběžně jsou během výuky rozvíjeny i následující klíčové kompetence:

- komunikativní (srozumitelná a souvislá formulace myšlenek, schopnost diskutovat),
- personálních (efektivně se učit a pracovat, připravovat se na studium na vysokých školách),
- sociální (práce v týmu),
- řešit samostatně problémy (porozumět problému, získat informace, zdůvodnit závěry, uplatňovat při řešení různé metody myšlení, především logické a matematické),

- využívat prostředky ICT a efektivně pracovat s informacemi (získávat informace z internetu),
- aplikovat základní matematické postupy při řešení ekonomických modelů (využívat grafické znázornění).

Přínos k realizaci průřezových témat

Občan v demokratické společnosti

- schopnost odolávat myšlenkové manipulaci
- orientace v masových médiích, jejich využívání a kritické hodnocení
- schopnost diskutovat o citlivých a kontroverzních otázkách a hledat kompromisní řešení

Člověk a svět práce

- práce s informacemi
- práva a povinnosti zaměstnanců a zaměstnavatelů
- základní aspekty soukromého podnikání
- práce s příslušnými právními předpisy
- vyhledávání, vyhodnocování a využívání informací
- orientace ve světě práce jako celku i v hospodářské struktuře regionu
- schopnost verbální prezentace při jednání s potenciálními zaměstnavateli
- dovednost vysvětlit základní aspekty pracovního poměru
- schopnost orientovat se ve službách zaměstnanosti
- hlavní oblasti světa

Člověk a životní prostředí

- schopnost jednat hospodárně, adekvátně uplatňovat nejen kritérium ekonomické efektivity, ale i hledisko ekologické

Přínos k realizaci mezipředmětových vztahů

- ekonomika
- právo
- účetnictví
- hospodářský zeměpis
- dějepis

Popis metod a forem výuky

Kromě klasických metod, jako je výklad, přednáška, řízený rozhovor a cvičení, jsou používány i metody, které vyžadují samostatnou aktivitu ze strany žáka, např. referáty, vyhledávání aktuálních ekonomických informací a statistických dat, sledování a komentování současné

ekonomické situace. Základním prvkem výuky je propojení verbální a grafické stránky jednotlivých pojmů a jejich vzájemné součinnosti. Výuka je doplňována příklady ze současného ekonomického dění, ze kterých žáci vybírají podstatné rysy a snaží se abstrahovat od nepodstatných vlivů tak, aby docházelo k zobecňování zákonitostí. Ve výuce je dle možností využíván výukový software, internet, statistické ročenky, odborný tisk a další zdroje informací. Důraz se klade na mezipředmětové vztahy, zejména s dějepisem, s ekonomikou a účetnictvím i s hospodářským zeměpisem, a to tak, aby žáci pochopili souvislost získaných poznatků z ekonomie s poznatky získanými v jiných předmětech. Žáci jsou vedeni k samostatné práci i práci v týmu.

Způsoby hodnocení žáků

Při hodnocení výsledků žáků jsou používány standardní metody podle školních kritérií. Důraz je kladen na schopnost vysvětlit a použít obecný pojem v logické souvislosti, zohledňuje se i přehled o aktuálních událostech. Při hodnocení se dále bere v úvahu aktivita při hodinách, schopnost komentovat a zobecnit ekonomickou situaci v návaznosti na učivo, souvislost a přesnost vyjadřování a argumentace.

PŘEDPOKLÁDANÉ VÝSLEDKY VZDĚLÁVÁNÍ, VZDĚLÁVACÍ OBSAH, ROZVRŽENÍ DO ROČNÍKŮ

3. ročník

Výsledky vzdělávání a kompetence	Tematické celky
Žák - chápe základní principy ekonomického zkoumání; - rozumí chování a poslání základních tržních subjektů; - orientuje se v historii svého oboru - uvede její významné mezníky a osobnosti, vysvětlí přínos studovaného oboru pro život lidí; - odliší cíle, které sleduje klasická ekonomie, keynesiánství a monetarismus, ukáže souvislost s hospodářskou politikou.	1. Základní ekonomická východiska - ekonomie a její využití; - dějiny studovaného oboru.
Žák - vysvětlí vznik tržní rovnováhy a důsledky působení trhu; - chápe elasticitu poptávky s praktickými dopady na celkový příjem;	2. Podstata fungování tržní ekonomiky - ekonomický koloběh; - podstata tržní ekonomiky (nabídka, poptávka, tržní rovnováha); - konkurence (dokonalá konkurence, monopol, oligopol, monopolistická konkurence).

- na příkladech z praxe rozliší typy konkurence a charakteristiky jejich vlivů.	
Žák - komentuje aktuální stav ukazatelů NH a veřejného dluhu; - vysvětlí podstatu inflace a její důsledky a na příkladu ukáže, jak se jim bránit; - vysvětlí příčiny nezaměstnanosti; - na příkladech ukáže, jak se projevuje stínová ekonomika, veřejné statky, externality, monopol; - vysvětlí cíle expanzivní a restriktivní politiky, ukáže, jak jsou v současnosti emitovány peníze; - na příkladu vysvětlí cíle fiskální politiky; - charakterizuje stav veřejných financí ČR a vybraných států; - vypočte nárok na vybranou sociální dávku (například za pomoci kalkulaček na internetu); - posoudí na příkladu důsledky důchodové politiky.	3. Národní hospodářství, hospodářská politika - ukazatele úrovně NH (HDP, inflace, platební bilance, nezaměstnanost); - funkce státu v tržní ekonomice, selhání trhu; - soustava veřejných rozpočtů, veřejný dluh; - hospodářská politika, expanzivní a restriktivní politika, vnitřní měnová politika, fiskální politika; - sociální politika.
Žák - srovná liberalismus a protekcionismus; - posoudí dopad cel, společného trhu a změn měnového kurzu na ekonomiku; - ukáže na příkladu, jak se globalizace projevuje v každodenním životě; - pochopí vliv geografické polohy na ekonomický vývoj světových regionů a důvody nerovnoměrnosti rozložení světové ekonomiky; - pochopí příčiny hlavních globálních problémů lidstva a dokáže nastínit možnosti řešení nejdůležitějších z nich.	4. Světová ekonomika - mezinárodní obchod, protekcionismus a liberalismus - vnější obchodní a měnová politika - ekonomická integrace, charakteristika - EU, rozpočet EU, strukturální fondy - globalizace - regionální aspekty světového a tuzemského hospodářství.

5.19. EKONOMICKÁ ANGLIČTINA

Název vyučovacího předmětu:	EKONOMICKÁ ANGLIČTINA
Obor vzdělání:	78-42-M/02 Ekonomické lyceum
Forma vzdělání:	denní
Celkový počet vyučovacích hodin za studium	122
Platnost:	od 1. 9. 2022

POJETÍ VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

Obecné cíle a didaktické pojetí předmětu

Ekonomická angličtina je součástí pojetí výuky cizího jazyka na obchodní akademii. Zaměřuje se na rozšíření kompetencí směrem k praktickým dovednostem souvisejícím s oborem studia. Představuje určitý typ nadstavby pro ty žáky, kteří se chtějí věnovat studiu cizího jazyka na rozšířeném a prohloubeném základě.

Pojetí tohoto volitelného vyučovacího předmětu odpovídá nejnovějším požadavkům pedagogiky a metodiky vyučování cizím jazykům. Vyučování je zaměřeno především na produktivní kompetence žáků v oblasti tzv. Business English. Vychází se zejména z interaktivních potřeb ekonomické sféry společnosti. Tento předmět může být také přípravou na složení mezinárodně uznané zkoušky English for Business platnou ve 130 zemích po celém světě a uznávané státními institucemi, obchodními a průmyslovými korporacemi, univerzitami a dalšími subjekty, kterou lze složit přímo ve škole.

Charakteristika učiva

Učivo je uspořádáno do jednotlivých tematických celků, které jsou koncipovány tak, aby navazovaly na učivo předmětu anglický jazyka učivo odborných ekonomických předmětů, pokud se týká slovní zásoby, terminologie i gramatiky. Cílem je aktivní osvojení rozšířené slovní zásoby a zvládnutí typických situací v ekonomické sféře. Volba tematických celků rovněž odpovídá aktuálním potřebám zaměstnavatelů v České republice, v zemích Evropské unie a ve všech anglicky mluvících zemích.

Přínos k rozvoji klíčových kompetencí

Komunikativní kompetence

Žák je veden k tomu, aby byl schopen:

- vyjadřovat se přiměřeně účelu jednání a komunikační situaci,
- formulovat své myšlenky srozumitelně a souvisle, v písemné podobě přehledně a jazykově správně,
- písemně zaznamenávat podstatné myšlenky a údaje z textů a projevů jiných lidí,
- zpracovávat přiměřeně náročné texty na běžná i odborná témata.

Personální kompetence

Žák by měl být připraven:

- efektivně se učit a pracovat, využívat ke svému učení zkušenosti jiných lidí, učit se na základě zprostředkovaných zkušeností,
- sebekriticky vyhodnocovat dosažené výsledky a pokrok, přijímat radu a kritiku,
- stanovovat si cíle a priority podle svých osobních schopností a zájmové a pracovní orientace,
- dále se vzdělávat.

Sociální kompetence

Žák by měl být schopen:

- přijímat a odpovědně plnit svěřené úkoly,
- pracovat v týmu,
- nepodléhat předsudkům a stereotypům v přístupu k jiným lidem a kulturám.

Kompetence k pracovnímu uplatnění

Žák je veden k tomu, aby:

- znal alternativy uplatnění jazykového vzdělání na trhu práce a požadavky zaměstnavatelů na jazykovou gramotnost,
- dokázal se písemně i verbálně seberealizovat při vstupu na trh práce.

Přínos k realizaci průřezových témat

Člověk a životní prostředí

Svět práce

- diskuse o profesních plánech do budoucna
- trh práce u nás a v EU, pracovní příležitosti v zemích anglicky mluvících
- uplatnění se na trhu práce
- požadavky zaměstnavatelů na jazykovou gramotnost

Přínos k realizaci mezipředmětových vztahů

- ekonomika
- obchodní korespondence
- informační technologie
- právo

Popis metod a forem výuky

Celý komplex výuky a vyučovacích metod je podřízen zvyšování odborných a jazykových kompetencí žáků. Důležitou a nedílnou součástí výuky je používání textů, které slouží jako východisko tvorby vlastního textu a k diskusi. Texty mají rovněž vzdělávací funkci. Jejich zdrojem jsou učebnice, časopisy a prostřednictvím internetu také denní tisk a vybraná beletrie.

Způsob hodnocení žáků

Hodnocení výsledků žáků je hodnocením celého komplexu kompetencí, které žák v průběhu vyučovacího procesu získá. Žáci budou hodnoceni nejenom podle stupně obsahového zvládnutí učiva, ale rovněž podle svých schopností jazykové interakce a aktivního zapojení do individuálních i kolektivních projektů. Při hodnocení žáků se kombinuje známkování a slovní hodnocení. Základní formou hodnocení je klasifikace vyjádřená známkou podle stupnice 1 – 5 (viz klasifikační stupnice ve vnitřním řádu školy). V předmětu se hodnotí jazyková a obsahová správnost, bohatost a přiměřenost používaných lexikálních, gramatických a stylizačních prostředků. Hodnocení je pro žáka rovněž důležitým motivačním faktorem.

PŘEDPOKLÁDANÉ VÝSLEDKY VZDĚLÁVÁNÍ, VZDĚLÁVACÍ OBSAH, ROZVRŽENÍ DO ROČNÍKŮ

3. ročník

Výsledky a kompetence	Tematické celky
Žák - vede jednoduchý ústní a telefonický cizojazyčný rozhovor; - rozliší formální a neformální telefonický hovor; - zanechá zprávu, i na záznamníku; - zaznamená vzkazy volajících; - napíše email, rozliší formální a neformální styl; - strukturuje obchodní dopis a email; - napíše obchodní dopis / email: stížnost; - vyplní jednoduchý neznámý formulář; - vyhledá, zpracuje a prezentuje informace týkající se odborné problematiky, reaguje na jednoduché dotazy.	- Telefonování - Psaní emailů - Struktura obchodní dopisů a emailů - Psaní obchodních dopisů a emailů

3.

4. ročník

Výsledky a kompetence	Tematické celky
Žák - napíše obchodní dopis / email: zadání objednávky, potvrzení objednávky, poptávku a odpověď na poptávku, pozvánku a odpověď na ni; - napíše žádost o práci: životopis a motivační dopis; - připraví se na přijímací pohovor v cizím jazyce; - popíše grafy a změny; - stylizuje vybrané texty v oblasti managementu v cizím jazyce.	- Psaní obchodních dopisů a mailů - Žádost o práci, životopis - Přijímací pohovor a příprava na něj - Popis grafů a změn

5.20. VOLITELNÝ PŘEDMĚT – EKONOMICKÝ SEMINÁŘ

Název vyučovacího předmětu:	EKONOMICKÝ SEMINÁŘ
Obor vzdělání:	78-42-M/02 Ekonomické lyceum
Forma vzdělání:	denní
Celkový počet vyučovacích hodin za studium:	54
Platnost:	od 1. 9. 2022

POJETÍ VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

Obecné cíle a didaktické pojetí předmětu

Předmět seminář slouží ke splnění základního cíle profilu absolventa, žáci v něm prohlubují základní ekonomické dovednosti, které získali nejen v odborných předmětech, ale i v předmětech všeobecně vzdělávacích. Tyto dovednosti vedou k tomu, aby žák byl schopen dalšího studia na vysoké škole, nebo k bezprostřednímu využití v reálném životě občanském nebo profesním. Tím předmět přispívá k rozvoji odborných a občanských kompetencí absolventa. V předmětu jsou rozvíjeny především následující odborné kompetence absolventa:

- prakticky aplikovat poznatky z odborných předmětů při řešení ekonomických problémů,
- pracovat se zdroji ekonomických a právních informací, samostatně je vyhledávat, posuzovat, interpretovat a využívat,
- efektivně ovládat klávesnici počítače, vyhotovovat písemnosti v normalizované úpravě.

Charakteristika učiva

Předmět je zařazen do posledního roku studia v rozsahu 2 vyučovacích hodin týdně. Ve čtvrtém ročníku žáci zpracují podnikatelský projekt navazující na jejich podnikatelský plán. Při pracích spojených s tímto projektem žáci postupně nabydou dalších poznatků a praktických zkušeností v oblasti zpracování podnikatelského plánu, právních otázek podnikání, marketingu, kalkulací a rozpočtování, sociálního a zdravotního pojištění, personalistiky, odměňování, daní a platebního styku.

Přínos k rozvoji klíčových kompetencí

Komunikativní kompetence

Žáci:

- vyjadřují se přiměřeně účelu jednání a komunikační situaci v projevech mluvených i psaných a vhodně se prezentují,

- formulují své myšlenky srozumitelně a souvisle, v písemné podobě přehledně a jazykově správně,
- aktivně se účastní diskuzí, formulují a obhajují své názory a postoje, respektují názory druhých,
- zpracovávají jednoduché texty na běžná i odborná témata a různé pracovní materiály, snaží se dodržovat jazykové a stylistické normy i odbornou terminologii,
- vyjadřují se a vystupují v souladu se zásadami kultury projevu a chování.

Personální kompetence

Žáci:

- stanovují si cíle a priority podle svých osobních schopností,
- jsou schopni efektivně se učit a pracovat, vyhodnocovat dosažené výsledky,
- využívají ke svému učení zkušeností jiných lidí, učí se i na základě zprostředkovaných zkušeností,
- přijímají hodnocení svých výsledků a způsobu jednání i ze strany jiných lidí, adekvátně na ně reagují, přijímají radu i kritiku,
- dále se vzdělávají.

Sociální kompetence

Žáci:

- jsou schopni pracovat v týmu a podílet se na realizaci společných pracovních a jiných činností,
- dovedou přijímat a odpovědně plnit svěřené úkoly,
- podněcují práci týmu vlastními návrhy na zlepšení práce a řešení úkolů, nezaujatě zvažují návrhy druhých,
- přispívají k vytváření vstřícných mezilidských vztahů a k předcházení osobních konfliktů, nepodléhají předsudkům a stereotypům v přístupu k jiným lidem.

Řešit samostatně běžné pracovní i mimopracovní problémy

Žáci:

- jsou schopni porozumět zadání úkolu nebo určit jádro problému, získat informace potřebné k řešení problému, navrhnout způsob řešení, popř. varianty řešení, a zdůvodnit jej,
- umí vyhodnotit a ověřit správnost zvoleného postupu a dosažené výsledky,
- uplatňují při řešení problémů různé metody myšlení (logické, matematické, empirické a myšlenkové operace,
- jsou schopni volit prostředky a způsoby (pomůcky, studijní literaturu, metody a techniky) vhodné pro splnění jednotlivých aktivit, využívat zkušeností a vědomostí nabytých dříve.

Využívat prostředky informačních a komunikačních technologií a efektivně pracovat s informacemi

Žáci:

- dovedou pracovat s osobním počítačem a s dalšími prostředky informačních a komunikačních technologií,
- pracují s běžným základním a aplikačním programovým vybavením,
- komunikují elektronickou poštou,
- získávají informace z otevřených zdrojů, zejména pak z internetu,
- dovedou pracovat s informacemi.

Aplikovat základní matematické postupy při řešení praktických úkolů

Žáci:

- správně používají pojmy kvantifikujícího charakteru,
- volí pro řešení úkolu odpovídající matematické postupy a techniky a používají vhodné algoritmy,
- využívají a vytvářejí různé formy grafického znázornění (tabulky, grafy) reálných situací a používají je pro řešení.

Kompetence k pracovnímu uplatnění

Žáci (dle zvoleného tématu projektové práce)

- mají přehled o možnostech uplatnění na trhu práce v daném oboru a povolání,
- mají reálnou představu o pracovních, platových a jiných podmínkách v oboru a možnostech profesní kariéry, znají požadavky zaměstnavatelů na pracovníky a jsou schopni srovnávat je se svými předpoklady; jsou připraveni přizpůsobit se změnám pracovním podmínkám,
- dovedou vhodně komunikovat s potenciálními zaměstnavateli,
- znají práva a povinnosti zaměstnavatelů a pracovníků,
- osvojili si základní vědomosti a dovednosti potřebné pro rozvíjení vlastních podnikatelských aktivit.

Přínos k realizaci průřezových témat

Informační a komunikační technologie.

Občan v demokratické společnosti

- vhodná míra sebevědomí, sebeodpovědnosti, jednání s lidmi
- diskuze, hledání kompromisního řešení, angažování se nejen pro vlastní prospěch

Člověk a svět práce

- orientace ve světě práce, vyhledávání a posuzování informací o profesních příležitostech a vzdělávací nabídce.

Přínos k realizaci mezipředmětových vztahů

- ekonomika
- právo
- účetnictví
- odborná praxe v podniku
- informační technologie
- písemná a elektronická komunikace
- s předměty dle zvolených témat prací žáků

Popis metod a forem výuky

Výuka předmětu seminář je pojata tak, že se klade důraz na aktivitu ze strany žáka. Učitel vytváří situace, které vedou žáky k přemýšlení, hledání, nalézání, řešení a ověřování a interpretaci výsledků. Při projektové výuce žáci pracují jak ve skupinách, tak samostatně. Žáci ve svých projektech samostatně vyhledávají informace, pracují s nimi a prezentují výsledky. Učí se hodnotit výsledky své činnosti. Práce na projektu je provázena i vlastní reflexí postojů a získaných zkušeností, tato zpětná vazba je zdrojem dalšího poučení žáka. Projektová výuka podporuje kreativitu žáků, invenci, flexibilitu, schopnost pracovat v týmu, ochotu poskytovat individuální schopnosti ve prospěch celku, schopnost diskutovat, obhajovat vlastní stanoviska, přijímat stanoviska jiných, rozvíjet smysl pro zodpovědnost při cvičných obhajobách a prezentacích, kdy je žák schopen obhájit výsledky své práce, vysvětlit, jak při řešení projektu postupoval, kde získal informace, jak je zpracovával a umí zodpovědět otázky a reagovat na připomínky. Předmět seminář připravuje žáky k dalšímu studiu na vysokých či vyšších odborných školách. V projektové výuce se ve vyšší míře uplatňují mezipředmětové vztahy s ostatními odbornými předměty i s předměty všeobecně vzdělávacími, jako je dějepis, český jazyk a literatura, cizí jazyky apod. Žáci jsou v předmětu seminář rozděleni do skupin. Výuka probíhá především v učebnách výpočetní techniky, kde žáci pracují s programy Word, Excel, PowerPoint, informace a data ke zpracování projektů získávají z internetu, využívají různých kalkulaček na odborných webových stránkách (dle zadání projektů), vyhledávají potřebnou literaturu pro zpracování svých projektů. Dle zadání projektů využívají i aplikační software, např. z oblasti práva.

Způsoby hodnocení žáků

Žáci jsou hodnoceni ústně i písemně. Při ústním projevu je hodnocena souvislost vyjadřování, srozumitelnost, schopnost prezentovat názory svoje i týmu, schopnost přijímat názory ostatních a hodnotit je, pohotovost, rychlost reagování. U písemného projevu je také hodnocena kreativita žáka, přesnost, pečlivost, přehlednost, dodržování norem. Při závěrečné

klasifikaci se berou v úvahu zpracovávané projekty, průběžná práce žáka, schopnost pracovat individuálně i ve skupině, zodpovědnost, samostatnost.

PŘEDPOKLÁDANÉ VÝSLEDKY VZDĚLÁVÁNÍ, VZDĚLÁVACÍ OBSAH, ROZVRŽENÍ DO ROČNÍKŮ

4. ročník

Výsledky vzdělávání a kompetence	Tematické celky
Žák - pochopí smysl podnikatelského plánu; - rozezná strukturu a jednotlivé prvky plánu; - vyhodnotí informace ve skupině a zvolí vhodný obor podnikání.	1. Podnikatelský plán - charakteristika a struktura; - volba oboru podnikání.
Žák - vyhledá správnou živnost a splní všechny kroky spojené s počátkem podnikání; - zvolí vhodnou obchodní společnost včetně všech spojených právních úkonů.	2. Právní otázky vzniku podniku a podnikání - živnostenské a obchodní právo.
Žák - navrhne jednoduchý průzkum trhu na vybraný produkt; - prohloubí pochopení základních nástrojů marketingového mixu na základě aplikace na zvolený předmět podnikání; - sestaví marketingový plán; - sestaví jednoduchou SWOT analýzu; - pochopí BCG z hlediska sortimentu firmy; - aplikuje základní marketingové strategie.	3. Marketing - průzkum trhu; - nástroje marketingového mixu; - SWOT analýza, BCG, strategie.
Žák - provede základní propočet potřeby zaměstnanců; - sestaví inzerát na zaměstnance; - provádí všechny administrativní úkony spojené se vznikem a zánikem pracovního poměru;	4. Zaměstnanci - výběr a přijímání zaměstnanců; - pracovně právní vztahy; - odměňování; - organizační struktura podniku.

- vytvoří jednoduchou organizační strukturu podniku.	
Žák - provede výpočty sociálního pojištění dle projektu.	5. Sociální pojištění - zaměstnanec a zaměstnavatel; - OSVČ.
Žák - provede výpočty a zpracuje formuláře v písemné i elektronické podobě.	6. Zdravotní pojištění - zaměstnanec a zaměstnavatel; - OSVČ.
Žák - analyzuje a kvantifikuje náklady zvoleného projektu; - aplikuje kalkulační vzorec na konkrétní projekt; - provede kalkulaci konkrétních nákladů dle projektu použitím optimální metody; - sestaví rozpočet.	7. Kalkulace nákladů, rozpočtů - náklady a jejich členění; - kalkulační vzorec; - kalkulační metody; - rozpočet.
Žák - sestaví nabídku dle zpracovaného projektu; - vystaví dokumentaci pro smluvní partnery (potvrzení objednávky, kupní smlouva); - vystaví fakturu a dodací list.	8. Obchodování podniku - nabídka; - prodejní činnost.
Žák - prohloubí znalosti daně z příjmů, DPH, silniční daně a daně z nemovitostí; - dle projektu sestaví daňová přiznání.	9. Daně - daň z příjmů, DPH, silniční daň, daň z nemovitostí.

5.21. VOLITELNÝ PŘEDMĚT - SPOLEČENSKOVĚDNÍ SEMINÁŘ

Název vyučovacího předmětu:	SPOLEČENSKOVĚDNÍ SEMINÁŘ
Kód a název oboru vzdělání:	78–42–M/02 Ekonomické lyceum
Forma vzdělání:	denní
Celkový počet hodin za studium:	54
Datum platnosti od:	1. 9. 2022

POJETÍ VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU:

Obecné cíle a didaktické pojetí předmětu

Společenskovědní seminář se podílí na přípravě žáka na aktivní občanský život v demokratické společnosti. Směřuje proto především k pozitivnímu ovlivňování hodnotové orientace žáků tak, aby byli slušnými lidmi a informovanými občany, aby jednali odpovědně a uvážlivě vůči sobě i společnosti. Výuka má snahu zajistit, aby žáci jednali aktivně, samostatně, odpovědně a iniciativně nejen ve vlastním zájmu, ale i v zájmu veřejném, jednali v souladu s morálními principy a přispívali k uplatňování demokratických hodnot.

Žáci:

- umí kriticky myslet, nenechají sebou manipulovat a snaží se co nejvíce porozumět současnému světu
- ctí život jako nejvyšší hodnotu
- uvědomují si odpovědnost za vlastní život a jsou připraveni řešit své osobní a sociální problémy
- cíleně pracují na přípravě k maturitě a ke studiu na VŠ
- dodržují zákony a pravidla chování

Charakteristika učiva

Výuka předmětu navazuje na znalosti a dovednosti žáků ze základní školy, které prohlubuje. Učivo předmětu zahrnuje tematické okruhy Základy psychologie, Základy politologie, Mezinárodní vztahy, Filozofie, náboženství, etika, Základy práva, Společenská kultura.

Přínos k rozvoji klíčových kompetencí:

Předmět má velké možnosti přispět k rozvoji klíčových kompetencí, zvláště jde o kompetence ke komunikaci, učení, práci a spolupráci s ostatními lidmi, práci s informacemi a jejich kritickému zhodnocení. Slouží k uvědomění si demokratických principů a demokratického soužití, vede k úctě k životnímu prostředí a jeho ochraně, podporuje vědomí odpovědnosti za vlastní život a zdraví.

Žák:

- aktivně se zúčastňuje diskusí, formuluje a obhazuje své názory a postoje, respektuje názory druhých
- formuluje své myšlenky srozumitelně a souvisle, v písemné podobě přehledně a jazykově správně
- vyjadřuje se a vystupuje v souladu se zásadami kultury projevu
- efektivně pracuje, vyhodnocuje dosažené výsledky a pokrok
- přispívá k vytváření vstřícných mezilidských vztahů a k předcházení osobních konfliktů, nepodléhá předsudkům a stereotypům v přístupu k jiným lidem
- dokáže pracovat v týmu

Přínos k realizaci průřezových témat

Informační a komunikační technologie

- práce s internetem, vyhledávání potřebných informací

Občan v demokratické společnosti

- vhodná míra sebevědomí, sebeodpovědnosti, jednání s lidmi
- diskuze, hledání kompromisního řešení, angažování se nejen pro vlastní prospěch

Člověk a svět práce

- orientace ve světě práce, vyhledávání a posuzování informací o profesních příležitostech a vzdělávací nabídce.

Přínos k realizaci mezipředmětových vztahů

- občanská nauka
- právo
- psychologie
- český jazyk
- zeměpis
- ekonomika

Popis metod a forem výuky

Metody výuky

- metody motivační – počáteční zjišťování znalostí, dovedností a postojů (propojení s praxí), pochvaly, hry, soutěže, simulace a řešení konfliktů a jiných situací běžného života
- metody fixační – opakování učiva ústní i písemné, dialogické slovní metody (rozhovor, diskuse), brainstorming

- metody expoziční – vyprávění, čtení krátkých ilustračních příběhů, vysvětlování, využití dataprojektoru, počítače, práce s verbálními texty, ikonickými (obrázky, fotografie) a kombinovanými texty (například film)

Formy výuky:

- hromadné vyučování – vyučování frontální, skupinové a individuální

Způsob hodnocení výsledků žáků:

- písemné zkoušení – minimálně 3x za pololetí
- hodnotí se aktivita v semináři, schopnost vyhledávat prameny informací, kriticky je posuzovat, vytvářet si argumenty podložené názory a diskutovat o nich

PŘEDPOKLÁDANÉ VÝSLEDKY VZDĚLÁVÁNÍ, VZDĚLÁVACÍ OBSAH, ROZVRŽENÍ DO ROČNÍKŮ

Ročník 4.

Výsledky vzdělávání a kompetence	Tematický celek
Žák - objasní podstatu a význam psychologie, dokáže odlišit jednotlivé psychologické disciplíny; - vysvětlí podstatu lidské psychiky a její biologickou a sociální determinaci; - popíše vybrané psychické jevy a pojmy – vnímání, představování, myšlení, řeč, paměť, pozornost, city, učení, zaměřenost osobnosti; - vymezí pojem psychologie osobnosti, popíše strukturu osobnosti; - vysvětlí pojem sociální deviace a sociálně patologické jevy, aplikuje na příklady; - popíše zásady psychohygieny; - uvede příklady poruch duševního života; - vysvětlí podstatu vývojové psychologie a popíše jednotlivá vývojová období; - vysvětlí pojem socializace, uvede vlivy působící na utváření osobnosti, charakterizuje různé typy sociálního chování a komunikace;	1. Základy psychologie - psychologie jako věda, disciplíny - podstata lidské psychiky - psychické jevy - psychologie osobnosti, struktura - sociální deviace, sociálně patologické jevy - psychohygiena, stres - poruchy duševního života - vývojová psychologie - socializace jedince - sociální útvary a sociální stratifikace

- charakterizuje jednotlivé sociální útvary a uvádí příklady z praxe; - objasní faktory, které vedou k sociální nerovnosti a dělení společnosti na třídy a vrstvy;	
Žák - vysvětlí pojem stát, objasní příčiny vzniku států, podstatu státu, charakterizuje jednotlivé typy a formy státu, uvede konkrétní příklady; - objasní podstatu ideologie, charakterizuje vybrané ideologické směry; - popíše právní základy státu, pojetí státní moci; - uvede přehled lidských práv a svobod, práva dětí, zná základní dokumenty o lidských právech a orgány, které se těmito právy zabývají; - vysvětlí pojem demokracie, na příkladech popíše politickou participaci občanů; - uvede principy voleb, vysvětlí volební systémy a funkci politických stran; - popíše politický systém ČR, zná státní symboly, vysvětlí vzájemné vztahy mezi nejvyššími státními orgány; - popíše strukturu veřejné správy a obecní samosprávy, uvede způsoby nabývání a pozbývání státního občanství;	2. Základy politologie - podstata a vznik státu, typy a formy státu - ideologie, ideologické směry - právní základy státu, dělba státní moci, ústava, zákony - lidská práva a svobody, práva dětí, základní dokumenty a orgány - demokracie, politická participace občanů - volby, volební systémy, politické strany - politický systém ČR - veřejná správa, obecní samospráva, státní občanství ČR

Žák - vysvětlí podstatu mezinárodních vztahů, cíle a nástroje zahraniční politiky, úlohu velmocí; - popíše fungování mezinárodních organizací (NATO, OSN, EU), charakterizuje soudobé cíle a funkci, posoudí jejich politiku; - vysvětlí pojem evropská integrace, uvede příklady z historie EU; - uvede příklady projevů globalizace v různých oblastech a debatuje o názorech na jejich důsledky;	3. Mezinárodní vztahy - podstata mezinárodních vztahů, zahraniční politika - mezinárodní organizace – NATO, OSN, EU - evropská integrace a její historie - globalizace, globální problémy
Žák - vysvětlí, jaké otázky řeší filozofie, charakterizuje hlavní filozofické disciplíny; - popíše vývoj lidského myšlení především v oblasti ontologie, gnozeologie a filozofické antropologie; - popíše hlavní světová náboženství a jejich znaky; - vysvětlí podstatu etiky a charakterizuje hlavní etické kategorie; - uvede příklady praktické etiky z různých oborů lidské činnosti; - debatuje o smyslu života a jeho hodnotě, povinnosti chránit jej a zkvalitňovat;	4. Filozofie, náboženství, etika - podstata filozofie, filozofické disciplíny - dějiny filozofie – mýtické období, východoasijská učení, filozofie antická, středověká, renesanční, novověká, filozofie 19. a 20. století - hlavní světová náboženství - etika, etické kategorie - otázky praktické etiky, etika v kritických fázích života, lidská důstojnost
Žák - vysvětlí pojmy právo a morálka; - popíše základní právní pojmy, charakterizuje právnické profese; - objasní obsah a prameny občanského, rodinného, pracovního a obchodního práva, uvede konkrétní příklady;	5. Základy práva - právo, morálka, právní normy - právní vztahy, právnické profese - právo občanské, rodinné, pracovní a obchodní - trestní právo, trestní odpovědnost, orgány činné v trestním řízení, soustava soudů v ČR

- popíše trestní právo, trestní odpovědnost, orgány činné v trestním řízení a soustavu soudů v ČR;	
Žák - vysvětlí pojmy společenská kultura, hmotná a duchovní kultura; - objasní pojem masová kultura, masmédia a jejich vliv na veřejné mínění; - popíše význam kulturního dědictví, uvede příklady; - vysvětlí význam etikety ve společnosti a uvede konkrétní příklady chování v různých společenských situacích.	6. Společenská kultura - společenská kultura, dělení kultury - masová kultura, masmédia - kulturní dědictví - etiketa, pravidla chování v konkrétních společenských situacích

5.22. VOLITELNÝ PŘEDMĚT – KONVERZACE Z ANGL. JAZYKA

Název vyučovacího předmětu:	KONVERZACE Z ANGL. JAZYKA
Obor vzdělání:	78-42-M/02 Ekonomické lyceum
Forma vzdělání:	denní
Celkový počet vyučovacích hodin za studium	54
Platnost:	od 1. 9. 2022

Obecné cíle a didaktické pojetí předmětu

- připravit žáky na maturitu z angličtiny - písemnou i ústní část,
- prohloubit znalosti žáků z předmětu cizí jazyk se zaměřením na úspěšné zvládnutí maturitní zkoušky.

Žák:

- komunikuje v cizím jazyce v různých situacích života v projevech mluvených na témata daná maturitní zkouškou, volí adekvátní komunikační strategie a jazykové prostředky,
- efektivně pracuje s různými typy textů, umí je zpracovat a využít jako zdroje i jako prostředku ke zkvalitnění svých jazykových znalostí a dovedností,
- dokáže napsat text různého typu daného maturitní zkouškou (email, pohled, formální a neformální dopis, leták, pozvánku, zprávu, článek do novin, popis a vyprávění),
- dokáže porozumět monologickému a dialogickému projevu, na základě poslechu je schopen splnit dané úkoly, doplnit daný text,
- získává znalosti o světě a získané poznatky využívá ke komunikaci jak písemné tak psané,
- pracuje s informacemi a zdroji informací v cizím jazyce, včetně internetu nebo CD-ROM, se slovníky, jazykovými aj. cizojazyčnými příručkami, využívá tyto
- informační zdroje ke studiu jazyka i k prohlubování svých všeobecných vědomostí
- a dovedností.

Charakteristika učiva

Učivo je uspořádáno do jednotlivých tematických celků, které jsou koncipovány tak, aby navazovaly na učivo předmětu cizí jazyk, pokud se týká slovní zásoby, terminologie i gramatiky. Cílem je aktivní osvojení rozšířené slovní zásoby a lepší zvládnutí komunikativních situací. Volba tematických celků rovněž odpovídá dnešním potřebám, které přispívají k výchově k demokracii a k poznávání života společnosti především v zemích Evropské unie a v zemích příslušné jazykové oblasti.

Pojetí výuky

Celý komplex výuky a vyučovacích metod je podřízen zvyšování komunikativních kompetencí žáků. Žákům je dáván co největší prostor pro uplatnění jejich jazykových a řečových dovedností, pro obhájení názorů a argumentaci. Důležitou a nedílnou součástí výuky je používání čtených a poslechových textů, které slouží jako východisko následné komunikativní situace a diskusi. Texty mají rovněž výchovnou a poznávací funkci. Jejich zdrojem jsou učebnice, časopisy a prostřednictvím internetu také denní tisk a vybraná beletrie.

Žáci budou rovněž motivováni k vedení jazykového portfolia, které eventuálně vyústí v získání jazykového pasu a dále Europassu.

Přínos k rozvoji klíčových kompetencí

Komunikativní kompetence

Žák je veden k tomu, aby byl schopen:

- vyjadřovat se přiměřeně účelu jednání a komunikační situaci a vhodně se prezentovat v souladu s pravidly daného kulturního prostředí,
- formulovat své myšlenky srozumitelně a souvisle, v písemné podobě přehledně a jazykově správně,
- aktivně se účastnit diskusí, formulovat a obhajovat své názory a postoje, respektovat názory druhých,
- písemně zaznamenávat podstatné myšlenky a údaje z textů a projevů jiných lidí,
- zpracovávat přiměřeně náročné texty na běžná i odborná témata.

Personální kompetence

Žák by měl být připraven:

- efektivně se učit a pracovat, využívat ke svému učení zkušenosti jiných lidí, učit se na základě zprostředkovaných zkušeností,
- sebekriticky vyhodnocovat dosažené výsledky a pokrok, přijímat radu a kritiku,
- stanovovat si cíle a priority podle svých osobních schopností a zájmové a pracovní orientace,
- dále se vzdělávat.

Sociální kompetence

Žák by měl být schopen:

- přijímat a odpovědně plnit svěřené úkoly,
- pracovat v týmu,
- nepodléhat předsudkům a stereotypům v přístupu k jiným lidem a kulturám.

Kompetence k pracovnímu uplatnění

Žák je veden k tomu, aby:

- znal alternativy uplatnění jazykového vzdělání na trhu práce a požadavky zaměstnavatelů na jazykovou gramotnost,
- dokázal se písemně i verbálně seberealizovat při vstupu na trh práce.

Přínos k realizaci průřezových témat

Člověk a životní prostředí

Svět práce

- diskuse o profesních plánech do budoucna
- trh práce u nás a v EU, pracovní příležitosti v zemích anglicky mluvících
- uplatnění se na trhu práce
- požadavky zaměstnavatelů na jazykovou gramotnost

Přínos k realizaci mezipředmětových vztahů

- informační technologie
- český jazyk a literatura
- dějepis
- občanská nauka
- biologie
- chemie
- hospodářský zeměpis
- právo

Popis metod a forem výuky

Celý komplex výuky a vyučovacích metod je podřízen zvyšování odborných a jazykových kompetencí žáků. Důležitou a nedílnou součástí výuky je používání textů, které slouží jako východisko tvorby vlastního textu a k diskusi. Texty mají rovněž vzdělávací funkci. Jejich zdrojem jsou učebnice, časopisy a prostřednictvím internetu také denní tisk a vybraná beletrie.

Způsob hodnocení žáků

Hodnocení výsledků žáků je hodnocením celého komplexu kompetencí, které žák v průběhu vyučovacího procesu získá. Žáci budou hodnoceni nejenom podle stupně obsahového zvládnutí učiva, ale rovněž podle svých schopností jazykové interakce a aktivního zapojení do individuálních i kolektivních projektů. Při hodnocení žáků se kombinuje známkování a slovní hodnocení. Základní formou hodnocení je klasifikace vyjádřená známkou podle stupnice 1 – 5 (viz klasifikační stupnice ve vnitřním řádu školy). V předmětu konverzace v cizím jazyce se hodnotí pohotovost reagování na různé podněty včetně poslechových a textových, schopnost argumentace, spolupráce s ostatními a také jazyková a obsahová správnost, bohatost a

přiměřenost používaných lexikálních, gramatických a stylizačních prostředků. Hodnocení je pro žáka rovněž důležitým motivačním faktorem.

PŘEDPOKLÁDANÉ VÝSLEDKY VZDĚLÁVÁNÍ, VZDĚLÁVACÍ OBSAH, ROZVRŽENÍ DO ROČNÍKŮ

4. ročník

Výsledky vzdělávání a kompetence	Tematické celky
Žák - monologicky i dialogicky se vyjadřuje k danému tématu, příprava rodinné oslavy, důležité rodinné okamžiky; - zaujímá stanovisko k problematice dnešní rodiny a trendům jejího vývoje; - popisuje a porovnává obrázky; - rozumí poslechovým textům a reaguje na komunikativní situace na dané téma.	1. Rodinný život
Žák - vyjadřuje se v dialozích a monolozích k názorům na bydlení, zařízení bytu, typy bytů, domů, bydlení na venkově, ve městě; - zvládne komunikativní situace v realitní kanceláři; - je schopen interakce – popis a porovnání obrázků – život ve městě a na venkově, slavná budova.	2. Bydlení, domov
Žák - komunikuje v základních komunikativních situacích; - posuzuje cizí země se zaměřením na cizojazyčné země; - je schopen interakce – popis a porovnání obrázků – dopravní prostředky, výhody a nevýhody různých způsobů cestování.	3. Cestování, dopravní prostředky
Žák - osvojuje si různé formy nakupování; - popíše možnosti nákupu ve městě a na vesnici, prostřednictvím internetu; - je schopen interakce – popis a porovnání obrázků – typy obchodů; - samostatně hovoří na téma – možnosti nakupování přes internet.	4. Nakupování a služby
Žák - popisuje sportovní aktivity, vybavení;	5. Sport

- objasňuje význam pohybové aktivity, má schopnost argumentace pro a proti; - diskutuje o rekreačním a vrcholovém sportu a olympijských hrách; - je schopen interakce – popis a porovnání obrázků – situace ve sportu; samostatně hovoří na téma – volba vhodného sportu, sport v naší zemi.	
Žák - popisuje školy a rozvrh hodin; - srovnává školské systémy a uvažuje nad jejich výhodami a nevýhodami, typy škol; - je schopen interakce – popis a porovnání obrázků – situace ve třídě; - samostatně hovoří na téma – ideální výuka.	6. Škola a vzdělání
Žák - rozumí poslechovým textům a reaguje na komunikat; - diskutuje o situaci ve společnosti; - dokáže samostatně pohovořit na téma popis a charakter člověka; - je schopen interakce – popis a porovnání obrázků – popis člověka.	7. Lidé a společnost
Žák - popisuje jídelníček, stravovací návyky; - formuluje a obhajuje své názory v dialogu i v monologu v odpovídajících komunikativních situacích; - seznamuje se s národ. kuchyněmi, především v cizojazyčných zemích.	8. Jídlo, zvyky a obyčeje
Žák - chápe důležitost tradic pro rodinný život a život společnosti, - popisuje jednotlivé svátky; - aktivně používá frazeologismy a terminologii vztahující se k danému tématu; - popisuje osobní kulturní zážitky včetně emotivní postojů; - popisuje nabídku kulturních možností ve svém okolí a jejich srovnání ve městě a na venkově; - uvažuje a argumentuje o jednotlivých oblastech kultury a její současné úrovni;	9. Volný čas, kultura

- vyjadřuje osobní vztah ke kultuře a umění; - samostatně pohovoří na téma volnočasové aktivity; - je schopen interakce – popis a porovnání obrázků – volnočasové aktivity; - popisuje jednotlivé vlivy na životní prostředí; - popisuje konkrétní situaci ve svém okolí, ČR a ve světě; - vyjadřuje osobní názor na ochranu životního prostředí; - používá interakci – popis a porovnání obrázků – vztah k životnímu prostředí.	
--	--

5.23. VOLITELNÝ PŘEDMĚT – MATEMATICKÁ CVIČENÍ

Název vyučovacího předmětu:	MATEMATICKÁ CVIČENÍ
Kód a název oboru vzdělání:	78–42–M/02 Ekonomické lyceum
Forma vzdělání:	denní
Celkový počet hodin za studium:	54
Datum platnosti od:	1. 9. 2022

POJETÍ VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU:

Obecné cíle a didaktické pojetí předmětu

- připravit žáky na maturitu a na přijímací zkoušku z matematiky na vysoké školy
- podílí se na vytváření kvantitativních a prostorových vztahů, na rozvoji intelektových vlastností, vytváření úsudků a řešení problémů

Žák:

- používá vhodné zdroje informací – kalkulačku, matematické tabulky, Internet, matematické programy, používá rýsovací pomůcky
- matematizuje reálné situace, pracuje s matematickým modelem řešení vzhledem k realitě, čte s porozuměním matematický text, grafy, diagramy, tabulky, přesně se matematicky vyjadřuje, vyhodnotí informace získané z různých zdrojů – grafů, diagramů
- řeší úkol odpovídajícími matematickými postupy a technikami a používá vhodné algoritmy a pomůcky

Charakteristika učiva

- připravuje na přijímací zkoušky na VŠ a na maturitu
- na používání limit, diferenciálního a integrálního počtu při studiu VŠ

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a průřezových témat:

- dovede řešit praktické situace kvantitativním vyjádřením jejich kvantifikovatelných prvků
- dovede identifikovat a analyzovat problémy
- zvažuje možnosti řešení
- zdokonaluje vlastní učení a pracovní výkon
- pracuje v týmu
- využívá zkušeností a vědomostí nabytých dříve
- využívá a vytváří různé formy grafického znázornění (tabulky, diagramy, grafy, schémata) reálných situací a používá je pro řešení

- vyhodnocuje dosažené výsledky a pokrok

Přínos k realizaci průřezových témat

Občan v demokratické společnosti v oblastech

- osobnost a její rozvoj,
- komunikace, vyjednávání, řešení konfliktů,
- morálka, odpovědnost, tolerance;

Člověk a životní prostředí v oblasti

- souvislosti mezi různými jevy v prostředí a lidskými aktivitami;

Člověk a svět práce v oblastech

- poměr mezi studijními výsledky a schopnostmi a výběrem navazujícího vyššího a vysokoškolského studia,
- kvantitativní posouzení pracovních nabídek a produktů různých společností;

Informační a komunikační technologie v oblasti

- využití počítačových programů při řešení matematických úloh.

Přínos k realizaci mezipředmětových vztahů

- matematika
- ekonomika
- účetnictví
- právo
- zeměpis
- fyzika
- chemie
- ekonomie
- biologie
- tělesná výchova

Popis metod a forem výuky

- metody motivační – pochvaly, aktivizace žáků návrhy řešení
- metody fixační – opakování písemné i ústní, domácí úkoly
- metody expoziční - skupinová práce
- řešení problémů v týmu
- samostatné řešení problémů
- práce s literaturou
- využití SmartBoardu, počítače, Internetu a počítačových programů

- formy výuky: hromadné vyučování, skupinové, samostatná práce

Způsob hodnocení žáků

- testy maturit z předešlých let,
- přijímací zkoušky na VŠ,
- klasifikace práce v hodině pro zvýšení motivace,
- hodnocení domácích úkolů a seminárních prací,

PŘEDPOKLÁDANÉ VÝSLEDKY VZDĚLÁVÁNÍ, VZDĚLÁVACÍ OBSAH, ROZVRŽENÍ DO ROČNÍKŮ

Ročník 4.

Výsledky vzdělávání a kompetence	Tematický celek
Žák - provádí operace s výroky a množinami - upravuje výrazy - určuje podmínky existence	1. Výroky a množiny, algebraické výrazy, logika - výroky, množiny, číselné množiny - mnohočleny, výrazy
Žák - narýsuje grafy funkcí - určí vlastnosti funkcí	2. Funkce - všechny typy funkcí
Žák - řeší rovnice a nerovnice	3. Rovnice a nerovnice - opakování všech typů rovnic
Žák - používá vzorce na aritmetickou i geometrickou posloupnost	4. Posloupnosti - aritmetická posloupnost, geometrická posloupnost, součet nekonečné geometrické řady
Žák - používá goniometrické funkce při řešení trojúhelníku - narýsuje grafy goniometrických funkcí - řeší rovnice	5. Goniometrie a trigonometrie - řešení pravoúhlého trojúhelníku - grafy goniometrických funkcí - rovnice - sinová a kosinová věta
Žák - používá variace, kombinace - řeší rozvoj výrazu pomocí binomické věty - určuje pravděpodobnost	6. Kombinatorika, pravděpodobnost a statistika - variace, kombinace - binomická věta - pravděpodobnost
Žák	7. Analytická geometrie v rovině a prostoru

- užívá rovnice přímky a roviny v prostoru - určuje vzájemnou polohu 2 přímek, přímky a roviny a 2 rovin	- body, vektory, přímka, rovina - vzájemná poloha 2 přímek, přímky a roviny a 2 rovin
Žák - užívá rovnice přímky - řeší kuželosečky	8. Analytická geometrie kuželoseček - kvadratické útvary v rovině - kuželosečky (kružnice, elipsa, hyperbola, parabola), středový a obecný tvar - vzájemná poloha s přímkou
<i>V průběhu roku cvičné maturity CERMAT a přijímací zkoušky na VŠ dle potřeby a přání žáků.</i>	

6. Základní materiální podmínky realizace ŠVP

Materiální podmínky realizace ŠVP jsou dány budovou školy a jejím vybavením. Budova školy je více než sto let stará, byla dostavěna na sklonku 19. století, ale je dobře udržovaná a v posledních letech modernizovaná například instalací nové počítačové sítě.

Má 14 prostorných kmenových tříd pro běžnou výuku, tři specializované učebny pro výuku jazyků, jednu učebnu pro výuku matematiky, jednu učebnu pro výuku zeměpisu, dějepisu a fyziky, dvě počítačové učebny pro 32, respektive 33 žáků pro výuku předmětů ICT a písemné elektronické komunikace, tři počítačové učebny po 16 počítačích a studentský klub. Pro výuku předmětu fiktivní firma v oboru obchodní akademie byly vybudovány dvě specializované učebny se čtyřmi odděleními a počítačovým vybavením.

K realizaci přednášek a mimořádných vzdělávacích akcí slouží aula s kapacitou 64 míst. Všechny kmenové i odborné učebny jsou vybaveny počítači pro učitele a audiovizuálním systémem. Škola disponuje pěti interaktivními tabulemi typu SmartBoard a ActiveBoard, které slouží především pro výuku cizích jazyků a matematiky.

V každé kanceláři a kabinetě je zaměstnancům k dispozici nejméně jedna počítačová stanice. Všechny počítače ve škole jsou propojeny v síti a vybaveny vysokorychlostním připojením k internetu. Učitelé i žáci mají možnost neomezeného přístupu k počítačům a internetu při zachování základních norem odpovědného chování v počítačové učebně a elektronickém prostředí. Žáci mohou počítače v učebnách využívat i mimo rámec běžné výuky, pokud je v učebně volno.

Škola má dostatek míst v učitelských kabinetech, kde je možno v klidu realizovat nepřímou pedagogickou činnost. Kabinety jsou dostatečně vybaveny potřebným nábytkem a dalšími pomůckami potřebnými k výuce.

Budova školy disponuje dostatečnými prostorami pro kanceláře, moderně řešenými prostorami pro odkládání věcí žáků (individuální šatní skříňky), pro osobní hygienu a dalšími prostorami pro technické zázemí. Stravování je řešeno ve školní jídelně patřící Městu Kostelec nad Orlicí.

Škola disponuje tělocvičnou, v níž je nainstalována horolezecká stěna a která je vybavena běžným tělocvičným náradím a potřebami pro míčové a jiné hry. Kromě školní tělocvičny škola spravuje a pro tělesnou výchovu využívá velkou sportovní halu a venkovní hřiště za budovou školy.

Z uvedeného vyplývá, že kapacita školy je dostačující pro realizaci ŠVP. Vybavení je plně k dispozici pro výuku oboru obchodní akademie. Vybavení je průběžně modernizováno a v současné době plně dostačuje.

7. Personální podmínky realizace ŠVP

Personální podmínky realizace ŠVP na škole jsou na vysoké úrovni, neboť všichni pedagogičtí pracovníci jsou kvalifikovaní a aprobovaní. Kromě toho jsou průběžně vzděláváni v systému dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků (DVPP) podle předem sestaveného plánu DVPP. Plán DVPP je sestavován s ohledem na konkrétní potřeby následujícího školního roku a zahrnuje různé oblasti. Nejčastější oblastí je aktualizace obsahu vzdělávání v souvislosti s vývojem legislativy. To se týká zejména vedoucích pracovníků (nový systém přijímacího řízení, podmínky k zahájení státních maturit apod.), učitelů ekonomických předmětů, kteří jsou nuceni k soustavné aktualizaci učiva v souvislosti s častými změnami v ekonomických zákonech apod. Další oblastí je inovace vzdělávacích metod a využívání moderních didaktických pomůcek a prostředků ICT. Samostatnou oblast tvoří vzdělávání výchovného poradce a vzdělávání v oblasti BOZP.

8. Organizační podmínky realizace ŠVP

Organizace a průběh vzdělávání odpovídá legislativním požadavkům, zejména zákonu č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů a příslušných prováděcích vyhlášek, dále zákonu č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů a je v souladu s dalšími legislativními opatřeními z oblasti školství, obecného práva, ekonomických a dalších legislativních opatření.

Získávání kompetencí žáků k racionálnímu využívání prostředků ICT se uskutečňuje přiměřeně po celou dobu studia v předmětu informační a komunikační technologie, v dalších předmětech s využitím prostředků ICT a zpřístupněním vybavení školy i v době mimo vyučování.

Škola zajišťuje humanitární akce ve spolupráci s agenturou Život dětem.

Studium je zahájeno adaptačním kurzem zážitkové pedagogiky organizovaným pro nově nastupující žáky 1. ročníku.

Žáci se průběžně zapojují do soutěží, které souvisejí s obsahem učiva. Jedná se zejména o jazykové, matematické a přírodovědné soutěže a o soutěže odborné, z nichž nejvýznamnější jsou jazykové olympiády a soutěže v matematice.

Problematika ochrany člověka za mimořádných událostí je zařazena zejména v učivu tělesné výchovy, občanské nauky a některých dalších předmětů. Aktivní procvičování se děje na sportovně turistickém kursu, který probíhá na závěr 2. ročníku studia.

Individuální péče je věnována žákům se zdravotním postižením podle druhu a závažnosti postižení.

9. Podmínky bezpečnosti práce a ochrany zdraví při vzdělávacích činnostech

Bezpečnost a ochranu zdraví žáků včetně prevence proti násilí, šikaně a jiným společensky negativním jevům při vzdělávání a při činnostech, které přímo souvisejí se vzděláváním, řeší především školní řád. Seznámení žáků s jeho pravidly se děje prokazatelně vždy při zahájení školního roku a před zahájením aktivit, které jsou pro zdraví žáků rizikové, jako jsou školní výlety, sportovní kurs, lyžařský kurs apod.

Budova školy a její jednotlivá zařízení procházejí pravidelnými kontrolami a revizemi podle platných legislativních norem.

V rámci možností jsou soustavně zlepšovány bezpečnostní, hygienické a pracovní podmínky při vzdělávacích činnostech.

Časová náročnost výuky podle ŠVP je v souladu s bezpečnostními a hygienickými požadavky na práci mladistvých, počet hodin nepřekračuje povolenou hranici a rozvrh hodin respektuje základní hygienické normy na provoz školy a zatížení mladistvých.

10. Spolupráce se sociálními partnery

Spolupráce se sociálními partnery je nedílnou součástí chodu školy. Zástupci sociálních partnerů se podíleli na tvorbě ŠVP a jeho ověřování a inovaci. Pravidelnými konzultacemi se podílejí na jeho aktualizaci. Mezi hlavní sociální partnery patří především firmy a instituce, ve kterých škola zajišťuje další vzdělávání zaměstnanců v rámci doplňkové činnosti, firmy, v nichž pracují absolventi školy, a dále zástupci Úřadu práce Rychnov nad Kněžnou, Městského úřadu Kostelec nad Orlicí a dalších institucí. Ti všichni pomáhají vytvořit podmínky pro co nejlepší naplnění hlavních vzdělávacích cílů zejména tím, že zprostředkovávají nejnovější praktické informace a zkušenosti jak pro učitele, tak přímo pro žáky, zúčastňují se významných akcí školy, jsou přítomni u maturitních zkoušek, umožňují tematické exkurze pro jednotlivé předměty a spolupracují s fiktivními firmami tím, že jim vytvářejí reálné zázemí.